

URZĄD STATYSTYCZNY
W KIELCACH

Informacje
i opracowania statystyczne

Warunki życia ludności

w województwie świętokrzyskim w 2006 r.

KIELCE,
październik 2007

Przedmowa

Przekazuję Państwu drugą edycję opracowania analityczno-tabelarycznego charakteryzującego warunki życia ludności województwa świętokrzyskiego w latach 2003-2006.

Wydawnictwo to ma na celu przybliżenie Czytelnikowi jak najpełniejszych informacji na temat zagadnień demograficznych i sytuacji bytowej społeczności naszego regionu. Stanowi ono kompendium wiedzy w zakresie problematyki: ludnościowej, warunków mieszkaniowych, dochodów i wydatków ludności, szeroko pojętej aktywności ekonomicznej, edukacji, kultury, bezpieczeństwa publicznego i ochrony środowiska.

Podstawowym źródłem danych wykorzystanych w publikacji są: badanie cen towarów i usług konsumpcyjnych, badanie budżetów gospodarstw domowych, badanie aktywności ekonomicznej ludności, bilanse ludnościowe dla okresów międzypisowych oraz inne badania cykliczne prowadzone przez Urząd Statystyczny.

Oddając do rąk Państwa niniejsze wydawnictwo zwracam się z prośbą o opinie, wnioski i uwagi, które byłyby pomocne przy opracowywaniu kolejnych jego edycji.

*Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Kielcach
Lidia Jarosz*

Kielce, październik 2007 r.

Wydawca

Urząd Statystyczny w Kielcach

Opracowanie merytoryczne

*Zespół pracowników Wydziałów: Statystyki Społecznej,
Statystyki Gospodarczej i Badań Ankiety*

Opracowanie redakcyjne

Zespół pracowników Wydziału Analiz

ISSN 1644-3772

SPIS TREŚCI

	Str.
Przedmowa	3
Uwagi metodyczne	5
UWAGI ANALITYCZNE	
Dział I. Charakterystyka demograficzna	12
Dział II. Aktywność ekonomiczna	15
1. Rynek pracy według BAEL	15
2. Rynek pracy	19
Dział III. Dochody ludności	23
Dział IV. Wydatki i miesięczne spożycie w gospodarstwach domowych, wyposażenie gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytku, ceny detaliczne	27
Dział V. Warunki mieszkaniowe ludności	30
Dział VI. Edukacja i wychowanie	39
Dział VII. Kultura i wypoczynek	43
Dział VIII. Opieka zdrowotna ludności	45
Dział IX. Bezpieczeństwo publiczne	47
Dział X. Ochrona Środowiska	48
CZĘŚĆ TABELARYCZNA	
Tabl.	
1. Ludność (2003,2006).....	50
2. Ludność według płci i wieku (2003, 2006)	50
3. Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym (2003, 2006)	51
4. Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym według powiatów i gmin w 2006 r.	52
5. Ruch naturalny ludności (2003, 2006)	56
6. Migracje ludności (2003, 2006)	56
7. Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według kierunków (2003, 2006)	57
8. Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów (2003, 2006).....	57
9. Pracujący w 2006 r.	58
10. Pracujący według powiatów i gmin w 2006 r.	59
11. Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy (2003, 2006)	63
12. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sekcji (2003, 2006)	64
13. Wynagrodzenia według sektorów w 2006 r.	65
14. Ceny detaliczne wybranych towarów i usług (2003, 2006)	66
15. Mieszkania oddane do użytku (2004, 2006)	67
16. Edukacja według szczebli kształcenia (2003/2004, 2006/2007)	68
17. Biblioteki publiczne (z filiami) (2003, 2006).....	69
18. Muzea (2003, 2006)	69
19. Kina stałe (2003, 2006).....	69
20. Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzane do wód lub do ziemi (2003, 2006).....	70
21. Oczyszczalnie ścieków (2003, 2006).....	70
22. Emisja i redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza (2003, 2006).....	71
23. Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (2003, 2006)	71
SPIS WYKRESÓW	
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym	14
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2006 r.	14
Przyrost naturalny na 1000 ludności	15
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na 1000 ludności.....	15
Dynamika liczby pracujących w 2006 r.	22
Stopa bezrobocia rejestrowanego	22
Struktura zarejestrowanych bezrobotnych.....	23
Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w 2006 r.	23
Struktura przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę w gospodarstwach domowych.....	34
Struktura przeciętnych miesięcznych wydatków na 1 osobę w gospodarstwach domowych	34
Wyposażenie gospodarstw domowych w niektóre przedmioty trwałego użytku	35
Zasoby mieszkaniowe zamieszkałe i oddane do użytku w 2006 r.	35
Czytelnictwo	44
Baza noclegowa turystyki w 2006 r.	44
Łóżka w szpitalach na 10 tys. ludności.....	45
Wskaźniki wykrywalności przestępstw stwierdzonych.....	45

ZNAKI UMOWNE

- kreska „-” - oznacza, że zjawisko nie wystąpiło
- znak „x” - oznacza, że wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe
- znak „Δ” - oznacza, że nazwa została skrócona w stosunku do obowiązującej klasyfikacji

Uwaga: ze względu na elektroniczną technikę zaokrągleń, w niektórych rubrykach tablic mogą nie zachodzić zgodności matematyczne.

**PRZY PUBLIKOWANIU DANYCH URZĘDU STATYSTYCZNEGO -
PROSIMY O PODANIE ŹRÓDŁA**

UWAGI METODYCZNE

1. Informacje demograficzne opracowano na podstawie:

1.1. bilansów stanu i struktury ludności **faktycznie zamieszkałej** na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu:

1.1.1. zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych,

1.1.2. różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 2 miesiące (od 2006 r. ponad 3 miesiące) na terenie gminy, a liczbą osób czasowo nieobecnych, która stanowi jednocześnie różnicę między liczbą osób zameldowanych na pobyt stały w gminie, a liczbą osób faktycznie mieszkających na terenie gminy;

1.2. rejestrów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały;

1.3. sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;

1.4. sprawozdawczości sądów – o prawomocnie orzeczonych rozwodach.

2. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18 - 64 lata, dla kobiet 18 – 59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku mobilnym, tj. w wieku 18 – 44 lata i niemobilnym, tj. mężczyźni – 45 – 64 lata, kobiety – 45 – 59 lat.

Przez ludność w wieku nieprodukcyjnym rozumie się ludność w wieku przedprodukcyjnym, tj. do 17 lat oraz ludność w wieku poprodukcyjnym, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

3. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności zameldowanej na pobyt stały (według stanu w dniu 30 VI).

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przyrost rzeczywisty ludności stanowi sumę przyrostu naturalnego i salda migracji.

Migracje wewnętrzne są to zmiany miejsca zamieszkania w kraju:

- na pobyt stały – opracowane na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób na pobyt stały,
- na pobyt czasowy – opracowane na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób na pobyt czasowy ponad 2 miesiące (od 2006 r. ponad 3 miesiące).

Migracje zagraniczne (zewnętrzne) są to wyjazdy poza granicę kraju zamieszkania, a tym samym przyjazdy do danego kraju.

Saldo migracji jest to różnica między napływem i odpływem ludności.

4. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą, tj. produkcyjną i usługową w celach zarobkowych i na własny rachunek podmiotu prowadzącego tę działalność.

5. Ilekroć jest mowa o **sektorze przedsiębiorstw** dotyczy to podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa, pozyskiwania drewna i pokrewnych działalności usługowych; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i kopalnictwa; działalności produkcyjnej; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz i wodę; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego, naprawy pojazdów mechanicznych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego; hoteli i restauracji; transportu, gospodarki magazynowej i łączności; obsługi nieruchomości, wynajmu maszyn i urządzeń bez obsługi operatorskiej oraz wypożyczania artykułów użytku osobistego i domowego; informatyki; pozostałych usług związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej; odprowadzenia ścieków, wywozu odpadów, usług sanitarnych i pokrewnych; działalności związanej z kulturą, rekreacją i sportem oraz pozostałej działalności usługowej.

6. Do **sfery budżetowej** zaliczono jednostki i zakłady budżetowe, gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych.
7. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; obejmują: zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, właścicieli i współwłaścicieli łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin, w tym w rolnictwie indywidualnym, osoby wykonujące pracę nakładczą, agentów oraz osoby zatrudnione przez agentów, członków rolniczych spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych, innych spółdzielni zajmujących się produkcją rolną i spółdzielni kółek rolniczych).
8. Dane o **pracujących i zatrudnionych według stanu** wykazano przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania osób pełno oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy.
Dane o **przeciętnym zatrudnieniu** dotyczą pracowników pełno oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełne etaty.
9. Dane o bezrobociu rejestrowanym obejmują osoby niezatrudnione i nie wykonujące innej pracy zarobkowej, zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli są to osoby niepełnosprawne – zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczące się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych lub przystępujące do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły lub szkół wyższych w systemie wieczorowym, zaocznym lub eksternistycznym, zarejestrowane we właściwym dla miejsca zameldowania powiatowym urzędzie pracy.
10. **Stopę bezrobocia rejestrowanego** obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych resortów obrony narodowej i spraw wewnętrznych.
11. Dane o aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15 lat i więcej opracowano na podstawie reprezentacyjnego **badania aktywności ekonomicznej ludności (BAEL)**, prowadzonego w cyklu kwartalnym. Badaniem objęte są osoby będące członkami wylosowanych gospodarstw domowych.
 - 11.1. Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:
 - 11.1.1. za **pracujące** uznano osoby, które w badanym tygodniu wykonywały pracę przynoszącą dochód lub zarobek albo pomagały nieodpłatnie w prowadzeniu rodzinnej działalności gospodarczej oraz osoby, które nie wykonywały pracy (np. z powodu choroby, urlopu, strajku), ale formalnie ją miały;
 - 11.1.2. **bezrobotni** to osoby, które w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi, aktywnie poszukiwały pracy i były gotowe ją podjąć.
 - 11.2. Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. pozostające poza siłą roboczą.
 - 11.3. **Współczynnik aktywności zawodowej** obliczono jako udział ludności aktywnej zawodowo w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.
 - 11.4. **Wskaźnik zatrudnienia** obliczono jako udział pracujących w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.
 - 11.5. **Stopę bezrobocia** obliczono jako udział bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo.
12. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenia** obejmują: wynagrodzenia osobowe (bez wynagrodzeń nakładców, uczniów, pracowników obcych oraz zatrudnionych poza granicami kraju), wypłaty z tytułu udziału w zysku do podziału i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno – prowizyjne, honoraria.
13. **Przeciętne wynagrodzenie miesięczne** stanowi iloraz wynagrodzeń osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy oraz przeciętnego zatrudnienia i liczby miesięcy.
14. **Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto** została obliczona jako stosunek kwoty świadczeń wypłaconych w danym okresie (tj. emerytur, rent z tytułu niezdolności do pracy, rent rodzinnych) przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców w tym okresie.

15. Prezentowane wyniki **budżetów gospodarstw domowych** ustalono na podstawie badania prowadzonego metodą reprezentacyjną, systemem rotacji miesięcznej w cyklu kwartalnym. W 2006 r. w województwie świętokrzyskim badaniem objęto 1289 gospodarstw domowych, reprezentujących poszczególne grupy społeczno – ekonomiczne ludności, określone przez przeważające w danym gospodarstwie źródło uzyskania dochodu, a mianowicie:
- dochód z pracy najemnej – **gospodarstwa pracowników**;
 - dochód z użytkowanego przez siebie gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie – **gospodarstwa rolników**;
 - dochód z pracy na własny rachunek, tj. z prowadzenia działalności gospodarczej poza użytkowanym gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie lub wykonywanie wolnego zawodu (np. twórcy, adwokaci) – **gospodarstwa pracujących na własny rachunek**;
 - emerytura – **gospodarstwa emerytów**;
 - renta – **gospodarstwa rencistów**;
 - źródło niezarobkowe inne niż emerytura lub renta – **gospodarstwa utrzymujących się z niezarobkowych źródeł**.
16. **Dochód rozporządzalny** obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek – rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie), bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów: z pracy najemnej, ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych, ze świadczeń z funduszu pracy oraz bez podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek i bez obowiązkowej składki na ubezpieczenia społeczne.
- Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.
17. **Wydatki** obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne (spożycie w ujęciu wartościowym) oraz pozostałe wydatki:
- 17.1. **wydatki na towary i usługi konsumpcyjne** przeznaczone są na zaspokojenie potrzeb gospodarstwa domowego. Obejmują wydatki na towary i usługi zakupione za gotówkę i na kredyt, wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz pobranych z użytkowanego gospodarstwa rolnego (działki) lub z prowadzonej działalności na własny rachunek.
- 17.2. **pozostałe wydatki** obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania osób uczących się poza domem; alimenty od osób prywatnych; niektóre podatki, np. od nieruchomości, od spadków i darowizn; straty pieniężne.
18. Informacje o **zasobach mieszkaniowych** dotyczą mieszkań zamieszkałych znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zakwaterowania (hotelu pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej, klasztorów itp.) i pomieszczeń nie przystosowanych do celów mieszkalnych, a z różnych względów zamieszkałych (pomieszczeń inwentarskich, strychów, pralni, barakowozów, przyczep kempingowych itp.).
19. **Mieszkanie** jest to lokal konstrukcyjnie wydzielony trwałymi ścianami, składający się z jednej lub kilku izb i pomieszczeń pomocniczych (przedpokój, łazienka, garderoba, spiżarnia i inne), do którego prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni, bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.
20. **Izba** jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku; za izbę uważa się zarówno pokoje jak i kuchnie spełniające powyższe kryteria. Nie uznaje się za izbę - bez względu na wielkość powierzchni i sposób oświetlenia – przedpokoju, łazienki, spiżarni, werandy itp.
21. **Powierzchnia użytkowa** mieszkania jest to powierzchnia wszystkich pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania służących mieszkalnym i gospodarczym potrzebom mieszkańców. Do powierzchni użytkowej mieszkania nie zalicza się powierzchni: balkonów, loggi, antresoli, pralni, strychów, piwnic, garaży itp.

- 22. Dodatki mieszkaniowe** dotyczą świadczeń wypłacanych przez urzędy gmin na podstawie ustawy o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych.
- 23.** Prezentowane formy budownictwa obejmują:
- **budownictwo indywidualne** – realizowane przez osoby fizyczne (prowadzące i nie prowadzące działalności gospodarczej), kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem;
 - **budownictwo spółdzielcze** – realizowane przez spółdzielnie mieszkaniowe, z przeznaczeniem dla osób będących członkami spółdzielni;
 - **budownictwo zakładowe** – realizowane przez zakłady pracy sektora publicznego i prywatnego, z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników tych zakładów;
 - **budownictwo komunalne** – realizowane w całości z budżetu gminy; głównie o charakterze socjalnym lub interwencyjnym;
 - **budownictwo społeczne czynszowe** – realizowane przez towarzystwa budownictwa społecznego (działające na zasadzie non profit), z wykorzystaniem kredytu z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego;
 - **budownictwo przeznaczone na sprzedaż lub wynajem** – dotyczy mieszkań oddanych do użytku przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku.
- 24.** Z dniem 1 IX 1999 r. rozpoczęto wprowadzanie reformy ustroju szkolnego, której zasady reguluje ustawa z dnia 8 I 1999 r. – przepisy wprowadzające reformę ustroju szkolnego (Dz. U. Nr 12, poz. 96) z późniejszymi zmianami. W roku szkolnym 1999/2000 w miejsce dotychczasowych ośmioletnich szkół podstawowych powstały sześciolletnie szkoły podstawowe i trzyletnie gimnazja, w których nauka jest obowiązkowa. Od roku szkolnego 2002/2003 funkcjonuje system szkół ponadgimnazjalnych.
- 25. Szkolnictwo dla dzieci i młodzieży** obejmuje:
- 25.1. szkolnictwo podstawowe**, do którego zalicza się kształcenie realizowane w:
- 25.1.1. szkołach podstawowych, łącznie ze specjalnymi,
 - 25.1.2. szkołach filialnych,
 - 25.1.3. „małych szkołach” – od roku szkolnego 2001/2002.
- Od 1 IX 2004 r. dzieci w wieku 6 lat mają obowiązek rocznego przygotowania w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i przedszkolach (łącznie ze specjalnymi);
- 25.2. szkolnictwo gimnazjalne**, do którego zalicza się kształcenie realizowane w:
- 25.2.1. gimnazjach, łącznie ze specjalnymi,
 - 25.2.2. gimnazjach z oddziałami przysposabiającymi do pracy, łącznie ze specjalnymi;
- 25.3. szkolnictwo ponadpodstawowe**, do którego zalicza się kształcenie realizowane w:
- 25.3.1. szkołach zasadniczych (zawodowych),
 - 25.3.2. szkołach średnich:
 - liceach ogólnokształcących,
 - zawodowych: technikach (łącznie ze specjalnymi), liceach zawodowych (łącznie ze specjalnymi) oraz liceach technicznych,
- 25.4. szkolnictwo ponadgimnazjalne**, do którego zalicza się kształcenie realizowane w:
- 25.4.1. zasadniczych szkołach zawodowych (łącznie ze specjalnymi),
 - 25.4.2. liceach ogólnokształcących (łącznie ze specjalnymi),
 - 25.4.3. uzupełniających liceach ogólnokształcących – od roku szkolnego 2004/2005,
 - 25.4.4. liceach profilowanych (łącznie ze specjalnymi) – od roku szkolnego 2002/2003,
 - 25.4.5. technikach (łącznie ze specjalnymi),
 - 25.4.6. technikach uzupełniających (łącznie ze specjalnymi) – od roku szkolnego 2004/2005,
 - 25.4.7. szkołach artystycznych dających uprawnienia zawodowe – do roku szkolnego 2002/2003 zaliczane do ponadpodstawowych szkół średnich zawodowych,
 - 25.4.8. specjalnych szkół przysposabiających do pracy – od roku szkolnego 2004/2005.

- 26. Szkolnictwo policealne i pomaturalne** kształcące w formie dziennej, wieczorowej lub zaocznej, które obejmuje:
- 26.1.1. policealne szkoły zawodowe,
 - 26.1.2. nauczycielskie kolegia języków obcych (absolwenci nie otrzymują tytułu licencjata),
 - 26.1.3. kolegia pracowników służb społecznych – od roku szkolnego 2006/2007.
- 27. Szkolnictwo dla dorosłych** kształcące w formie dziennej, wieczorowej oraz zaocznej, które obejmuje:
- 27.1. szkolnictwo gimnazjalne realizowane w gimnazjach dla dorosłych,
 - 27.2. szkolnictwo ponadpodstawowe realizowane w:
 - 27.2.1. zasadniczych (zawodowych) szkołach dla dorosłych,
 - 27.2.2. średnich:
 - liceach ogólnokształcących dla dorosłych,
 - szkołach zawodowych dla dorosłych: liceach i technikach, liceach zawodowych oraz liceach technicznych,
 - 27.3. szkolnictwo ponadgimnazjalne realizowane w:
 - 27.3.1. zasadniczych szkołach zawodowych dla dorosłych,
 - 27.3.2. liceach ogólnokształcących dla dorosłych,
 - 27.3.3. uzupełniających liceach ogólnokształcących dla dorosłych,
 - 27.3.4. liceach profilowanych dla dorosłych,
 - 27.3.5. technikach dla dorosłych,
 - 27.3.6. technikach uzupełniających dla dorosłych.
- 28. Informacje z zakresu szkolnictwa wyższego:**
- 28.1. dotyczą osób zarejestrowanych na studiach dziennych, wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych, łącznie ze studentami po ostatnim roku studiów bez egzaminu dyplomowego oraz korzystającymi z urlopów dziekańskich,
 - 28.2. obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce,
 - 28.3. nie obejmują Polaków studiujących za granicą,
 - 28.4. do zbiorowości studentów nie zalicza się studentów studiów podyplomowych oraz doktoranckich,
 - 28.5. podano łącznie z nauczycielskimi kolegami języków obcych, w których absolwenci otrzymują tytuł licencjata,
 - 28.6. absolwenci studiów magisterskich otrzymują tytuł magistra, absolwenci wyższych studiów zawodowych tytuł zawodowy inżyniera lub licencjata. Absolwenci wykazani są w roku kalendarzowym.
- 29. Do księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma. Za **czytelnika** uważa się osobę, która w ciągu roku sprawozdawczego została zarejestrowana w bibliotece i dokonała co najmniej jednego wypożyczenia.
- 30. Informacje o teatrach i instytucjach muzycznych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.
- 31. Informacje o kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo).
- 32. Muzea** to instytucje kultury, które gromadzą, rejestrują, konserwują i przechowują oraz udostępniają publiczności w formie wystaw dobra i wytwory kultury w zakresie sztuki, wiedzy, techniki i przyrody oraz prowadzą działalność naukową, oświatową i popularyzatorską (m.in. poprzez prowadzenie działalności wydawniczej).
- 33. W publikacji zastosowano** następującą klasyfikację obiektów noclegowych turystyki:
- **hotel** – to obiekt hotelarski zlokalizowany głównie w zabudowie miejskiej dysponujący co najmniej 10 pokojami, w tym większość miejsc w pokojach jedno- i dwuosobowych, świadczący szeroki zakres usług związanych z pobytem klientów;

- **motel** – to obiekt hotelarski zlokalizowany przy trasach komunikacji drogowej, który poza usługami hotelarskimi przystosowany jest również do świadczenia usług motoryzacyjnych i dysponuje parkingiem. Motel musi posiadać co najmniej 10 pokoi, w tym większość miejsc w pokojach jedno- i dwuosobowych;
- **pensjonat** – to obiekt hotelarski, który świadczy usługi hotelarskie łącznie z całodziennym pożywieniem i dysponuje co najmniej 7 pokojami.

Hotele, motele i pensjonaty muszą posiadać stałe urządzenie grzewcze i przynajmniej jedną placówkę gastronomiczną. W zależności od ich wyposażenia i zakresu świadczonych usług wyróżnia się pięć kategorii: najwyższa - 5 gwiazdek, najniższa – 1 gwiazdka;

- do **pozostałych obiektów** zaliczono: domy wycieczkowe, schroniska młodzieżowe, ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych, kwatery agroturystyczne oraz inne obiekty wykorzystane dla turystyki.

34. Zgodnie z ustawą z dnia 30 VIII 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz.U. Nr 91/1991r., poz. 408) z późniejszymi zmianami, **zakłady opieki zdrowotnej** dzieli się na publiczne i niepubliczne.

35. Średnia liczba łóżek rzeczywistych – to suma łóżek rzeczywistych według stanu na koniec poszczególnych miesięcy podzielona przez liczbę miesięcy w roku (12).

Osobodni – łączna liczba dni pobytu osób w zakładzie. Dzień przyjęcia i wypisania liczy się jako jeden dzień pobytu. W liczbie tej uwzględnia się również dni pobytu chorych na łóżkach czasowo dostawionych.

Przeciętny pobyt chorego w dniach – liczba osobodni podzielona przez liczbę leczonych w ciągu roku.

Oddział dzienny w szpitalu jest oddziałem, w którym realizowane są świadczenia o charakterze diagnostycznym i leczniczym. Świadczenia udzielane są pacjentom w ciągu dnia.

Kuracjusze leczenia ambulatoryjnego to osoby korzystające z usług leczniczych na zasadzie skierowań ambulatoryjnych oraz kuracjusze płatni, leczący się indywidualnie. Osobę taką wykazuje się jeden raz, niezależnie od liczby wykonanych zabiegów.

Jednostka pomocy doraźnej to wyodrębniona komórka organizacyjna pracująca całą dobę i udzielająca świadczeń medycznych, wyjazdowych i ambulatoryjnych, a także, w razie potrzeby, świadczeń transportowych.

40. Ścieki przemysłowe to ścieki odprowadzane z terenów, na których prowadzi się działalność przemysłową, handlową albo składową, niebędące ściekami bytowymi lub wodami opadowymi.

Jako **ścieki przemysłowe wymagające oczyszczania** przyjęto ścieki odprowadzone siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód powierzchniowych, do ziemi lub do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i zanieczyszczonymi wodami wykorzystanymi w przemyśle do celów chłodniczych).

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz o podwyższonym usuwaniu biogenów i odprowadzonych do wód powierzchniowych lub do ziemi.

40.1. Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji, przy użyciu krat, sit, piaskowników, odtłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

40.2. **Chemiczne oczyszczanie ścieków** polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizację metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

40.3. **Biologiczne oczyszczanie ścieków** następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. przez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

40.4. **Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach** następuje w oczyszczalniach ścieków o wysoko efektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiającą zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

- 41. Oczyszczalnie ścieków komunalnych** obejmują wszystkie oczyszczalnie pracujące na sieci kanalizacyjnej. Nie są objęte badaniami statystycznymi oczyszczalnie przydomowe (pryzagrodowe) lub oczyszczające ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalnie niepracujące na sieci kanalizacyjnej).
- 42. Wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych** dotyczy ilości zanieczyszczeń pyłowych odprowadzonych do atmosfery w ciągu roku i obejmuje poszczególne rodzaje tych zanieczyszczeń, tj. pyły ze spalania paliw, cementowo-wapiennicze i materiałów ogniotrwałych, krzemowe, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowe, sadze i inne emitowane w danym zakładzie zanieczyszczenia pyłowe.
- Wielkość emisji zanieczyszczeń gazowych** dotyczy ilości zanieczyszczeń gazowych odprowadzonych przez jednostkę sprawozdawczą do atmosfery w ciągu roku i obejmuje następujące rodzaje zanieczyszczeń: dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla, dwutlenek węgla, węglowodory i inne emitowane przez dany zakład zanieczyszczenia gazowe określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. Nr 260, poz. 2176).
- Dane o **ilości zatrzymanych i zneutralizowanych zanieczyszczeń pyłowych oraz gazowych** obrazują rozmiary zanieczyszczeń zredukowanych w urządzeniach do ochrony powietrza, zainstalowanych w zakładach uznanych za szczególne uciążliwe dla atmosfery.
- 43. Park narodowy** obejmuje obszar chroniony wyróżniający się szczególnymi wartościami naukowymi, przyrodniczymi, społecznymi, kulturowymi i wychowawczymi o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na którym ochronie podlega całość przyrody oraz swoiste cechy krajobrazu.
- Wszelkie działania na terenie parku narodowego podporządkowane są ochronie przyrody i mają pierwszeństwo przed wszystkimi innymi działaniami.
- Nadrzędnym celem parku narodowego jest poznanie, zachowanie całości systemów przyrodniczych danego terenu wraz z warunkami ich funkcjonowania oraz odtwarzanie zniekształconych i zanikłych ogniw rodzimej przyrody.
- 44. Park krajobrazowy** jest obszarem chronionym ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe, a celem jego utworzenia jest zachowanie, popularyzacja i upowszechnianie tych wartości w warunkach racjonalnego gospodarowania. Grunty rolne, leśne i inne nieruchomości znajdujące się w granicach parku krajobrazowego pozostawia się w gospodarczym wykorzystaniu.
- 45. Rezerwat przyrody** jest obszarem obejmującym zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienione ekosystemy, określone gatunki roślin i zwierząt, elementy przyrody nieożywionej mające istotną wartość ze względów naukowych, przyrodniczych, kulturowych bądź krajobrazowych.
- 46. Obszar chronionego krajobrazu** obejmuje wyróżniające się krajobrazowo tereny o różnych typach ekosystemów. Zagospodarowanie tych systemów powinno zapewnić stan względnej równowagi ekologicznej systemów przyrodniczych. Obszar chronionego krajobrazu uwzględnia się w planach zagospodarowania przestrzennego.
- 47. Użytki ekologiczne** są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania unikatowych zasobów genowych i typów środowisk, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne „oczka wodne”, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nie użytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce itp.
- 48. Stanowiska dokumentacyjne** – nie wyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do udostępnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych oraz fragmenty eksploatowanych i nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.
- 49. Zespół przyrodniczo-krajobrazowy** – wyznacza się w celu ochrony wyjątkowo cennych fragmentów krajobrazu naturalnego i kulturowego dla zachowania jego wartości estetycznych.

DZIAŁ I. CHARAKTERYSTYKA DEMOGRAFICZNA

Stan i struktura ludności

Liczba ludności województwa świętokrzyskiego z roku na rok stopniowo się obniża, zarówno z powodu malejącego przyrostu naturalnego, jak i pogłębiającego się ujemnego salda migracji.

Według stanu na 31 XII 2006 r. województwo zamieszkiwało 1279,8 tys. osób.

W porównaniu do stanu z końca 2003 r. liczba mieszkańców zmniejszyła się o 11,8 tys. osób, tj. o 0,9 %.

Ludności miejskiej ubyło w stosunku do roku 2003 i stanowi ona obecnie 45,3% ogółu mieszkańców.

Nadal obserwuje się niewielką przewagę liczby kobiet (656,0 tys.) nad liczbą mężczyzn (623,9 tys.). Tak, jak przed 3 laty na 100 mężczyzn przypada 105 kobiet.

W końcu 2006 r. grupa osób w wieku przedprodukcyjnym wyniosła 255,6 tys. osób i w porównaniu do stanu z końca 2003 r. jej liczebność zmniejszyła się o 27,0 tys. Tym samym zmniejszył się udział tej grupy w liczbie ludności ogółem - z 21,9 % do 20,0%. Coroczny spadek liczby dzieci i młodzieży w wieku przedprodukcyjnym (do 17 lat) oraz rosnąca populacja ludności w wieku poprodukcyjnym (kobiet 60 letnich i starszych oraz mężczyzn 65 letnich i starszych) powoduje postępujący proces starzenia się ludności województwa świętokrzyskiego.

Według stanu na 31 XII 2006 r. liczba ludności w wieku poprodukcyjnym wynosiła 219,9 tys. osób, co oznacza wzrost o 3,4 tys. na przestrzeni ostatnich trzech lat. Najszybciej zwiększała się grupa ludności w wieku 65 lat i więcej. Populacja ta w końcu 2006 r. liczyła 190,6 tys. osób i jej udział w ludności ogółem wzrósł o 0,3 punktu procentowego (z 14,6% na koniec 2003 r. do 14,9 % na koniec 2006 r.).

Potencjalne zasoby pracy stanowi ludność w wieku produkcyjnym (kobiety 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat). Odsetek ludności w wieku zdolności do pracy zwiększył się w badanym okresie do 62,8 % (w roku 2003 wyniósł 61,4 %).

Wskaźnik "obciążenia", tj. liczba osób w wieku nieprodukcyjnym (przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym) przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym zmalał w stosunku do roku 2003 o 4 punkty procentowe i osiągnął w 2006 r. wartość 59.

Podstawowe dane o ludności
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2003	2006	
		ogółem	2003=100
Ludność ogółem w tys.	1291,6	1279,8	99,1
mężczyźni	630,7	623,9	98,9
kobiety	660,9	656,0	99,3
z ogółem:			
miasta	589,6	579,8	98,3
wieś	702,0	700,0	99,7
z ogółem w wieku:			
przedprodukcyjnym	282,7	255,6	90,4
produkcyjnym	792,4	804,3	101,5
poprodukcyjnym	216,5	219,9	101,6
w tym 65 lat i więcej	188,0	190,6	101,4

W województwie świętokrzyskim w dalszym ciągu rośnie parametr przeciętnego dalszego trwania życia. Kobiety zmarłe w 2006 r. dożyły średnio 80,3 lat (w 2003 r. – 79,5 lat), natomiast mężczyźni - 70,9 lat (w 2003 r. - 70,5 lat). Mężczyźni żyli dłużej w miastach - 71,7 lat (na wsi – 70,3 lat), mieszkanki wsi dożywały 80,4 lat (kobiety w miastach 80,2 lat).

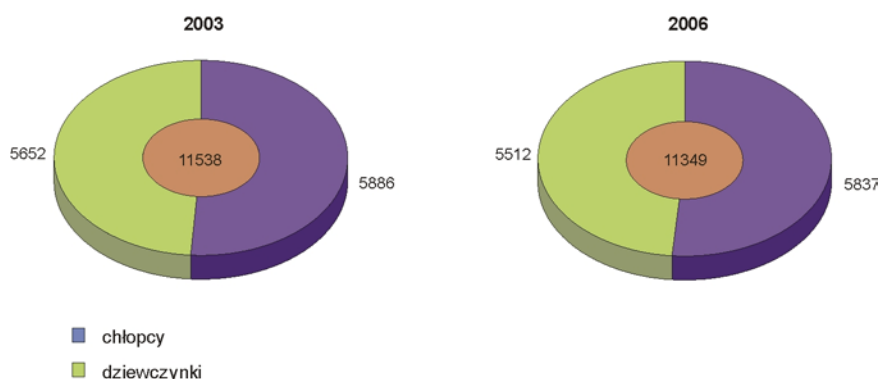
Ruch naturalny ludności

Zjawiska związane z biologiczną reprodukcją ludności określa się mianem ruchu naturalnego. Notowanie jego elementów, takich jak fakty małżeństw, separacji, rozwodów, urodzeń i zgonów pozwalają określić stan liczebny i jakościowy populacji.

Głównym czynnikiem decydującym o tempie rozwoju demograficznego są urodzenia, które powodują zmiany w liczbie i strukturze ludności według wieku, płci, stanu cywilnego, czy rozmieszczenia terytorialnego. Stanowią one także podstawę do prognoz demograficznych, czyli przewidywania tendencji zmian ludności w czasie.

W województwie świętokrzyskim zarejestrowano 11,3 tys. urodzeń żywych, tj. o 189 mniej niż w 2003 r. Zwiększył się odsetek urodzonych chłopców, który osiągnął 51,4% (w 2003 r. - 51,0%). Więcej dzieci rodziło się na wsi - 58,3 % ogółu (w 2003 r. - 58,9%).

Urodzenia żywe według płci noworodka

Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń na 1000 ludności) w 2006 r. wyniósł 8,8‰, wobec 8,9 ‰ przed 3-lety.

Przyrost naturalny będący sumarycznym odzwierciedleniem między liczbą urodzeń i zgonów zmalał w stosunku do roku 2003 i wyniósł minus 2,5 tys. (w 2003 r. - minus 2,1 tys.).

W 2006 r. zmarło 13,8 tys. osób, tj. o 151 osób więcej niż w roku 2003.

Zgony mężczyzn stanowiły 54,2% ogółu zarejestrowanych w województwie (2003 r. - 53,8%). Ogólny współczynnik zgonów wzrósł do wartości 10,7‰.

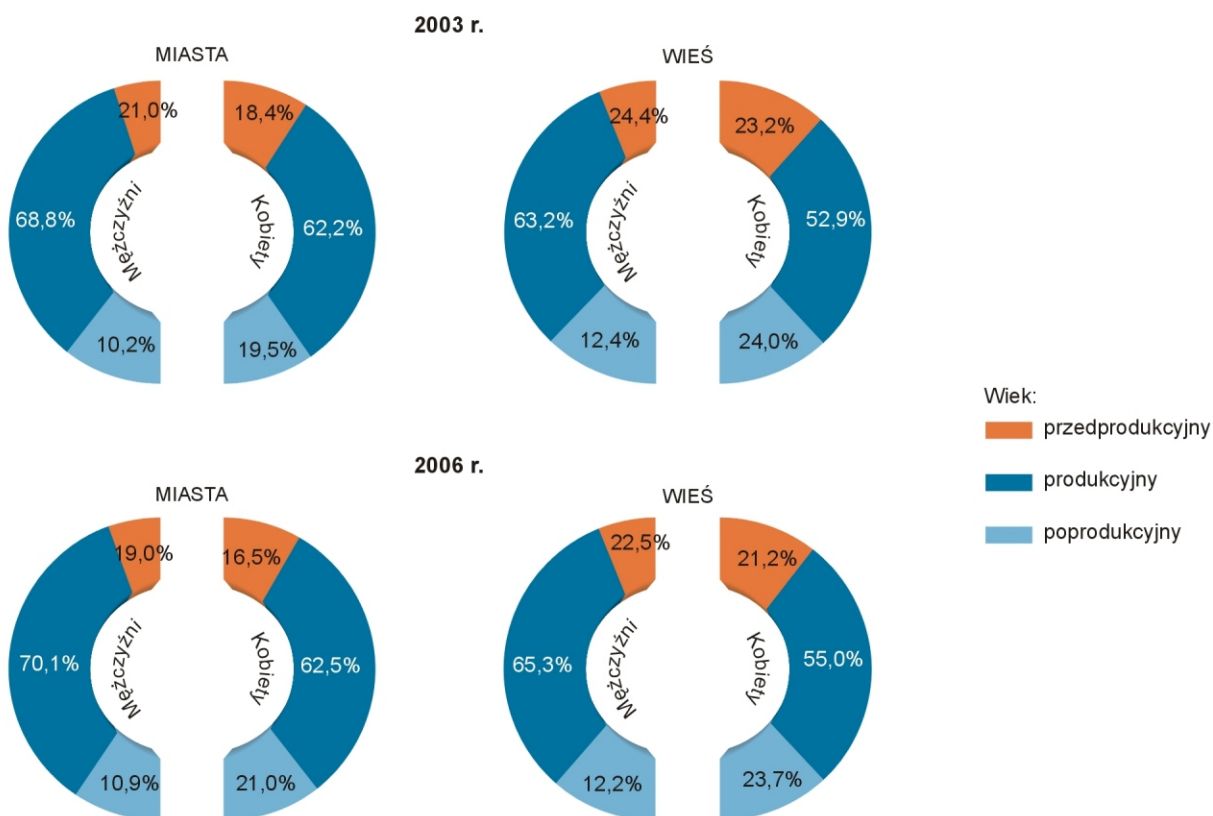
Korzystnym zjawiskiem jest wyraźny spadek umieralności niemowląt. W 2006 r. zmarło 57 dzieci w wieku do 1 roku życia, czyli o 24% mniej niż w 2003 r.

Na przestrzeni ostatnich trzech lat liczba zawartych małżeństw zwiększyła się prawie o 0,9 tys. - do 7,9 tys.

Blisko 2-krotnie wzrosła liczba przeprowadzonych rozwodów, których w 2006 r. zarejestrowano 0,9 tys.

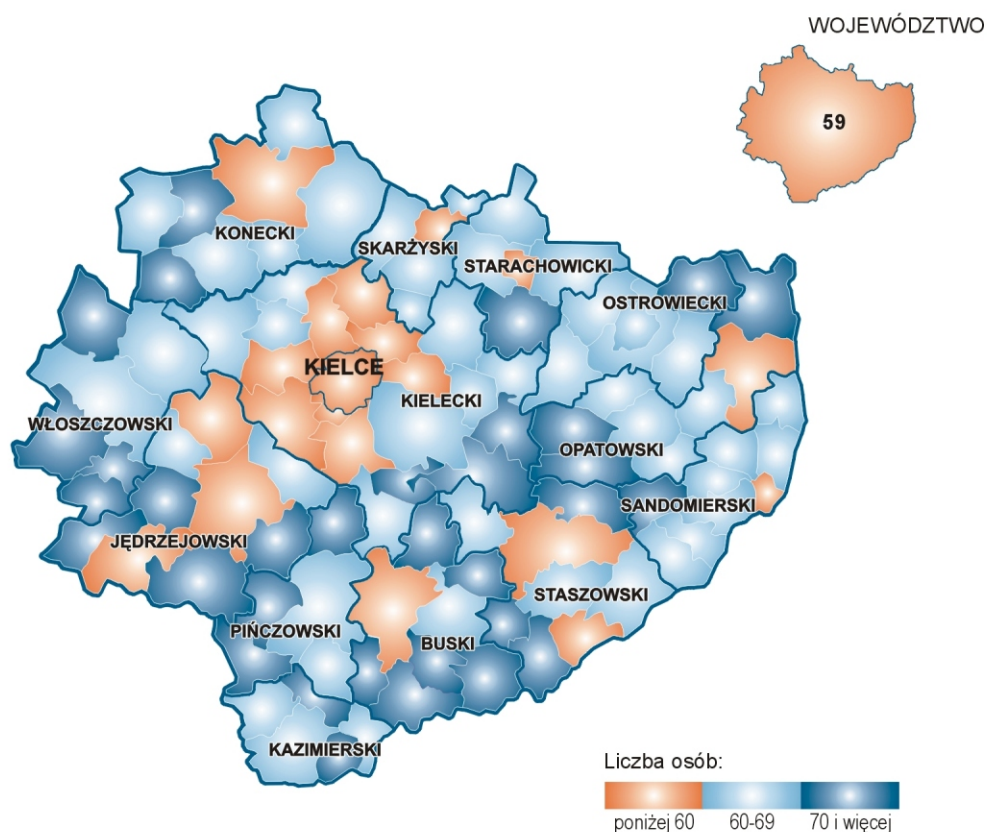
LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM

(stan w dniu 31 XII)

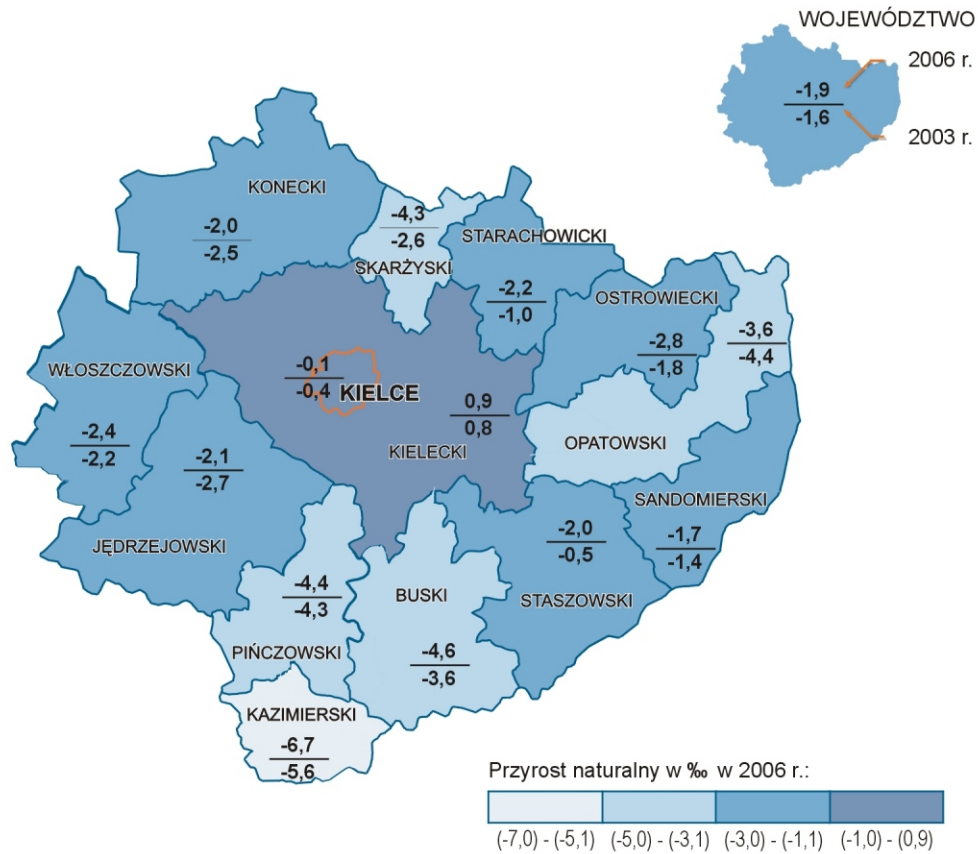

LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM W 2006 R.

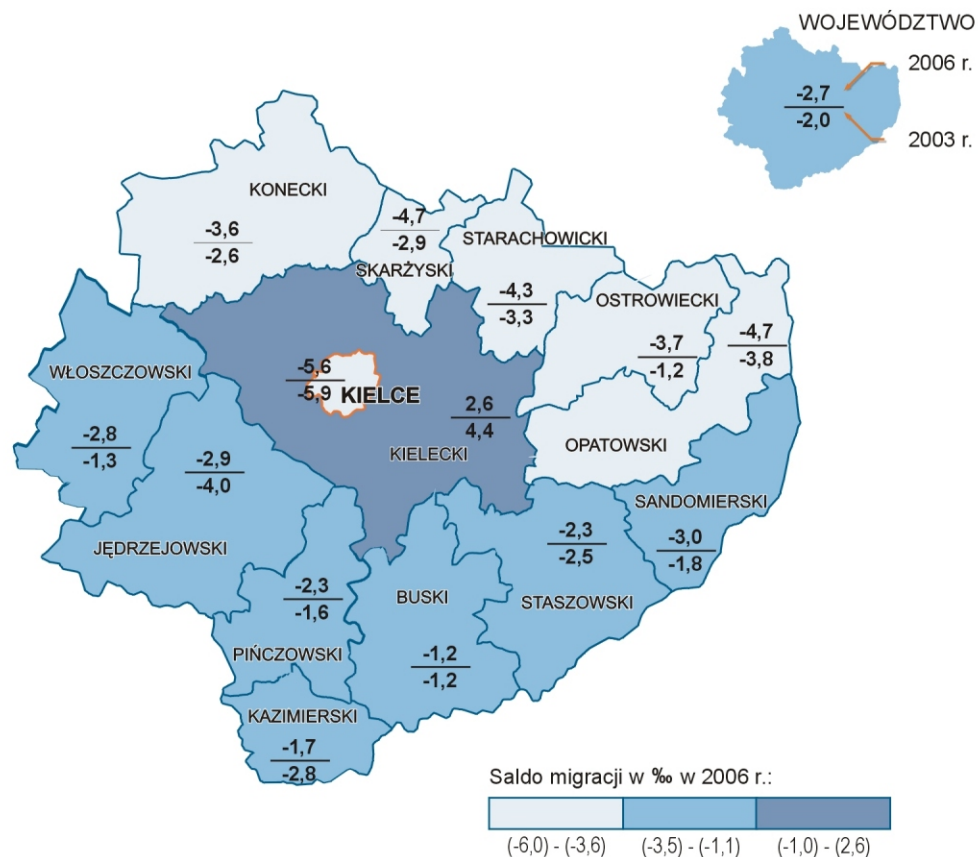
(stan w dniu 31 XII)

PRZYROST NATURALNY NA 1000 LUDNOŚCI

SALDO MIGRACJI WEWNĘTRZNYCH I ZAGRANICZNYCH NA 1000 LUDNOŚCI

Ruch naturalny ludności. Stan w dniu 31XII

Wyszczególnienie	2003		2006		
	ogółem w tys.	na 1000 ludności	ogółem w tys.	2003=100	na 1000 ludności
Urodzenia żywe	11,5	8,9	11,3	98,4	8,8
Zgony ogółem	13,7	10,5	13,8	101,1	10,7
Przyrost naturalny	-2,1	-1,6	-2,5	x	-1,9
Małżeństwa	7,0	5,4	7,9	112,6	6,1
Rozwody	0,5	0,4	0,9	163,5	-0,7

Migracje ludności

Drugim, obok przyrostu naturalnego czynnikiem mającym istotny wpływ na stan zaludnienia są migracje ludności. W okresach międzypisowych dane o migracjach stanowią jedyne źródło informacji o przemieszczeniach ludności i jego kierunkach. Od kilku lat w Świętokrzyskim notuje się ujemne saldo migracji. Jest ono konsekwencją przewagi rocznych odpływów nad wielkością napływów ludności do naszego regionu.

W województwie świętokrzyskim w 2006 r. biura ewidencji ludności zameldowały na pobyt stały 12,9 tys. osób, w tym 216 osób z zagranicy. W tym samym okresie wymeldowano z pobytu stałego 16,4 tys. osób, w tym 904 osoby wyjeżdżające za granicę.

W porównaniu do roku 2003 saldo migracji stałej zmniejszyło się i wyniosło minus 3,5 tys. osób (2003 r. – minus 2,5 tys. osób).

W 2006 r. w miastach zameldowanych zostało 5,0 tys. osób, a wymeldowanych 8,5 tys. W związku z tym, występujący już w poprzednich latach w miastach ubytek ludności (ujemne saldo) zwiększył się z minus 3,0 tys. w 2003 r. do minus 3,5 tys. w 2006 r.

Prawie dziesięciokrotnie zmniejszyło się saldo migracji zagranicznej – w latach 2003 – 2006 z minus 69 osób do minus 688.

Według stanu na 31 XII 2006 r. w biurach ewidencji ludności w gminach województwa świętokrzyskiego zameldowanych zostało na pobyt czasowy 17,2 tys. osób przybyłych z terenu kraju.

Jednocześnie liczba mieszkańców czasowo nieobecnych wynosiła 24,9 tys. osób. Dynamika migracji czasowej w 2006 r. była wyższa niż trzy lata wcześniej i wynosiła minus 7,6 tys., podczas gdy w 2003 r. – minus 9,8 tys.

DZIAŁ II. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA

1. Rynek pracy według BAEL

Badanie aktywności ekonomicznej ludności (BAEL) oparte jest na bezpośrednich wywiadach z członkami gospodarstw domowych wylosowanych mieszkańców i nie obejmuje osób przebywających za granicą.

Z uwagi na odmienne kryteria stosowane w metodologii badań rynku pracy w BAEL, a obligatoryjną sprawozdawczością, w prezentowanych wynikach z obu badań występują różnice.

Ludność aktywna zawodowo w 2006 r.

Zbiorowość aktywnych zawodowo (pracujących i bezrobotnych) w 2006 r. wynosiła 55,1% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej i zwiększyła się o 3,4 pkt. w porównaniu do 2003 r. Wskaźnik ten w 2006 r. wyznaczony dla Polski był nieco niższy niż w naszym regionie i kształtował się na poziomie 54,0%.

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej (przeciętne roczne)

Wyszczególnienie	2003	2006
	w tys.	
Aktywni zawodowo	597	642
pracujący	483	542
bezrobotni	114	100
Bierni zawodowo	557	525
	w %	
Współczynnik aktywności zawodowej.	51,7	55,1
Wskaźnik zatrudnienia	41,9	46,5
Stopa bezrobocia	19,1	15,6

Kwartalna analiza wyników BAEL w 2006 roku wskazuje na sezonowe zmiany współczynnika aktywności.

Podobnie, jak w latach ubiegłych, największa aktywność wystąpiła w miesiącach letnich (tzn. w II i III kwartale), co wynikało z większej liczby pracujących mieszkańców wsi.

Na przełomie całego roku znacznie wyższą aktywność zawodową charakteryzowali się mężczyźni.

Rozpatrując kryterium miejsca zamieszkania większą aktywność wykazywali mieszkańcy wsi niż miast.

Współczynnik aktywności ludności w wieku 15 lat i więcej według płci i miejsca zamieszkania

Wyszczególnienie	Współczynnik aktywności zawodowej w %			
	kwartały			
	I	II	III	IV
Ogółem	53,4	54,6	56,7	55,4
Mężczyźni	60,6	62,6	63,5	62,9
Kobiety	46,3	47,2	50,2	48,1
Miasto	52,7	52,5	54,6	55,6
Wieś	53,8	56,2	58,1	55,2

Biorąc pod uwagę kryterium wieku największy wskaźnik aktywności zawodowej występował wśród osób pomiędzy 25 a 34 rokiem życia (w IV kw. 2006 r. – 84,9%), natomiast najmniejszy – w grupie osób najmłodszych, tj. w wieku 15–24 lata (34,4%) oraz najstarszych, tj. w wieku 55 lat i więcej (19,2%).

Równie istotną cechą warunkującą zachowanie ludności na rynku pracy jest poziom wykształcenia. Wysoki wskaźnik aktywności zawodowej wykazywali absolwenci szkół wyższych, (w IV kw. 2006 r. – 78,9%), a następnie szkół zasadniczych zawodowych (72,9%) oraz policealnych i średnich zawodowych (66,9%).

Biorąc pod uwagę wartości wskaźnika na koniec IV kwartału 2006 r. województwo świętokrzyskie plasowało się na czwartym miejscu w kraju (po województwach: mazowieckim, wielkopolskim i małopolskim).

Pracujący

Miernikiem rzeczywistego zaangażowania ludności w procesie pracy jest udział ludności pracującej w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

W 2006 roku przeciętny roczny wskaźnik zatrudnienia wynosił 46,5% wobec 41,9% trzy lata wcześniej. Zwiększenie odsetka pracujących o 4,6 pkt procentowego wskazuje na pewną poprawę sytuacji na rynku pracy. Podobne tendencje obserwowano w całej Polsce, a średni odsetek pracujących w kraju osiągnął taki sam poziom jak w Świętokrzyskim.

W 2006 r., podobnie jak w latach poprzednich, liczba pracujących kształtowała się pod wpływem sezonowych zmian popytu na pracę.

Wskaźnik ten przedstawia zestawienie:

Wyszczególnienie	Współczynnik zatrudnienia w %			
	kwartały			
	I	II	III	IV
Ogółem	43,3	46,1	49,5	46,8
Mężczyźni	49,1	52,3	55,3	53,7
Kobiety	37,7	40,5	43,9	39,9
Miasto	40,0	40,7	44,0	44,0
Wieś	45,8	50,0	53,5	48,6

Poziom zaangażowania zawodowego kobiet był znacznie mniejszy niż mężczyzn. Niższy był także odsetek zatrudnionych wśród mieszkańców miast niż wsi.

Wiek i wykształcenie to jedne z najistotniejszych czynników warunkujących możliwość zatrudnienia. W 2006 r. najwyższy wskaźnik zatrudnienia występował wśród osób w wieku 35–44 lata, (w IV kw. – 80,9%), najniższy natomiast w wieku 55 lat i więcej (18,2%).

Rozpatrując kryterium wykształcenia w najlepszej sytuacji znajdowały się osoby posiadające wykształcenie wyższe (w IV kwartale pracowało 68,7% tej populacji), a w najmniej korzystnej – osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (24,3%).

Analizując wskaźnik zatrudnienia pod kątem płci zauważamy, że jego wahania w ciągu roku u mężczyzn i kobiet były podobne.

Ważną cechą zawodową, która pozwala dokonać oceny sytuacji na rynku pracy, jest status zatrudnienia. W IV kwartale 2006 r. na ogół pracujących składali się: pracownicy najemni – 59,6%, pracujący na własny rachunek (nie zatrudniający pracowników) – 30,1%, pracodawcy – 3,4% oraz pomagający członkowie rodziny – 6,7%.

Rozpatrując miejsce zamieszkania, obserwujemy większą stabilność wskaźnika zatrudnienia w mieście niż na wsi, co jest wynikiem sezonowego kształtowania zatrudnienia na obszarach wiejskich (głównie ze względu na charakter pracy w rolnictwie).

Na koniec IV kwartału 2006 r. świętokrzyskie uplasowało się pod względem wartości wskaźnika zatrudnienia na 10 miejscu wśród wszystkich województw.

Bezrobotni

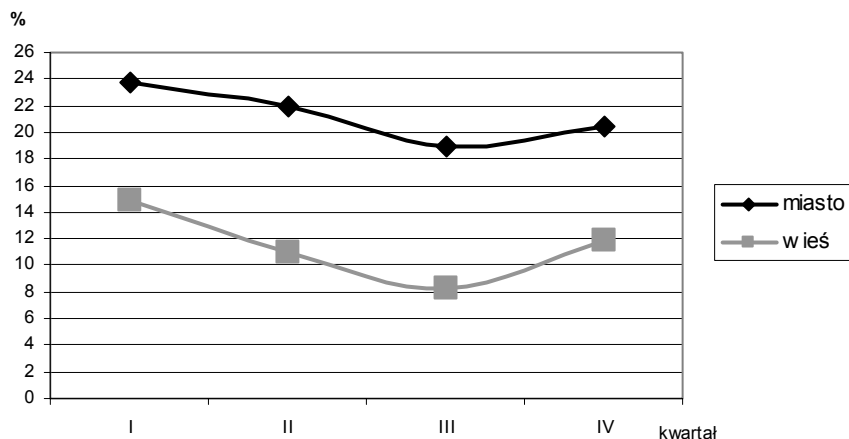
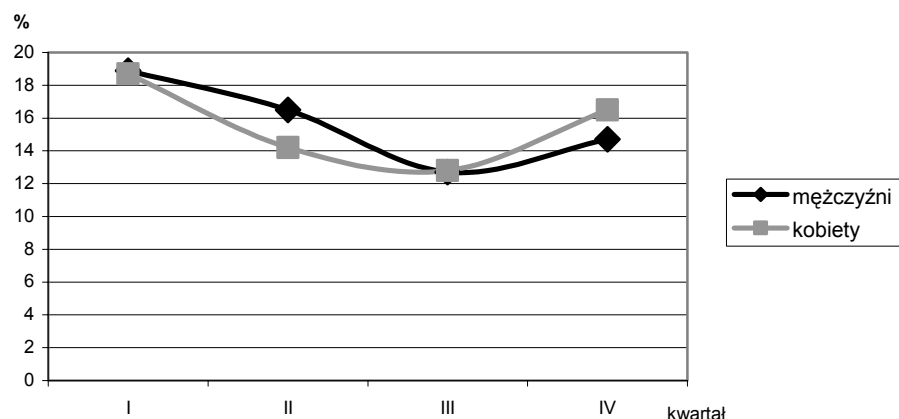
W 2006 r. przeciętna stopa bezrobocia w województwie świętokrzyskim ukształtowała się na poziomie 15,6%. W porównaniu z 2003 r. zmniejszyła się ona o 3,5 pkt procentowe.

Stopa bezrobocia ludności w wieku 15 lat i więcej według płci i miejsca zamieszkania

Wyszczególnienie	Stopa bezrobocia aktywnych zawodowo w %			
	kwartały			
	I	II	III	IV
Ogółem	18,8	15,5	12,7	15,5
Mężczyźni	18,9	16,5	12,7	14,7
Kobiety	18,7	14,2	12,8	16,5
Miasto	23,7	22,0	19,0	20,5
Wieś	14,9	11,0	8,3	11,9

Najwyższą stopą bezrobocia (18,8%) charakteryzował się I kwartał. W tym okresie większe bezrobocie wystąpiło wśród mężczyzn niż kobiet. Większy był odsetek poszukujących pracy na terenach miejskich. Na przestrzeni kolejnych miesięcy wskaźnik ten stopniowo malał aż do III kwartału (12,7%) po czym w IV kwartale ponownie wzrósł osiągając 15,5%.

Z punktu widzenia miejsca zamieszkania w znacznie gorszej sytuacji pozostawali mieszkańcy miast, gdzie stopa bezrobocia wolniej maleje niż na wsi (wykres 1). Rozpatrując kryterium płci, bardziej zagrożeni bezrobociem są kobiety (wykres 2).

Stopa bezrobocia w 2006 r. według miejsca zamieszkania**Stopa bezrobocia w 2006 r. według płci**

W 2006 roku nadal utrzymywała się trudna sytuacja młodzieży na rynku pracy. Stopa bezrobocia osób w wieku 15 - 24 lata była ponad dwukrotnie wyższa niż stopa wyliczona dla całej populacji i wynosiła 37,7%. Jednak w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku wyraźnie się obniżyła o 9,1 punktu procentowego. Wskaźnik wyznaczony dla osób w wieku produkcyjnym sięgał 16,2%.

Pod względem wykształcenia, najmniej zagrożone bezrobociem są osoby legitymujące się wykształceniem wyższym. W tej grupie stopa bezrobocia była najniższa i wynosiła w IV kwartale 12,9%, przy czym była o 1,0 punktu procentowego większa niż przed rokiem.

Najwyższą stopą bezrobocia charakteryzują się osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (27,8%), pomimo spadku wskaźnika o 6,5 pkt procentowego.

Bierni zawodowo

Analiza danych z BAEL pozwala również wyodrębnić spośród ludności w wieku 15 lat i więcej grupę biernych zawodowo. W 2006 r. liczyła ona 525 tys. osób, tj. 45,0% ogółu badanej zbiorowości. Stanowiło to mniej o 3,3 pkt procentowe w porównaniu z 2003 r., w którym populacja tej grupy wynosiła 557 tys. osób.

Według BAEL najniższy (43,3%) udział ludności biernej zawodowo w 2006 r. zanotowano w III kwartale. W pozostałych wykazał on tendencję wzrostową, zaś najwyższą wartość osiągnął w I kwartale (46,6%).

Bierni zawodowo według płci i miejsca zamieszkania

Wyszczególnienie	Kwartaly			
	I	II	III	IV
	w %			
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0
Mężczyźni	41,8	39,8	40,7	40,9
Kobiety	58,1	60,3	59,2	59,2
Miasto	43,9	44,2	45,1	41,1
Wieś	56,0	55,7	54,8	58,8

W zbiorowości biernych zawodowo przeważały kobiety (około 60%), pomimo stopniowego zmniejszania tej grupy na przestrzeni roku. Niewiele zmieniał się również poziom biernych zawodowo mężczyzn (około 40%).

Biorąc pod uwagę kryterium wieku, największą grupę biernych zawodowo stanowiły osoby w wieku 55 lat i więcej (w IV kw. 2006 r. – 53,5%), najmniejszą natomiast w wieku 35 – 44 lata (3,1%). Bierni zawodowo w wieku produkcyjnym stanowili 48,6% ogółu tej zbiorowości.

Roczna analiza struktury biernych zawodowo wskazuje na zwiększenie się dominacji kobiet w I i II kwartale, natomiast w kolejnych kwartałach niewielkie jej ograniczenie.

Z punktu widzenia miejsca zamieszkania, pracy nie posiadało i jej nie poszukiwało mniej osób w mieście niż na wsi.

2. RYNEK PRACY

Pracujący

W województwie świętokrzyskim w końcu 2006 r. pracowało 443,2 tys. osób (w 2003 – 430,7 tys. osób) z tego:

- 300,7 tys. osób to pracujący poza rolnictwem indywidualnym,
- 142,5 tys. osób pracowało w rolnictwie indywidualnym.

Liczba pracujących w województwie stanowiła 3,4% ogółu pracujących w kraju, z czego poza rolnictwem – 2,8%, a w rolnictwie – 6,8%.

Liczba pracujących według stanu w dniu 31 XII 2006 r. w gospodarce narodowej (w jednostkach zatrudniających powyżej 9 osób) wynosiła 216,9 tys. osób, podczas gdy w 2003 r. – 206,3 tys. osób. Na przestrzeni trzech lat przybyło 10,5 tys. osób, tj. 5,1%.

W strukturze pracujących w województwie według sektorów własności, większy udział ma sektor prywatny, gdzie pracowało 118,7 tys. osób, czyli 54,8% omawianej populacji, podczas gdy w sektorze publicznym 98,1 tys. osób, tj. 45,2% ogółu pracujących. Odwrotna sytuacja miała miejsce w roku 2003, gdzie w sektorze prywatnym pracowało – 101,8 tys. osób, tj. 49,3% ogółu pracujących, a w sektorze publicznym – 104,6 tys., tj. 50,7%.

Wysokim odsetkiem wśród pracujących w roku 2006 cechowały się: sektor przemysłowy obejmujący trzy sekcje przemysłu – górnictwo, przetwórstwo przemysłowe oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę oraz budownictwo. Łącznie w podmiotach tego sektora pracowało 81,4 tys. osób, czyli 37,5% ogółu badanej grupy. Podobna sytuacja miała miejsce w 2003 r., kiedy sektor przemysłowy zatrudniał – 76,3 tys. osób, tj. 37,0% ogółu pracujących.

Nieco niższy był udział sektora usług rynkowych grupującego osiem sekcji: handel i naprawy; hotele i restauracje; transport, gospodarkę magazynową i łączność; pośrednictwo finansowe; obsługę nieruchomości i firm; pozostałą działalność usługową, komunalną, socjalną i indywidualną, gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz organizacje i zespoły eksterytorialne. W podmiotach tych sekcji pracowało 61,9 tys. osób, czyli 28,5% omawianej populacji. W roku 2003 było ich nieco mniej, tj. 57,8 tys. osób (28,0%).

W sektorze usług nierynkowych w końcu 2006 r. pracowało 71,2 tys. osób, co stanowiło 32,8% ich ogółu. Sektor ten obejmuje trzy sekcje: edukację; ochronę zdrowia i opiekę socjalną oraz administrację publiczną i obronę narodową, czyli niemal całą sferę budżetową państwową i samorządową. W roku 2003 sektor ten grupował 70,1 tys. pracujących, tj. 34,0% ogółu.

Pracujący^{a)} według powiatów. Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2003	2006	2003=100
Województwo	206343	216865	105,1
Powiat:			
buski	9455	9510	100,6
jędrzejowski	10926	11221	102,7
kazimierski	3114	2865	92,0
kielecki	15721	17286	110,0
konecki	11994	12830	107,0
opatowski	6461	6548	101,3
ostrowiecki	19067	20247	106,2
pińczowski	5335	5233	98,1
sandomierski	10591	11286	106,6
skarżyski	14542	14171	97,4
starachowicki	14748	18202	123,4
staszowski	12412	13003	104,8
włoszczowski	6874	6920	100,7
Miasto na prawach powiatu			
Kielce	65103	67543	103,7

a) Według faktycznego miejsca pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

Analiza terytorialnego rozmieszczenia pracujących w województwie wskazuje, że w 2006 r. największy ich odsetek zatrudniony był w m. Kielce - 31,1% (w 2003 r. - 31,6%) i w powiecie ostrowieckim - 9,3% (w 2003 r. - 9,2%), natomiast najniższy w powiatach: kazimierskim - 1,3% i pińczowskim - 2,4% (w 2003 r. odpowiednio: 1,5% i 2,5%).

W porównaniu z 2003 r. liczba osób pracujących w największym stopniu wzrosła w powiecie starachowickim (o 23,4%), a obniżyła się – w kazimierskim (o 8,0%).

Bezrobotni rejestrowani

Na przestrzeni 2006 r. sytuacja na rynku pracy uległa poprawie. W województwie świętokrzyskim na koniec grudnia 2006 r. zarejestrowanych było 99,4 tys. bezrobotnych, czyli o 21,4% mniej niż na koniec 2003 r. Bezrobotni pozostający w ewidencji urzędów pracy to głównie osoby, które wcześniej pracowały (71,6% ogółu bezrobotnych).

Na przestrzeni 3 lat o 13,4% zmniejszyła się populacja bezrobotnych kobiet.

Bezrobotni bez prawa do zasiłku stanowili 88,8% ogółu (w kraju - 86,5%), podczas gdy w 2003 – 84,6%.

Na koniec grudnia 2006 r. województwo świętokrzyskie zajmowało pod względem liczby bezrobotnych 13 miejsce w kraju, natomiast pod względem stopy bezrobocia uplasowało się na 5 miejscu.

Na koniec 2006 r. stopa bezrobocia wyniosła 17,8% (w kraju – 14,9%), wobec 22,0% w 2003 r.

Bez pracy pozostawali najczęściej ludzie młodzi, w wieku 25-34 lat – 29,6 tys. osób, tj. 29,7% ogółu. Drugą pod względem liczebności grupę stanowili bezrobotni w wieku 45-54 lat (tj. 23,0%). W 2003 r. najtrudniej było znaleźć pracę osobom w wieku 25-34 lat (29,2%) oraz 18-24 lat (26,7%).

Większość bezrobotnych rejestrujących się w urzędach pracy naszego województwa to osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. Dwie najliczniejsze grupy wśród bezrobotnych to osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne i poniżej (odpowiednio 31,9% i 25,9% ogólnej liczby zarejestrowanych w końcu 2006 r.). Obie te populacje łącznie stanowiły 57,8% ogólnej liczby bezrobotnych (w 2003 r. – 63,1%).

Liczba osób długotrwale bezrobotnych (powyżej 12 miesięcy) wynosiła 52,6 tys. osób, tj. 52,9% (w 2003 r. – 55,3%). Długotrwale bezrobocie częściej występuje wśród kobiet. Ponad połowa (57,5%) kobiet zarejestrowanych w urzędach pracy w końcu 2006 r. poszukiwała zatrudnienia przez okres powyżej 12 miesięcy. Analogiczny odsetek mężczyzn wynosił 42,5%.

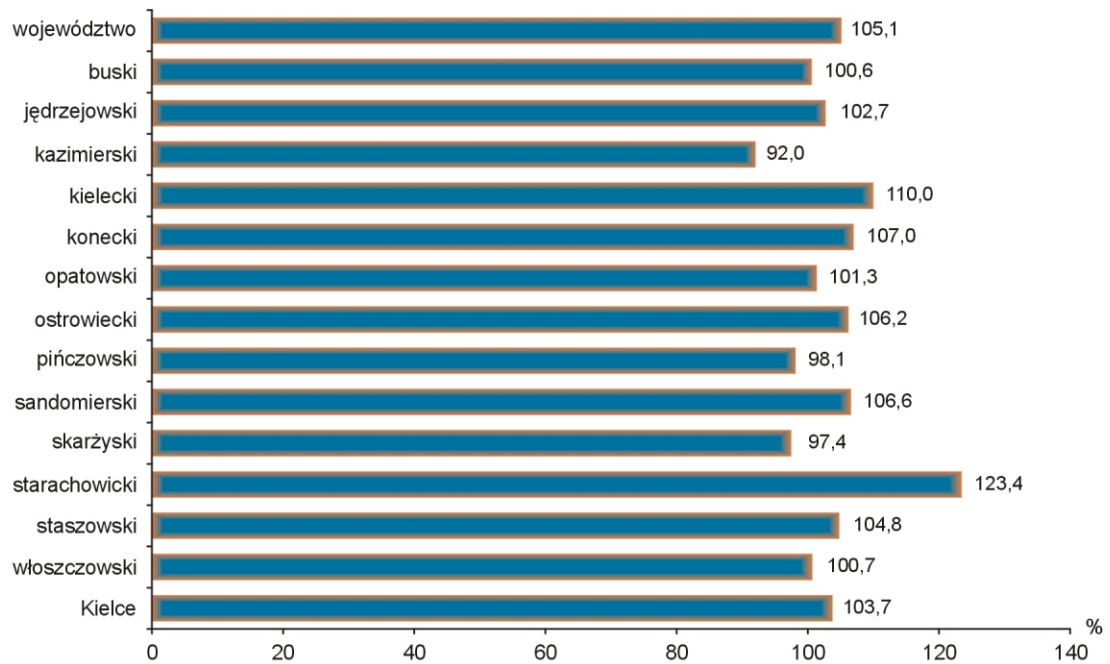
Bezrobotni zarejestrowani

Wyszczególnienie	2003	2006	2003=100
Ogółem	126538	99406	78,6
z ogółem:			
kobiety	61699	53421	86,6
bez prawa do zasiłku	107112	88241	82,4
dotychczas nie pracujący	34932	28262	80,9
Stopa bezrobocia	22,0	17,8	x
Oferty pracy	25762	27251	105,8

DYNAMIKA LICZBY PRACUJĄCYCH^{a)} W 2006 R.

(stan w dniu 31 XII)

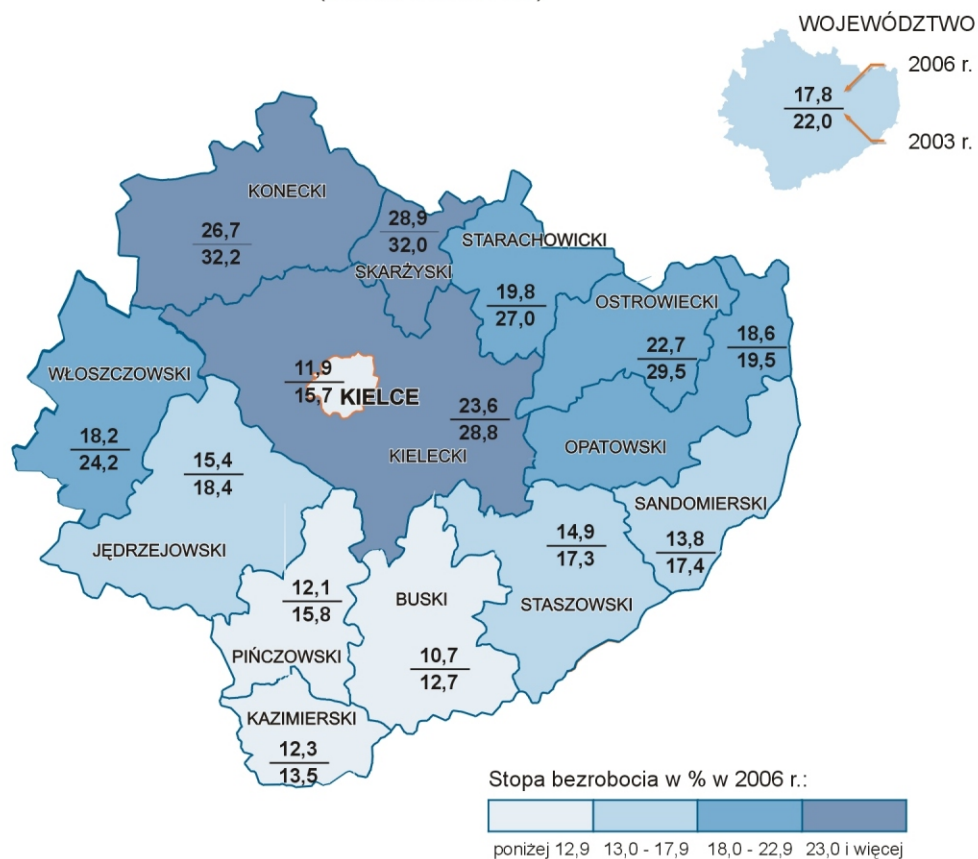
(liczba pracujących w 2003 r. = 100)

a) Według faktycznego miejsca pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

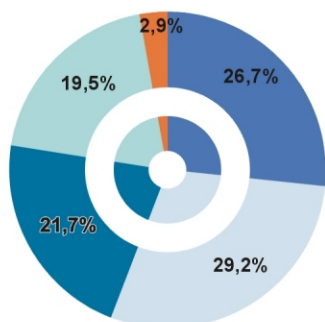
(stan w dniu 31 XII)

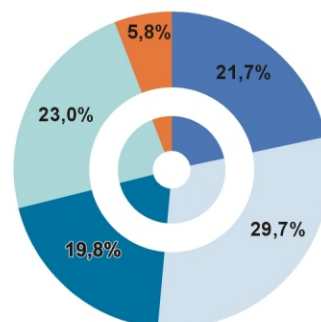
STRUKTURA ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH

(stan w dniu 31 XII)

2003 r.

2006 r.

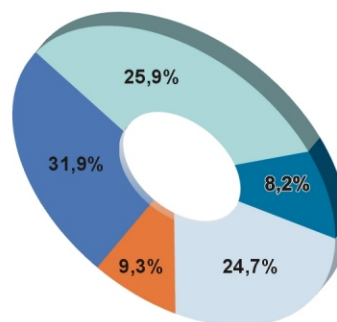
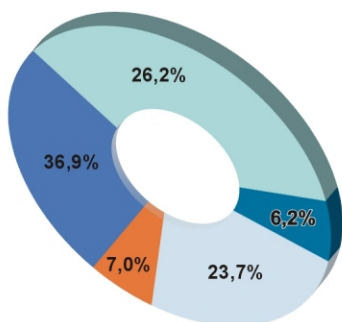

Według wieku

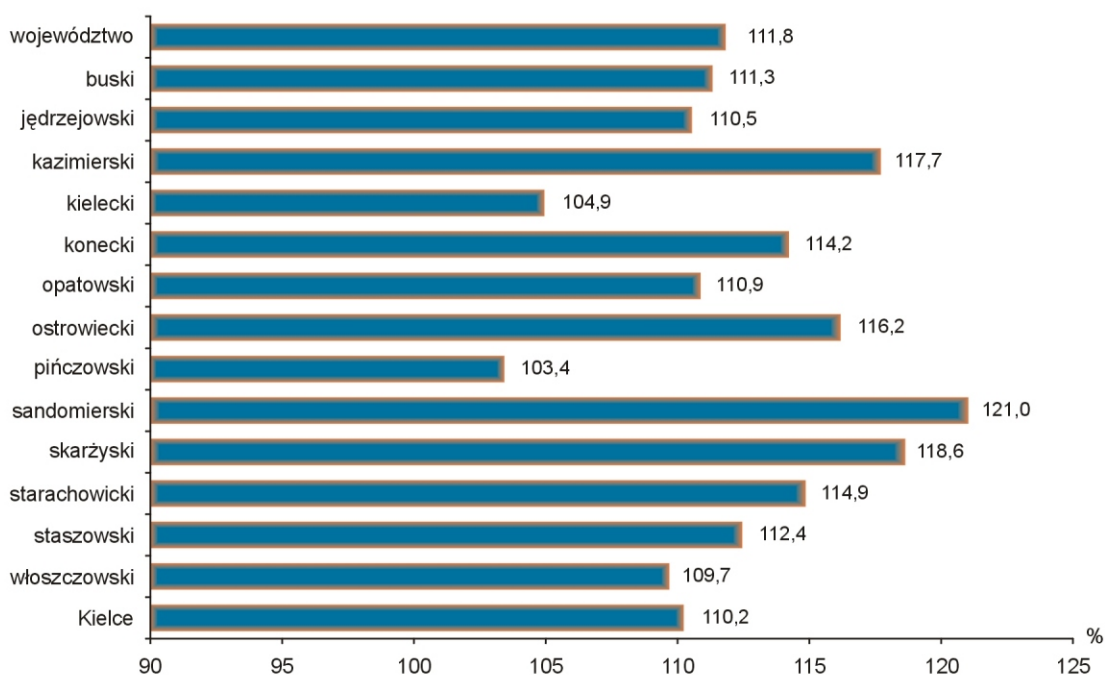
- 24 lata i mniej
- 25 - 34
- 35 - 44
- 45 - 54
- 55 lat i więcej

Według wykształcenia

- wyższe
- policealne i średnie zawodowe
- średnie ogólnokształcące
- zasadnicze (zawodowe)
- gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe

DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO MIESIĘCZNEGO WYNAGRODZENIA BRUTTO^{a)} W 2006 R. (przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2003 r. = 100)

a) Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących.

Za najskuteczniejszą formę przeciwdziałania bezrobociu uważa się zatrudnianie przy pracach interwencyjnych oraz kierowanie na szkolenia zawodowe. W wyniku pomocy urzędów pracy skierowano do prac interwencyjnych 4,3 tys. osób bezrobotnych, tj. 17,0% ogółu objętych aktywnymi programami w województwie (w 2003 r. – 22,1%).

Zmniejszyła się liczba osób skierowanych do robót publicznych – w 2006 r. skierowano 0,7 tys. osób, tj. mniej o 86,4% niż trzy lata wcześniej. Zwiększyła się natomiast liczba osób kierowanych na szkolenie zawodowe – w 2006 r. było ich 4,0 tys., co oznacza wzrost o 35,7% w porównaniu z 2003 r.

Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu przedstawia zestawienie poniżej:

Wyszczególnienie	2003	2006	2003=100
Ogółem	22668	25525	112,6
w tym:			
Pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej	215	1483	7-krotnie
Zatrudnieni przy pracach interwencyjnych	5012	4341	86,6
Szkolenia	2973	4035	135,7
Roboty publiczne	5230	709	13,6

Powiatowe Urzędy Pracy przyznały 1483 osobom bezrobotnym jednorazowe środki na podjęcie własnej działalności gospodarczej. Liczba bezrobotnych zainteresowanych podejmowaniem samozatrudnienia jest prawie siedmiokrotnie większe niż przed trzema laty.

DZIAŁ III. DOCHODY LUDNOŚCI

Dochody gospodarstw domowych

Materialne warunki bytu, a szczególnie sytuacja dochodowa rodziny determinuje wiele innych aspektów warunków życia. Od możliwości finansowych zależy bowiem w dużej mierze nie tylko poziom konsumpcji dóbr i usług, ale również poczucie stabilizacji i bezpieczeństwa w różnych dziedzinach życia.

W niniejszym rozdziale zaprezentowane zostały informacje dotyczące sytuacji dochodowej gospodarstw domowych w latach 2003 i 2006.

Badanie budżetów gospodarstw domowych dostarcza informacji o dochodzie rozporządzalnym rozumianym jako wartość pieniężnych i niepieniężnych środków (pozostających po odliczeniu obowiązkowych składek na ubezpieczenie społeczne i zaliczek na podatek dochodowy), które gospodarstwo domowe, czyli zespół osób wspólnie mieszkających i utrzymujących się ma do dyspozycji.

Gospodarstwa domowe biorących udział w badaniu według grup społeczno ekonomicznych

Wyszczególnienie	Udział w ogólnej populacji gospodarstw domowych w %	
	2003	2006
Gospodarstwa ogółem:	100,0	100,0
- pracowników	30,9	39,7
- pracowników użytkujących gosp. rolne	12,9	-
- rolników	6,3	14,6
- pracujących na rachunek własny	4,5	4,4
- emerytów i rencistów	38,8	36,3
- utrzymujących się z niezarobkowych źródeł	6,6	5,0

Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych ogółem w 2006 r. wyniósł 698,44 zł i był o 19,8% wyższy niż w roku 2003.

Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003		2006	
	w złotych	w odsetkach	w złotych	w odsetkach
Dochód rozporządzalny	583,16	100,0	698,44	100,0
w tym:				
z pracy najemnej	239,62	41,1	273,86	39,2
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	42,84	7,3	79,74	11,4
z pracy na własny rachunek	30,76	5,3	43,00	6,2
ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej	234,37	40,2	264,53	37,9
Dochód do dyspozycji	562,07	x	671,20	x

Najczęściej spotykanym głównym źródłem utrzymania badanych gospodarstw domowych w roku 2006 była praca najemna, z której utrzymywało się ok. 40% rodzin. W porównaniu z rokiem 2003 zaobserwowano ich zwiększenie, podczas gdy zmniejszyła się liczba rodzin utrzymujących się ze świadczeń społecznych.

Wynagrodzenia

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej ukształtowało się na poziomie 2118,00 zł, co stanowiło 85,5% średniej płacy krajowej.

W 2006 r. w województwie świętokrzyskim przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej w jednostkach zatrudniających powyżej 9 osób wyniosło 2263,60 zł i sięgało 85,8% przeciętnej płacy w kraju.

Wynagrodzenia podniosły się w stosunku do roku 2003 o 11,8%. Największy wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia odnotowano w sekcjach: rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo – o 22,3%, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę – o 20,9% oraz edukacji – o 17,9%. Natomiast dużo mniej otrzymali pracownicy w sekcji transport, gospodarka magazynowa i łączność – o 14,1%.

W sektorze publicznym przeciętne wynagrodzenie wynosiło 2444,71 zł, a w prywatnym 2097,51 zł.

Przeciętne wynagrodzenie brutto według sektorów i sekcji prezentuje tabela poniżej

Sekcje	2003	2006	2003=100
Ogółem	2024,41	2263,60	111,8
sektor publiczny	2129,30	2444,71	114,8
sektor prywatny	1898,79	2097,51	110,5
w tym:			
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	2415,12	2952,54	122,3
Przemysł	2047,59	2308,54	112,7
górnictwo	2416,72	2770,77	114,7
przetwórstwo przemysłowe	1932,93	2169,12	112,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	2754,55	3331,31	120,9
Budownictwo	1824,47	1839,74	100,8
Handel i naprawy	1536,10	1728,59	112,5
Hotel i restauracje	1433,65	1499,72	104,6
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	2305,18	1979,47	85,9
Pośrednictwo finansowe	3146,75	3411,61	108,4
Obsługa nieruchomości i firm; nauka	1897,69	2164,89	114,1
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne	2495,55	2874,13	115,2
Edukacja	2079,62	2451,64	117,9
Ochrona zdrowia i opieka społeczna	1799,86	2085,88	115,9
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna	1766,65	2018,42	114,3

Porównując płace w powiatach naszego województwa w roku 2006 najwyższe wynagrodzenie odnotowano w powiecie pińczowskim – 2536,79 zł. Było to więcej od średniej płacy w województwie o 273,19 zł, tj. o 12,1%.

Powiatami w których wypłacono wysokie płace były również:

- kielecki grodzki – 2461,78 zł,
- sandomierski – 2442,06 zł.

Niski poziom wynagrodzeń cechował powiaty:

- kazimierski – 1938,63 zł,
- starachowicki – 1967,82 zł.

Wzrost płac w porównaniu z 2003 r. miał miejsce we wszystkich powiatach – najwyższy w powiecie sandomierskim (o 21,0%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w roku 2006 wynosiło 2232,25 zł i było wyższe niż w roku 2003 o 11,3%. Najwyższy wzrost płac odnotowano w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę (o 23,9%), a spadek w sekcji budownictwo (o 0,5%).

W sektorze publicznym przeciętne wynagrodzenie wyniosło 2591,52 zł i było o 418,59 zł wyższe niż w sektorze prywatnym.

Wydatki z Funduszu Pracy

W 2006 r. z Funduszu Pracy wydatkowano 200333,3 tys. zł. Na zasiłki dla bezrobotnych przeznaczono 98721,1 tys. zł, co stanowiło 49,3% ich ogółu.

Na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, tj. szkolenia, prace interwencyjne, roboty publiczne, refundacje składek ZUS wydano 18735,1 tys. zł, co obejmowało 9,4% wszystkich wydatków.

Przeciętny zasiłek dla bezrobotnych (łącznie ze składką na ubezpieczenie społeczne) w 2006 r. w województwie świętokrzyskim wyniósł 832,97 zł.

Świadczenia emerytalno-rentowe

Przeciętna liczba emerytów i rencistów (świadczeniobiorców ZUS i KRUS) w 2006 r. w województwie świętokrzyskim wynosiła 316,5 tys. osób i stanowiła 3,5% ogólnej liczby świadczeniobiorców w kraju.

Spośród ogółu emerytów i rencistów 72,3% otrzymywało świadczenia emerytalno-rentowe z pozarolniczego systemu ubezpieczeń. Procentowy udział świadczeniobiorców – rolników indywidualnych wyniósł 27,7%.

Przeciętne świadczenie emerytalno-rentowe w 2006 r. wypłacone przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego przedstawia zestawienie

Wyszczególnienie	Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł				
	z pozarolniczego systemu ubezpieczeń				Rolników indywidualnych
	Ogółem	emerytura	renta z tytułu niezdolności do pracy	renta rodzinna	
2003	939,82	1057,74	776,26	890,76	702,95
2006	1085,24	1171,32	885,37	1017,51	779,49
2003=100	115,5	110,7	114,1	114,2	110,9

Przeciętną liczbę emerytów i rencistów w 2006 r. przedstawia tabela

Wyszczególnienie	Ogółem	Z pozarolniczego systemu ubezpieczeń			Rolników indywidualnych
		emerytura	renta z tytułu niezdolności do pracy	renta rodzinna	
2003	324430	114415	69803	42294	97918
2006	316490	140130	45807	42924	87629
2003=100	97,6	122,5	65,6	101,5	89,5

Porównując rok 2006 do 2003 możemy zaobserwować znaczny wzrost liczby świadczeniobiorców emerytur (aż o 22,5%) oraz niewielki - liczby świadczeniobiorców rent rodzinnych (o 1,5%). Znacznie spadła natomiast liczba świadczeniobiorców rent z tytułu niezdolności do pracy (o 34,4%) oraz rolników indywidualnych (o 10,5%).

Przeciętne świadczenie emerytalno-rentowe z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w 2006 r. ukształtowało się na poziomie 1085,24 zł i było wyższe niż w 2003 r. o 15,5%.

Przeciętna emerytura i renta rolników indywidualnych wyniosła 779,49 zł i zwiększyła się w stosunku do w 2003 r. o 10,9%.

DZIAŁ IV. WYDATKI I MIESIĘCZNE SPOŻYCIE W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH, WYPOSAŻENIE GOSPODARSTW DOMOWYCH W PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKU, CENY DETALICZNE

Z badań budżetów gospodarstw domowych wynika, że w 2006 r. przeciętne gospodarstwo domowe wydawało miesięcznie w przeliczeniu na osobę 612,06 zł, co stanowiło o 16,42 zł więcej niż trzy lata wcześniej.

Przeciętne miesięczne wydatki w gospodarstwie domowym na jedną osobę przedstawia zestawienie

Wyszczególnienie	2003		2006		2003=100
	w złotych	w odsetkach	w złotych	w odsetkach	
Wydatki ogółem	569,74	100,0	612,06	100,0	107,4
w tym towary i usługi konsumpcyjne	548,65	96,3	584,82	95,5	106,6
w tym:					
żywność i napoje bezalkoholowe	174,90	30,7	200,09	32,7	114,4
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	14,54	2,6	14,10	2,3	97,0
odzież i obuwie	33,21	5,8	34,85	5,7	104,9
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	124,60	21,9	123,25	20,1	98,9
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	28,45	5,0	26,69	4,4	93,8
zdrowie	29,55	5,2	32,50	5,3	110,0
transport	42,83	7,5	37,77	6,2	88,2
łącznie	22,52	4,0	30,85	5,0	137,0
rekreacja i kultura	30,89	5,4	30,37	5,0	98,3
edukacja ^a	10,84	1,9	8,69	1,4	80,2
restauracje i hotele	4,47	0,8	12,67	2,1	283,4
inne towary i usługi	29,77	5,2	30,17	4,9	101,3

a Łącznie z wychowaniem przedszkolnym.

Budżet przeciętnego gospodarstwa domowego w największym stopniu obciążony był wydatkami na żywność. Kwoty przeznaczone na żywność i napoje bezalkoholowe stanowiły w 2006 r. 32,7% ogółu wydatków. W 2003 r. wydatki te były nieco mniejsze - 30,3%. W gospodarstwach domowych, w których łączne dochody znacznie przekraczają średni poziom, przeciętny relatywny udział wydatków na żywność jest dużo mniejszy, natomiast wyraźnie rośnie w nim suma wydatków na zakup dóbr tzw. „wyższego rzędu”.

Drugą obok żywności istotną grupą wydatków niezbędnych do funkcjonowania rodziny są wydatki związane z użytkowaniem mieszkania i nośnikami energii. W 2006 r. stanowiły one około 20% ogółu miesięcznych wydatków gospodarstw domowych. W 2003 r. ich poziom był nieco większy i sięgał 22,4%.

Do grupy potrzeb podstawowych zalicza się również wydatki na odzież i obuwie. Na ten cel w 2006 r. gospodarstwa domowe przeznaczyły ok. 6% wydawanych złotych, tj. nieznacznie więcej w stosunku do roku 2003.

Jak wynika z badania budżetów gospodarstw domowych wydatki na ochronę zdrowia stanowią ważną pozycję – w latach 2003 i 2006 pochłaniały one około 5,3% wydawanych pieniędzy.

Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na jedną osobę w gospodarstwach domowych

Wyszczególnienie	2003	2006	2003=100
Pieczywo i produkty zbożowe w kg	9,87	10,18	103,1
w tym pieczywo	6,70	6,80	101,5
Mięso i wędliny w kg	5,97	6,20	103,9
Ryby ^a w kg	0,27	0,33	122,2
Jogurty i napoje mleczne w kg	.	0,41	x
Mleko ^b w l	5,78	4,68	81,0
Sery w kg	0,87	0,80	92,0
Jaja w szt.	15,59	17,17	110,1
Oleje i pozostałe tłuszcze w kg	1,50	1,50	100,0
Owoce w kg	3,74	3,74	100,0
Warzywa w kg	14,03	14,04	100,1
Cukier w kg	1,94	1,81	93,3

a Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmażeryjnych i panierowanych. b Bez zagęszczonego i w proszku.

Poziom ilościowy i jakościowy spożywanych artykułów żywnościowych uzależniony jest od: wysokości dochodów, wielkości gospodarstwa, obecności i liczby dzieci, charakteru wykonywanej pracy oraz tradycji żywieniowych. Wyższe dochody pozwalają na nabywanie droższych artykułów spożywczych, które lepiej i bardziej racjonalnie zaspakajają potrzeby żywnościowe.

Prezentowane wielkości spożycia w latach 2003 i 2006 pokazują jednak, że poziom spożycia wymienionych artykułów spożywczych nie uległ większemu zróżnicowaniu.

Wyposażenie gospodarstw domowych w niektóre przedmioty trwałego użytkowania

Wyszczególnienie	2003	2006
	w % ogółu gospodarstw domowych	
Chłodziarka	93,4	95,3
Zamrażarka	32,9	36,0
Automat pralniczy	68,3	72,4
Kuchenka mikrofalowa	17,8	26,8
Samochód osobowy	47,7	51,0
Odbiornik radiofoniczny	63,2	68,2
Zestaw do odbioru, rejestracji i odtwarzania dźwięku (wieża)	34,1	30,4
Odbiornik telewizyjny z ekranem do odbioru kolorowego	96,8	99,4
Telefon komórkowy	.	67,9
Magnetowid	49,4	38,3
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej ^b	37,7	42,0
Komputer osobisty	22,5	34,4
w tym z dostępem do Internetu	8,1	18,2

a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów. b Łącznie z telewizją kablową.

Tradycyjnie za miarę zaspakajania potrzeb materialnych przyjmuje się także wskaźniki mówiące o poziomie wyposażenia w dobra trwałego użytkowania.

W 2006 r. nastąpiła dalsza, znacząca poprawa wyposażenia gospodarstw domowych. Znacząco wzrósł wskaźnik wyposażenia gospodarstw w komputery osobiste, a zwłaszcza z dostępem do Internetu.

Ceny detaliczne wybranych towarów i usług

Ceny artykułów żywnościowych w zdecydowanej większości były w 2006 r. znacząco wyższe niż w 2003 r.

W grupie produktów pochodzenia zwierzęcego najbardziej podrożało mięso wołowe z kością (rostbef) – o 72,5%. Wysokim wzrostem wyróżniły się również ceny mleka krowiego – o 33,6%, masła świeżego (o zawartości tłuszczu 82,5%) – o 25,8%, śmietany (o zawartości tłuszczu 18%) – o 20,2%, a także sera twarogowego półtłustego – o 12,6% i szynki wieprzowej gotowanej – o 12,3%. W tej grupie artykułów nieznacznie potaniały kurczęta patroszone (o 1,0%).

Spośród artykułów żywnościowych pochodzenia roślinnego najwięcej podrożały ziemniaki i ryż – odpowiednio o: 90,9% i 47,6%. Wysokimi wzrostami charakteryzowały się również ceny marchwi (o 31,5%), jabłek (o 29,3%) oraz buraków (o 22,6%). Znacznie więcej niż w 2003 r. konsumenci płacili za cukier (o 41,2%) oraz papierosy „Mars” (o 29,5%), natomiast znacząco mniej za wódkę czystą „Polonaise” (o 15,5%).

Niewiele podrożały półbuty skórzane: damskie (o 4,0%) i męskie (o 0,3%), potaniały zaś ubrania męskie 2 – częściowe, z elanowełny (o 16,2%).

Wzrosły ceny towarów i usług związanych z mieszkaniem, w tym najbardziej podniesiono opłaty za gaz ziemny wysokometanowy (o 40,4%), węgiel kamienny (o 14,1%), dostawę ciepłej wody (o 12,7%) oraz za energię elektryczną (o 12,5%).

Z artykułów gospodarstwa domowego obniżyły się ceny chłodziarko – zamrażarek (o 23,9%), odkurzaczy (o 8,6%) oraz pralek automatycznych (o 4,8%).

Odnotowano wysoki wzrost cen ciągników „Ursus 2812” (o 47,6%) i środków do produkcji rolnej, w tym mocznika nawozowego 46% N (o 33,8%). Wyraźnie więcej płacono także za usługi rolnicze takie, jak: przemiał zbóż (o 33,6%) i badanie kliniczne krowy (o 12,7%).

DZIAŁ V. WARUNKI MIESZKANIOWE LUDNOŚCI

Formy budownictwa mieszkaniowego

Z uwagi na zmianę ustawy Prawo budowlane, dane za 2003 r. nie są w pełni porównywalne. Z tego powodu rok ten został pominięty w analizie, a wszelkie porównania dokonane zostały w stosunku do 2004 r.

W roku 2006 w województwie świętokrzyskim oddano do użytku 1614 mieszkań, tj. o 18,4% mniej niż w 2004 r. (w kraju w porównywalnym okresie był to wzrost o 6,7%).

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wynosiła 119,2 m² (w kraju - 103,3 m²), a mieszkanie posiadało 5,3 izby. Mieszkania oddane do użytku w 2004 r. były mniejsze o 2,1 m², i średnio na jedno mieszkanie przypadało 5,1 izby.

W województwie świętokrzyskim przeważa budownictwo indywidualne, które w 2006 r. stanowiło 81,5% ogółu mieszkań oddanych do użytku (w kraju - 50%).

Budownictwo indywidualne charakteryzuje się zdecydowanie większymi mieszkaniami i większą liczbą izb niż w pozostałych formach budownictwa. Przeciętnie mieszkanie oddane w budownictwie indywidualnym miało 130,6 m² powierzchni użytkowej i 5,7 izb.

W porównaniu z 2004 r. liczba oddanych mieszkań przez inwestorów indywidualnych zmniejszyła się o 9,7%. Mniejsza była też ich powierzchnia - średnio o 4,6 m².

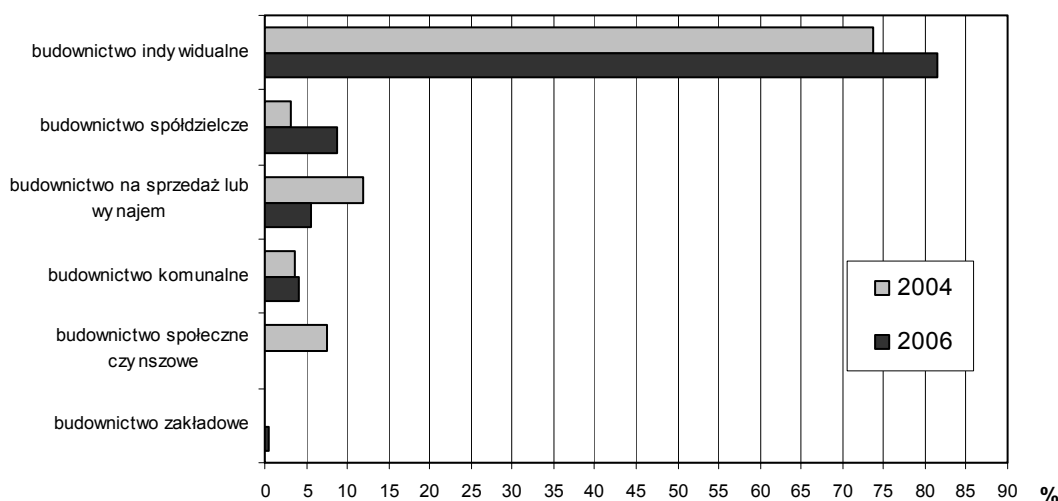
W 2006 r. poza budownictwem indywidualnym oddano do użytku mieszkania w następujących formach:

- budownictwie spółdzielczym - 140 mieszkań o przeciętnej powierzchni użytkowej 68,3 m² (w 2004 r. – 63 mieszkania o powierzchni 164,1 m²),
- w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem - 88 mieszkań o przeciętnej powierzchni 91,5 m² (w 2004 r. – 237 mieszkań o powierzchni 55,4 m²),
- w budownictwie komunalnym - 68 mieszkań o średniej powierzchni 38,6 m² (w 2004 r. – 74 mieszkania o powierzchni 45,1 m²),
- w budownictwie zakładowym - 3 mieszkania o średniej powierzchni 156,0 m² (w 2004 r. w tej formie budownictwa nie odnotowano żadnych efektów).

Na terenie miast województwa świętokrzyskiego zlokalizowanych było 48,5% mieszkań przekazanych do użytkowania, na terenie wsi - 51,5%. W roku 2004 było to analogicznie: 56,8% i 43,2%. Mieszkania oddane w mieście Kielce stanowiły 56,5% efektów zlokalizowanych w miastach i wyniosły 27,4% efektów ogólnowojevodzkich.

Zarówno w miastach, jak i na wsi dominowało budownictwo indywidualne. Przekazano w nim 62,1% efektów miejskich oraz 99,6% efektów wiejskich.

Struktura mieszkań oddanych do użytkowania wg form budownictwa

Standard mieszkań oddanych do użytku

Mieszkania oddane do eksploatacji w 2006 r. w 100% były wyposażone w wodociągi, ustęp splukiwany oraz w łazienkę. W 2004 r. posiadało te instalacje 99,5% przekazanych mieszkań.

W centralne ogrzewanie wyposażono 96,8% mieszkań w mieście oraz 97,5% na wsi, a w instalację gazową - 71,2% w mieście, zaś tylko 7,8% na wsi.

W 2004 r. centralne ogrzewanie posiadało 99,9% oddanych mieszkań w mieście, a 98,0% na wsi, natomiast w instalację gazową - 74,1% w mieście, a 15,3% na wsi.

Standard budownictwa mierzony przeciętną powierzchnią użytkową 1 mieszkania oddanego do użytku w 2006 r. uległ niewielkiej poprawie w porównaniu z 2004 r. Wynosiła ona 119,2 m² i była większa niż dwa lata wcześniej o 2,1 m².

Mieszkania przekazane w budownictwie indywidualnym, spółdzielczym i komunalnym miały niewiele mniejszą przeciętną powierzchnią użytkową niż w 2004 r. Znacznie większą natomiast średnią powierzchnią użytkową osiągnęły mieszkania oddane do użytku przez inwestorów budujących na sprzedaż lub wynajem - 91,5 m² wobec 55,4 m² w 2004 r.

Przeciętna powierzchnia jednego mieszkania oddanego na wsi wyniosła 128,2 m², a w mieście - 109,7 m² i była podobna jak przed dwoma laty (odpowiednio: 126,9 m² i 109,6 m²).

Najmniejsze mieszkania przekazano w 2006 r. w mieście Kielce - 91,7 m², a w pozostałych powiatach średnia powierzchnia 1-go mieszkania wynosiła więcej niż 100 m² (największe w powiecie kazimierskim - 176,6 m²).

Standard mieszkań mierzony liczbą izb w mieszkaniu uległ nieznacznym zmianom w porównaniu do 2004 r., przy czym przeciętna liczba izb w mieszkaniu oddanym do użytku w mieście wynosiła 4,7 izb (rok 2004 - 4,8), na wsi 5,8 izb (rok 2004 - 5,7 izb).

Najwyższy standard utrzymały mieszkania w budownictwie indywidualnym - średnio 5,7 izby w jednym mieszkaniu, podczas gdy w pozostałych formach budownictwa przeciętne mieszkanie posiadało średnio 3,3 izby.

Budownictwo mieszkaniowe na tle danych demograficznych

Województwo świętokrzyskie w 2006 r. uzyskało nieco słabsze niż w 2004 r. mierniki intensywności budownictwa oparte na danych demograficznych.

W porównaniu do średnich krajowych w 2006 r. województwo charakteryzowało się znacznie gorszymi wynikami zarówno w mieście, jak i na wsi.

W 2006 r. w przeliczeniu na 1000 ludności oddano 1,3 mieszkania (2004 r. - 1,5). Wskaźnik ten nieco korzystniej kształtował się na terenach miejskich, gdzie osiągnął poziom 1,3 (2004 r. - 1,9), podczas gdy na obszarach wiejskich wynosił 1,2 (tyle samo, co dwa lata wcześniej).

W Polsce oddano do użytku na 1000 ludności 3,0 mieszkań. Na terenach miejskich wskaźnik ten sięgał 3,4, a na obszarach wiejskich - 2,4.

Liczba mieszkań przekazanych do eksploatacji w przeliczeniu na 1000 zawartych małżeństw wyniosła w województwie świętokrzyskim 205, co oznacza pogorszenie sytuacji młodych rodzin w porównaniu z 2004 r., w którym to oddano ich 288. Sytuacja na wsi wyrażona tym wskaźnikiem jest gorsza niż w mieście. W miastach oddano 215 mieszkań na 1000 zawartych małżeństw (2004 - 355), a na wsi - 197 mieszkań (2004 r. - 231).

W kraju na 1000 zawartych małżeństw oddano do użytku 510 mieszkań - więcej o 305 mieszkań niż w województwie świętokrzyskim. W miastach średnia krajowa wynosiła 585 mieszkań na 1000 małżeństw, tj. 370 więcej niż w województwie świętokrzyskim, na wsi 395, tj. więcej o 198 mieszkań.

Kolejny miernik intensywności budowy mieszkań, tj. liczba izb w przeliczeniu na 1000 ludności kształtował się w województwie świętokrzyskim gorzej niż w 2004 r. Oddano mianowicie 6,7 izb na 1000 ludności wobec 7,9 izb w 2004 r. Wskaźnik ten spadł w miastach z 9,1 do 6,4 izb, natomiast na wsi utrzymał się na takim samym poziomie jak w 2004 r., tj. 6,9 izb na 1000 ludności.

Powierzchnia użytkowa oddanych mieszkań w przeliczeniu na 1000 ludności również uległa zmniejszeniu. W 2006 r. wynosiła 150,1 m² i była mniejsza o 16,5% od osiągniętej dwa lata wcześniej.

W 2006 r. w miastach województwa świętokrzyskiego oddano 147,5 m² powierzchni użytkowej mieszkań na 1000 ludności (mniej o 29,7% niż w 2004 r.), na wsi - 151,6 m² (mniej o 1,9%).

Omawiane mierniki zależne od liczby mieszkańców pozwalają na porównanie sytuacji w województwie. Wskaźniki, przeliczające oddane mieszkania na 1000 ludności i na 1000 zawartych małżeństw wyższe od średniej wojewódzkiej osiągnęło miasto Kielce oraz powiaty: włoszczowski i kielecki. W powiecie buskim tylko wskaźnik oddanych mieszkań na 1000 ludności jest równy średniej wojewódzkiej, natomiast liczba mieszkań oddanych do 1000 małżeństw jest niższa od średniej wojewódzkiej. Dużo niższe wskaźniki (co najmniej o połowę od średniej) odnotowano w powiatach: jędrzejowskim, kazimierskim i sandomierskim.

Mieszkania oddane do użytku na 1000 ludności i na 1000 zawartych małżeństw według powiatów w 2006 r.

Wyszczególnienie a – 2004 r. b – 2006 r.		Mieszkania			Izby mieszkalne na 1000 ludności	Powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	
		ogółem	na 1000 ludności	na 1000 zawartych małżeństw		przeciętna 1 mieszkania	na 1000 ludności
Województwo	a	1978	1,5	288	7,9	117,1	179,7
	b	1614	1,3	205	6,7	119,2	150,0
Powiat:							
buski	a	116	1,6	286	9,1	144,6	225,3
	b	93	1,3	198	7,7	142,8	179,6
jędrzejowski	a	59	0,7	113	3,9	130,9	86,1
	b	57	0,6	97	3,4	127,9	81,6
kazimierski	a	26	0,7	149	4,1	157,8	113,4
	b	19	0,5	96	3,3	176,6	93,8
kielecki	a	342	1,7	309	9,9	116,3	201,4
	b	370	1,9	289	11,2	122,0	227,4
konecki	a	119	1,4	234	7,8	128,2	180,1
	b	103	1,2	186	6,9	128,5	157,1
opatowski	a	56	1,0	185	4,5	110,8	108,6
	b	50	0,8	136	5,3	146,0	128,9
ostrowiecki	a	260	2,2	455	11,0	109,6	243,7
	b	98	0,8	153	4,7	135,1	114,0
pińczowski	a	48	1,1	233	5,7	141,2	159,7
	b	42	1,0	176	5,9	102,0	101,6
sandomierski	a	72	0,9	184	4,3	122,7	107,4
	b	44	0,5	93	3,0	144,9	78,0
skarżyski	a	90	1,1	235	5,7	116,8	130,0
	b	65	0,8	139	4,5	146,2	118,8
starachowicki	a	124	1,3	238	6,2	111,9	145,8
	b	72	0,8	120	4,4	142,9	109,0
staszowski	a	79	1,1	189	6,7	135,1	143,4
	b	54	0,7	110	4,1	111,4	81,3
włoszczowski	a	84	1,8	318	9,9	127,9	226,4
	b	105	2,2	370	12,9	119,9	267,2
Miasto na prawach powiatu:							
Kielce	a	503	2,4	462	10,7	103,1	247,6
	b	442	2,1	367	8,4	91,7	195,0

Biorąc pod uwagę izby oddane do użytku na 1000 ludności, wskaźniki powyżej przeciętnej osiągnięto w m. Kielcach oraz w powiatach: buskim, kieleckim, koneckim oraz włoszczowskim. Najniższe wskaźniki, mniejsze co najmniej o połowę od średniej wojewódzkiej wystąpiły w powiatach: jędrzejowskim, kazimierskim i sandomierskim.

Przeciętną wojewódzką powierzchni użytkowej mieszkań oddanych do użytku na 1000 ludności przekroczyło miasto Kielce oraz powiaty: buski, kielecki, konecki i włoszczowski. Najmniejszą powierzchnię (poniżej 100 m²) oddano w powiatach: jędrzejowskim, kazimierskim, sandomierskim i staszowskim.

Czołowe miejsce wyrażone największymi wartościami prawie wszystkich wskaźników zajmuje powiat włoszczowski.

Zasoby mieszkaniowe

Według danych na koniec 2006 r., stan zasobów mieszkaniowych w województwie wynosił 415,8 tys. mieszkań, w których było 1511,3 tys. izb o pow. użytkowej 29431,8 tys. m².

W latach 2004-2006 ogólne rozmiary zasobów mieszkaniowych zwiększyły się w województwie o 5,2 tys. mieszkań (o 1,3%) oraz o 26,0 tys. izb mieszkalnych (o 1,8%).

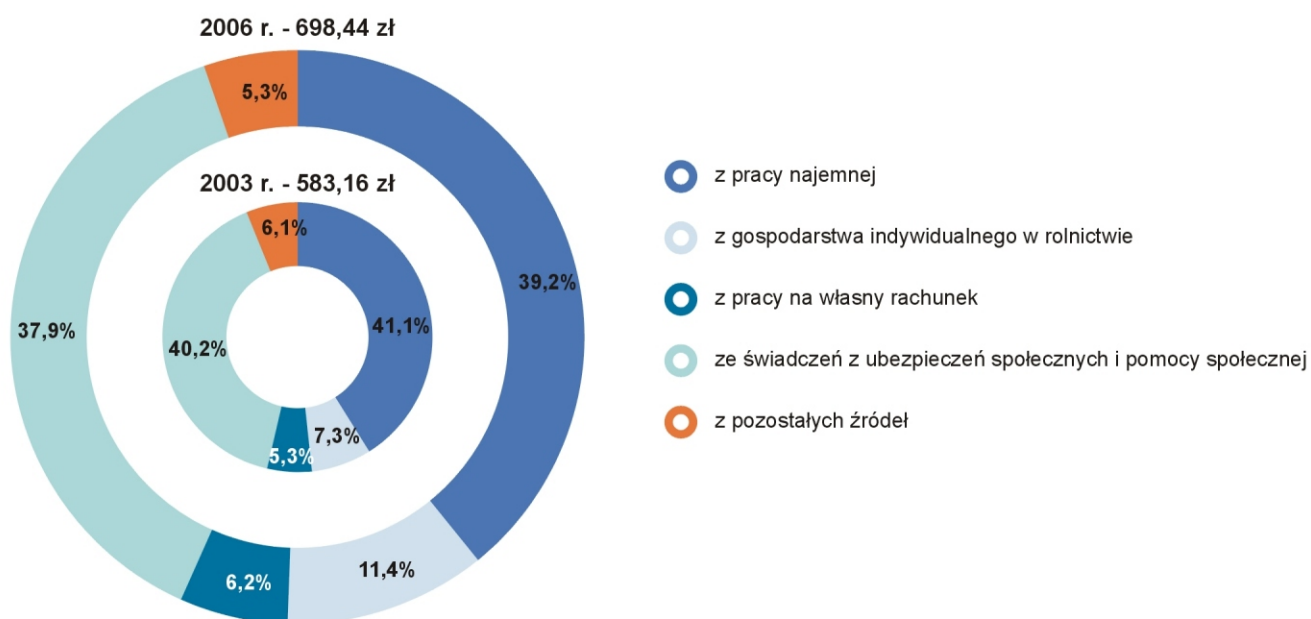
Tempo wzrostu substancji mieszkaniowej w miastach było nieznacznie wyższe niż na wsi. W analizowanym okresie w miastach wybudowano 2937 mieszkań, co stanowiło 56,9% ogólnego przyrostu i 13213 izb, tj. 50,7% przyrostu. Na terenie wsi zasoby mieszkaniowe w analogicznym okresie wzrosły o 2223 mieszkania, tj. 43,1% ogólnego przyrostu i 12829 izb (o 49,3%).

W omawianym okresie powierzchnia mieszkań zwiększyła się o 583,3 tys. m², przy czym wzrost w miastach wyniósł 297,5 tys. m², a na wsi 285,8 tys. m². Z ogólnego przyrostu oddanej do użytku powierzchni mieszkalnej 51,0% przypadało na miasta oraz 49,0% - na wsie.

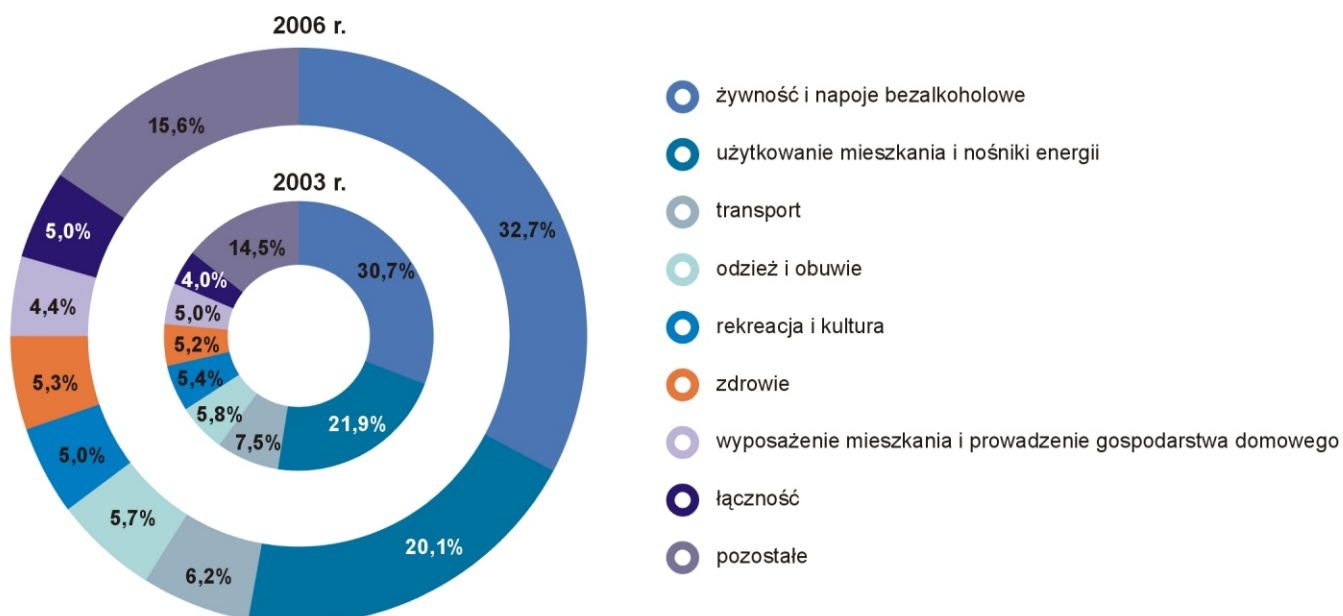
Zmianę stanu zasobów mieszkaniowych w latach 2003 i 2006 przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie		2003	2006	Wzrost (-spadek)	2006 2003 = 100
m – mieszkania					
i – izby					
pow. – powierzchnia użytkowa w m ²					
Ogółem	m	410620	415780	5160	101,3
	i	1485234	1511276	26042	101,8
	pow.	28848521	29431845	583324	102,0
Miasto	m	207409	210346	2937	101,4
	i	718092	731305	13213	101,8
	pow.	12435576	12733083	297507	102,4
O liczbie ludności: poniżej 5000	m	12546	12621	75	100,6
	i	45776	46267	491	101,1
	pow.	857605	869238	11633	101,4
5001-9999	m	14495	14628	133	100,9
	i	53690	54493	803	101,5
	pow.	950001	968549	18548	102,0

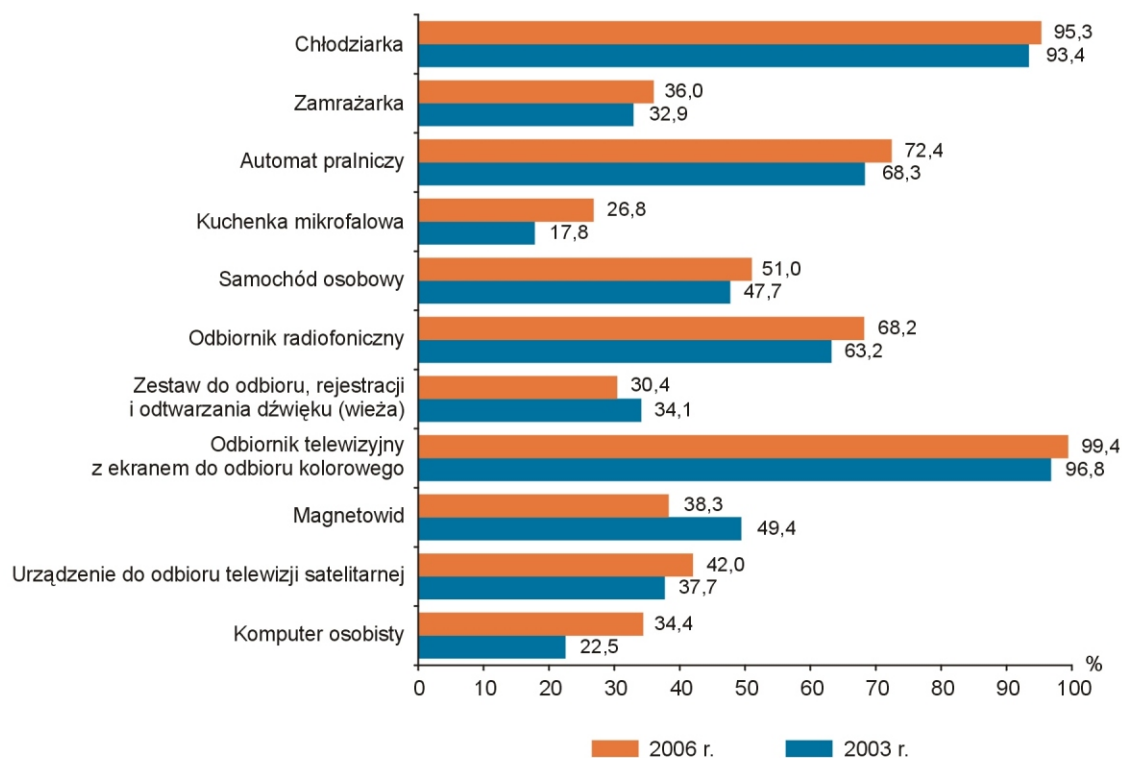
**STRUKTURA PRZECIĘTNEGO MIESIĘCZNEGO DOCHODU
ROZPORZĄDZALNEGO NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

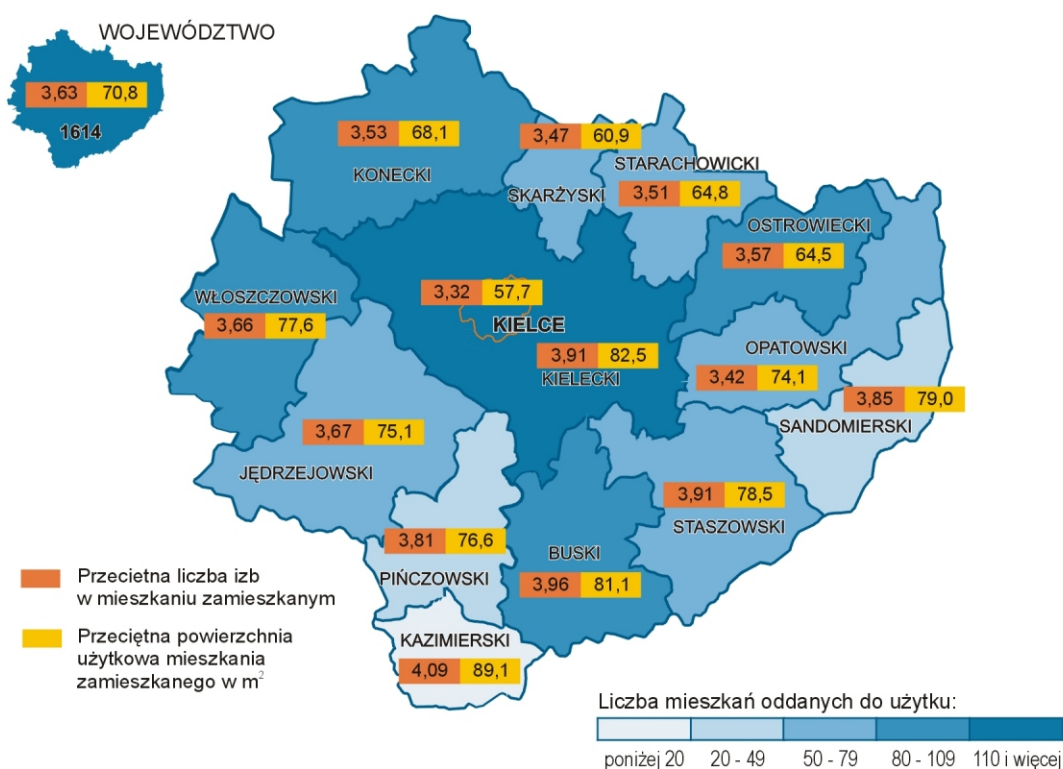
**STRUKTURA PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYDATKÓW NA 1 OSOBĘ
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

WYPOSAŻENIE GOSPODARSTW DOMOWYCH W NIKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKU (w % gospodarstw ogółem)

ZASOBY MIESZKANIOWE ZAMIESZKANE I ODDANE DO UŻYTKU W 2006 R.

(dok.)

Wyszczególnienie m – mieszkania i – izby pow. – powierzchnia użytkowa w m ²		2003	2006	Wzrost (-spadek)	2006 2003 = 100
10000-14999	m	7714	7806	92	101,2
	i	28345	28911	566	102,0
	pow.	497760	511077	13317	102,7
15000-19999	m	16943	17119	176	101,0
	i	63001	64018	1017	101,6
	pow.	1101980	1127393	25413	102,3
20000-49999	m	34659	35007	348	101,0
	i	119389	121126	1737	101,5
	pow.	2045553	2088468	42915	102,1
50000-69999	m	19551	19714	163	100,8
	i	66134	66813	679	101,0
	pow.	1127956	1143211	15255	101,4
70000-99999	m	26487	26914	427	101,6
	i	93215	95324	2109	102,3
	pow.	1566395	1606870	40475	102,6
200000 i więcej	m	75014	76537	1523	102,0
	i	248542	254353	5811	102,3
	pow.	4288326	4418277	129951	103,0
Wieś	m	203211	205434	2223	101,1
	i	767142	779971	12829	101,7
	pow.	16412945	16698762	285817	101,7

Na koniec 2006 r. 1279,8 tys. mieszkańców regionu świętokrzyskiego, tj. 99,4% ich ogółu zamieszkiwało 415,8 tys. mieszkań. Pozostała ludność korzystała z lokali zbiorowego zamieszkania, pomieszczeń prowizorycznych i innych lub pozostawała bezdomna.

Przeciętne mieszkanie składało się z 3,63 izby i liczyło 70,8 m² powierzchni użytkowej (przeciętne mieszkanie w Polsce liczyło 3,69 izby i miało 69,5 m² powierzchni użytkowej).

Tempo przyrostu zasobów mieszkaniowych było wyższe od przyrostu ludności wobec czego wskaźniki obrazujące standard mieszkaniowy ludności pod względem zagęszczenia mieszkań nieznacznie się poprawiły. Na koniec 2006 r. w jednym mieszkaniu zamieszkało 3,08 osoby, na 1 izbę przypadało 0,85 osoby, która miała do dyspozycji średnio 23 m² powierzchni użytkowej.

Podstawowe wskaźniki warunków mieszkaniowych województwa świętokrzyskiego na tle kraju przedstawia poniższa tabela

Wyszczególnienie a – 2003 b - 2006	Przeciętna						
	liczba			powierzchnia użytkowa w m ²			
	izb w 1 mieszkanu	osób w 1 mieszkanu	osób na 1 izbę	1 mieszka- nia	1 izby	na 1 osobę	
Polska	a	3,68	3,03	0,82	68,8	18,7	22,7
	b	3,69	2,96	0,80	69,5	18,8	23,5
miasta	a	3,49	2,78	0,80	61,1	17,5	21,9
	b	3,50	2,71	0,77	61,7	17,6	22,8
wieś	a	4,06	3,54	0,87	84,5	20,8	23,9
	b	4,09	3,49	0,85	85,6	20,9	24,5
Województwo	a	3,62	3,15	0,87	70,3	19,4	22,3
	b	3,63	3,08	0,85	70,8	19,5	23,0
miasta	a	3,46	2,84	0,82	60,0	17,3	21,1
	b	3,48	2,76	0,79	60,5	17,4	22,0
wieś	a	3,78	3,45	0,92	80,8	21,4	23,4
	b	3,80	3,41	0,90	81,3	21,4	23,9

Z ogólnej liczby zamieszkałych zasobów mieszkaniowych na miasta przypadało 50,6% mieszkań. Statystyczne mieszkanie w mieście dysponowało 60,5 m² powierzchni użytkowej i posiadało 3,48 izby. Przeciętne mieszkanie na wsi było większe i jego powierzchnia liczyła 81,3 m², a posiadało 3,80 izby.

Różnice w wielkości przeciętnego mieszkania na korzyść wsi są związane przede wszystkim z charakterem budownictwa. W miastach znaczny udział ma budownictwo wielorodzinne charakteryzujące się znacznie mniejszymi mieszkaniami niż budownictwo jednorodzinne dominujące na wsi; natomiast mieszkańcy w miastach są w korzystniejszej sytuacji pod względem zagęszczenia. W miastach na 1 mieszkanie przypadały niecałe 3 osoby (2,76), a na wsi prawie 3 i pół osoby (3,41). Na 1 izbę w miastach przypadało 0,79 osoby, a na wsi - 0,90.

Wyposażenie w instalacje techniczno-sanitarne

Modernizacja starych zasobów mieszkaniowych oraz oddawanie nowych mieszkań wyposażonych w podstawowe instalacje poprawiają warunki mieszkaniowe ludności pod względem wyposażenia mieszkań w instalacje techniczno-sanitarne.

W 2006 r. w województwie świętokrzyskim w wodociąg wyposażonych było 88,2% mieszkań, w ustęp splukiwany 76,4%, łazienkę posiadało 76,9%, gaz sieciowy - 39,2%, a centralne ogrzewanie - 74,5%.

Procentowy udział wyposażenia mieszkań w podstawowe instalacje techniczno-sanitarne w podziale na miasto i wieś przedstawia poniższa tabela

Wyszczególnienie	2003		2006	
	miasta	wieś	miasta	wieś
	w %			
Wyposażenie:				
wodociąg	96,4	79,4	96,5	79,7
ustęp	92,4	59,2	92,6	59,7
łazienka	91,3	61,5	91,5	61,9
gaz sieciowy	69,5	8,1	69,6	8,1
centralne ogrzewanie	88,6	59,3	88,9	59,7

Mieszkania zlokalizowane w mieście charakteryzuje wyższy niż na wsi standard wyposażenia w podstawowe instalacje.

Standard miejskich mieszkań regionu świętokrzyskiego mierzony wyposażeniem w wodociąg, ustęp, łazienkę oraz centralne ogrzewanie jest niższy niż w Polsce (odpowiednio w Polsce wynosił 95,1%, 87,6%, 86,5%, 77,5%). Natomiast mieszkańcy miast w województwie dysponowali mieszkaniami lepiej wyposażonymi w gaz z sieci niż przeciętny mieszkaniec kraju.

Na wsiach województwa mniej procentowo mieszkań, w porównaniu do średniej krajowej, posiadało wyposażenie w podstawowe instalacje techniczno-sanitarne.

Struktura własnościowa

W województwie świętokrzyskim zdecydowana większość mieszkań jest własnością indywidualną (71,3%).

Zasoby stanowiące własność gmin to 19,4 tys. mieszkań, czyli 4,7% ogółu zasobów mieszkaniowych. Przeciętne mieszkanie posiadało 2,62 izby, o powierzchni użytkowej 41,1 m². Mieszkania komunalne w 89,2% zlokalizowane były na terenie miast.

Na koniec 2006 r. własnością spółdzielni mieszkaniowych było 91,5 tys. mieszkań, co stanowiło 22,0% ogółu zasobów mieszkaniowych. Przeciętne mieszkanie spółdzielcze liczyło 3,74 izby o łącznej powierzchni użytkowej 50,3 m². Prawie wszystkie mieszkania spółdzielcze (99%) zlokalizowane były w miastach.

Zasoby mieszkaniowe zakładów pracy to 5,8 tys. mieszkań, czyli 1,4% łącznych zasobów województwa. Jedno mieszkanie posiadało przeciętnie 3,11 izby o powierzchni użytkowej 51,9 m². Spośród mieszkań zakładowych 69,2% zlokalizowanych było w miastach.

Struktura własności mieszkań w 2006 r. w podziale na miasto i wieś

Wyszczególnienie	Mieszkania	Izby	Powierzchni w m ²
Ogółem	415780	1511276	29431845
miasta	210346	731305	12733083
wieś	205434	779971	16698762
w tym:			
własność indywidualna	296432	1091579	23575220
miasta	96263	327747	7161357
wieś	200169	763832	16413863
własność gmin	19388	50700	796629
miasta	17298	45049	703294
wieś	2090	5651	93335
własność spółdzielni mieszkaniowych	91476	342575	4604384
miasta	90555	339556	4552774
wieś	921	3019	51610
własność zakładów pracy	5764	17951	299066
miasta	3988	12324	194848
wieś	1776	5627	104218
własność TBS	908	2518	43253
miasta	908	2518	43253
wieś	-	-	-

Zaległości lokatorów w opłatach za mieszkanie, dodatki mieszkaniowe

W województwie świętokrzyskim w 2005 r. 28,0 tys. lokatorów spółdzielni mieszkaniowych zalegało z bieżącymi opłatami za mieszkanie na kwotę 24,6 mln zł, w tym 3 miesiące i więcej, odpowiednio: 8,4 tys. i 18,2 mln zł.

Przeciętna wysokość zaległości, przypadająca na 1 lokatora nie uiszczającego opłat za mieszkanie wyniosła 878 zł, a zaległość przypadająca na lokatora nie opłacającego mieszkania 3 miesiące i więcej sięgała 2178 zł.

Zaległości w spłacie kredytu mieszkaniowego w 2005 r. dotyczyły 1,7 tys. członków spółdzielni mieszkaniowych i wyniosły 2,3 mln zł, co w przeliczeniu na 1 mieszkanie daje 1353 zł, w tym 3 miesiące i więcej 2178 zł.

Zaległości w opłatach za mieszkanie i w spłatach kredytu mieszkaniowego w zasobach spółdzielni mieszkaniowych

Wyszczególnienie a – 2003 b – 2005	Lokatorzy zalegający		Wysokość zaległości		
	w liczbach bezwzględnych	w % ogółu lokatorów	w tys. zł	na 1 mieszkańca w zł	
Opłaty za mieszkanie	a	35042	38,3	26530,3	757
	b	28018	30,7	24588,6	878
w tym 3 miesiące i więcej	a	9367	10,2	17505,2	1869
	b	8365	9,2	18217,2	2178
Spłaty kredytu mieszkaniowego	a	980	1,1	724,8	740
	b	1735	1,9	2346,6	1353
w tym 3 miesiące i więcej	a	492	0,5	637,6	1296
	b	949	1,0	2067,3	2178

Pomoc socjalna związana z ponoszonymi przez lokatorów wydatkami z tytułu zajmowanego mieszkania, jest w dalszym ciągu jedną z form pomocy realizowaną przez gminy w ramach środków przeznaczonych na pomoc rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej i życiowej.

Przeciętny miesięczny dodatek wypłacony wynosił w 2006 r. 128,93 zł i był niższy od średniego w kraju o 8,94 zł, tj. o 6,48%. Największą pomoc uzyskali użytkownicy mieszkań komunalnych – 137,87 zł, zaś najniższą mieszkań prywatnych – 94,27 zł, co jest zgodne z tendencją występującą w kraju (odpowiednio było to: 144,06 i 120,07 zł).

Wyszczególnienie 2006	Ogółem	W tym dla użytkowników mieszkań			
		spółdziel- czych	komu- nalnych	prywat- nych	wspólnot mieszka- niowych
Liczba dodatków	180093	89733	54040	8966	15680
Kwota dodatków w tys. zł	23219,2	11387,4	7450,5	845,2	2062,5
Średni miesięczny dodatek w zł	128,93	126,90	137,87	94,27	131,54
Średni – krajowy miesięczny dodatek w zł	137,87	138,26	144,06	120,07	127,03

Eksmisje

W 2005 r. w sądzie toczyło się 151 postępowań eksmisyjnych w stosunku do użytkowników lokali spółdzielczych, z czego 99,3% spowodowanych było zaległościami w opłatach za mieszkania. Sądy orzekły wówczas 148 eksmisji, z czego wykonano 33, co sytuuje nasze województwo na ostatnim miejscu w kraju, stanowiąc 1,9% eksmisji z lokali spółdzielczych w kraju.

Wyszczególnienie a – 2003 b – 2005	Zasoby mieszkaniowe				
	spółdzielni mieszkania- wych	komunalne	zakładów pracy	wspólnot mieszkania- wych	
Liczba toczących się w sądzie postępowań eksmisyjnych według stanu w dniu 31 XII	a	259	209	22	15
	b	151	190	24	33
w tym z powodu zaległości w opłatach za mieszkanie	a	253	200	20	15
	b	150	163	21	28
Liczba eksmisji z lokali mieszkalnych orzeczonych przez sąd	a	91	85	7	1
	b	148	130	9	40
w tym z powodu zaległości w opłatach za mieszkanie	a	89	84	6	1
	b	147	127	7	40
Liczba wykonanych eksmisji z lokali mieszkalnych	a	47	22	2	0
	b	33	23	1	10
w tym z powodu zaległości w opłatach za mieszkanie	a	47	22	1	0
	b	32	21	0	10

DZIAŁ VI. EDUKACJA I WYCHOWANIE

Edukacja i wychowanie

W oświacie i wychowaniu obserwowane zmiany wynikają zarówno z procesów demograficznych, jak i przeobrażeń systemowych, tzn. wprowadzenia reformy ustroju szkolnego począwszy od roku szkolnego 1999/2000. Obecnie niemal wszystkie publiczne szkoły i placówki oświatowe są prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego. W roku szkolnym 2001/2002 po raz pierwszy w pełnej strukturze organizacyjnej obejmującej trzy klasy działały gimnazja. W wyniku wdrażania nowego systemu edukacji w roku tym nie było naboru do pierwszych klas szkół zasadniczych i średnich (ogólnokształcących i zawodowych).

W roku szkolnym 2002/2003 w ramach wdrażania II etapu reformy ustroju szkolnego rozpoczęły działalność ponadgimnazjalne szkoły dla młodzieży. Są to: dwu i trzyletnie zasadnicze szkoły zawodowe, trzyletnie licea ogólnokształcące, trzyletnie licea profilowane, czteroletnie technika (na podbudowie programowej gimnazjum). Do szkół tych zalicza się również umownie szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe.

W roku szkolnym 2004/2005 zaczęły funkcjonować nowe typy szkół ponadgimnazjalnych: 2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące, 3-letnie technika uzupełniające (na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej, w tym specjalne) oraz szkoły przysposabiające do pracy na podbudowie programowej gimnazjum.

Zgodnie z założeniami reformy ustroju szkolnego, funkcjonujące wcześniej szkoły ponadpodstawowe dla młodzieży (na podbudowie programowej ośmioletniej szkoły podstawowej oraz na podbudowie programowej szkoły zasadniczej) działały do zakończenia cyklu kształcenia.

W roku szkolnym 2006/2007 wychowanie przedszkolne realizowane było w 224 przedszkolach i 494 oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych. W stosunku do roku szkolnego 2003/2004 liczba ich zmalała, odpowiednio o: 3,9% i 1,4%. Ogółem do placówek tych uczęszczało 23,9 tys. dzieci, tj. o 0,3% mniej niż w roku szkolnym 2003/2004.

Liczba szkół podstawowych dla dzieci i młodzieży systematycznie maleje. Szkoły podstawowe są coraz mniej obciążone w związku z malejącą liczbą dzieci w wieku 7-12 lat. Ponadto został skrócony o 2 lata cykl kształcenia w szkole podstawowej.

We wrześniu 2006 r. w szkołach podstawowych rozpoczęło naukę 84,1 tys. uczniów, mniej o 13,9 tys. niż we wrześniu 2003 r. Zmniejszyła się także liczba szkół. W roku szkolnym 2006/2007 działały 674 placówki, tj. o 5,5% mniej niż w roku szkolnym 2003/2004. Zmniejszyła się liczba absolwentów tych szkół - z 18,5 tys. osób (rok szkolny 2002/2003) do 16,7 tys. (rok szkolny 2005/2006).

Liczba gimnazjów w roku szkolnym 2006/2007 wyniosła 242 i zwiększyła się o 2,1% w porównaniu do roku szkolnego 2003/2004. Zmniejszyła się natomiast (o 7,6%) liczba uczniów - z 57,8 tys. w roku szkolnym 2003/2004 do 53,5 tys. w roku szkolnym 2006/2007. Spadła także o 3,6% liczba absolwentów i w roku szkolnym 2005/2006 wyniosła 18,5 tys., podczas gdy w roku szkolnym 2002/2003 - 19,2 tys.

W roku szkolnym 2006/2007 funkcjonowały 2 gimnazja dla dorosłych z 53 uczniami (w roku szkolnym 2003/2004 działało 1 gimnazjum z 34 uczniami). W roku 2005/2006 było 16 absolwentów tych szkół.

W roku szkolnym 2006/2007 w ponadgimnazjalnych liceach ogólnokształcących dla młodzieży uczyło się 25,6 tys. uczniów wobec 25,8 tys. w roku szkolnym 2003/2004. Liczba ta zmalała niewiele, bo o 0,6%.

Na przestrzeni ostatnich trzech lat liczba szkół wzrosła o 3 placówki, czyli o 3,8 %. Zwiększyła się także liczba oddziałów - z 817 w 2003 r. do 850 w badanym roku. Do klas I-ych uczęszczało 8,7 tys. uczniów, tj. tyle samo co w roku szkolnym 2003/2004. Wzrosła liczba absolwentów w tych szkołach - z 7,9 tys. (z roku szkolnego 2002/2003) do 8,2 tys. (z roku szkolnego 2005/2006).

Przybyło liceów ogólnokształcących dla dorosłych. 3 lata temu funkcjonowało ich 57, obecnie - 83. Liczba uczniów zmalała o 0,6 tys. osób. Wzrosła natomiast liczba absolwentów - do 1,8 tys., czyli o 24,7%.

W roku szkolnym 2006/2007 nie funkcjonowały już szkoły ponadpodstawowe zawodowe dla młodzieży, pozostali tylko absolwenci z poprzedniego roku szkolnego - 0,9 tys. W roku szkolnym 2003/2004 istniało jeszcze 91 szkół średnich zawodowych i 2 zasadnicze, do których uczęszczało odpowiednio: 17 317 i 239 uczniów.

W bieżącym roku w 52 szkołach zawodowych dla młodzieży kształciło się 7,0 tys. uczniów, podczas gdy 3 lata temu w 54 placówkach uczyło się 5,3 tys. osób. Liczba absolwentów wyniosła 2,2 tys. osób.

W 41 liceach profilowanych w badanym roku kształciło się 4,8 tys. osób (w 2003/2004 r.: 44 szkoły i 5,6 tys. osób). Liczba absolwentów (z poprzedniego roku szkolnego) sięgała 2,4 tys. osób.

O 9 placówek wzrosła liczba techników dla młodzieży. W 2006/2007 roku w 94 placówkach naukę pobierało 22,3 tys. osób (ponad 2 razy więcej niż w roku szkolnym 2003/2004). Liczba absolwentów wyniosła 4,0 tys. osób.

W roku szkolnym 2006/2007 funkcjonowało 6 techników uzupełniających, do których uczęszczało 0,3 tys. młodzieży. W 12 specjalnych szkołach przyspasabiających do pracy pobierało naukę 0,3 tys. uczniów.

0,5 tys. młodzieży uzdolnionej artystycznie kształciło się w 4 szkołach artystycznych dających uprawnienia zawodowe (w 2003 roku taka sama ilość uczniów uczęszczała do 5 placówek).

Także dorośli podejmują lub kontynuują naukę w szkołach zawodowych. W roku szkolnym 2006/2007 funkcjonowały jeszcze szkoły ponadpodstawowe dla dorosłych. W 10 szkołach średnich zawodowych uczyło się 0,5 tys. osób. Dla porównania 3 lata temu funkcjonowało 107 szkół z 8,8 tys. uczniów. Liczba absolwentów zmalała o 11,3 % i wyniosła 2,3 tys. osób.

Zakończyła działalność szkoła zasadnicza dla dorosłych (ponadpodstawowa), natomiast funkcjonuje 1 zasadnicza szkoła zawodowa (ponadgimnazjalna), w której uczy się 10 osób. Ponadto w 67 szkołach średnich zawodowych uczyło się 3,7 tys. osób (w roku szkolnym 2003/2004 działało 5 szkół z 0,2 tys. uczniów).

Rośnie zainteresowanie szkolnictwem policealnym i pomaturalnym. W 113 szkołach dla młodzieży i dorosłych kształciło się 8,7 tys. osób. W stosunku do roku szkolnego 2003/2004 liczba placówek zwiększyła się o 46, a liczba uczniów - o ponad 4,3 tys. Przybyło absolwentów (o 27,9%) i w bieżącym roku było ich 2,0 tys. osób.

Nauczanie języków obcych jest ważnym elementem edukacji, szczególnie w przypadku członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Od kilku lat w polityce edukacyjnej szczególną uwagę zwraca się na nauczanie języków obcych zarówno w formie obowiązkowej, jak i nadobowiązkowej. W całym systemie szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych dominuje język angielski.

Według stanu na 31 XII 2006 r. języka angielskiego w formie obowiązkowej uczyło się 136,5 tys. osób, co w stosunku do stanu z 31 XII 2003 r. oznacza spadek o 11,3 tys. osób (o 7,7 %). Zmniejszyło się także zainteresowanie pozostałymi językami obowiązkowymi. I tak, języka francuskiego uczyło się 3,7 tys. uczniów (mniej o 29,7% niż 3 lata temu), języka niemieckiego - 52,0 tys. osób (mniej o 11,8% w stosunku do roku 2003), łaćńskiego - o 4,0% mniej niż przed trzema laty.

Wzrosło natomiast zainteresowanie językiem rosyjskim – w badanym roku uczęszczało na niego 15,0 tys. osób, tj. o 39,1% więcej niż 3 lata temu. Dwukrotnie więcej osób uczyło się również języka włoskiego i hiszpańskiego.

W szkołach podstawowych, gdzie dominowało zainteresowanie językiem angielskim, zanotowano spadek uczących się o ponad 15,0 tys. osób, tj. 28,2%, z czego miastach - o 7,2 tys. (o 29,2%), a w szkołach wiejskich - o 7,8 tys. (o 27,4%).

Nieznacznie, bo o 0,5 tys. osób więcej uczyło się języka angielskiego w gimnazjach. Pozostałych języków : francuskiego, niemieckiego i rosyjskiego uczyło się mniej osób, odpowiednio o: 31,1%, 40,4% oraz 66,3%.

W przypadku szkół zasadniczych (zawodowych) nastąpił znaczny, bo sięgający 56,8% wzrost liczby osób uczących się języka angielskiego oraz 35,4% - uczących się języka niemieckiego.

W liceach ogólnokształcących nastąpił wzrost liczby uczących się języka angielskiego i niemieckiego, odpowiednio o 5,3% i 13,7%. Spadła natomiast liczba osób zainteresowanych językiem francuskim (o 0,7 tys. osób) i rosyjskim (o 43 osoby).

W szkolnictwie średnim zawodowym (łącznie z liceami profilowanymi i szkołami artystycznymi) wzrosła liczba osób uczących się języka angielskiego (do 26,2 tys.) oraz języka niemieckiego (do 19,9 tys.). Zmalała, podobnie jak w przypadku liceów ogólnokształcących liczba osób zainteresowanych językiem francuskim (o 27,0%) i językiem rosyjskim (o 21,1%).

Także w szkołach policealnych i pomaturalnych zmalała liczba osób kształcących się w formie obowiązkowej. Według stanu w dniu 31 XII 2006 r. języka angielskiego uczyło się 31,8% wszystkich uczniów uczęszczających do tego typu szkół, a języka niemieckiego - 0,9%.

Istotne znaczenie w przypadku nauczania języków obcych w formie nadobowiązkowej odgrywał język angielski . Na przestrzeni ostatnich 3 lat liczba doksztalcających się osób zwiększyła się do 40,1 tys., czyli prawie o 50,0%. Wzrosło także zainteresowanie językiem niemieckim (o ponad 53,0%) oraz językiem francuskim (o 19,0%).

W systemie szkolnictwa przeznaczanego dla uczniów niepełnosprawnych w roku szkolnym 2006/2007 funkcjonowało 30 szkół podstawowych specjalnych, tj. o 3 szkoły więcej niż w roku szkolnym 2003/2004. Uczęszczało do nich 0,9 tys. uczniów, co stanowiło mniej o ponad 0,1 tys. osób niż w roku 2003/2004. Działała 1 szkoła podstawowa i 1 gimnazjum przy placówce interwencyjnej, do których uczęszczało odpowiednio: 6 i 12 uczniów. Liczba specjalnych gimnazjów zwiększyła się z 29 do 32. Do tych szkół uczęszczało 1,0 tys. uczniów, tj. mniej o 10,5% niż w roku szkolnym 2003/2004. W roku szkolnym 2006/2007 w szkolnictwie zawodowym funkcjonowało 27 szkół specjalnych (w tym 12 szkół przysposabiających do pracy na podbudowie gimnazjum), zaś w roku szkolnym 2003/2004 - 19 szkół specjalnych (w tym 1 szkoła przysposabiająca do pracy na podbudowie programowej szkoły podstawowej). Uczyło się w nich 1,0 tys. uczniów, tj. o 0,3 tys. więcej niż w roku szkolnym 2003/2004. W szkolnictwie ogólnokształcącym, zarówno w roku szkolnym 2006/2007, jak i w roku szkolnym 2003/2004 działała 1 szkoła specjalna, w której uczyło się odpowiednio 12 i 15 uczniów.

Liczba specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych w 2006 r. wyniosła 18 (w 2003 r. było ich 22), wychowawczych - 3, rewalidacyjno-wychowawczych - 3 (podobnie jak w 2003 r.), młodzieżowych ośrodków wychowawczych - 1 i młodzieżowych ośrodków socjoterapii - 1. Liczba wychowanków utrzymywała się na tym samym poziomie i wynosiła 1,4 tys. osób.

Zmalała liczba internatów i burs, a także liczba osób z nich korzystających. W roku szkolnym 2006/2007 działało 37 placówek, tj. mniej o 5 niż w roku szkolnym 2003/2004. Na 4,3 tys. miejsc chętnych było jedynie 2,6 tys. osób, tym samym wykorzystując 61,4% miejsc (wobec 63,1% w roku szkolnym 2003/2004). Zmniejszeniu uległa także liczba stołówek - z 41 do 36, z których korzystało 2,9 tys. uczniów, tj. ponad 16,0% mniej niż w roku szkolnym 2003/2004.

Na terenie woj. świętokrzyskiego w 2006 r. działały 34 całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze, podczas gdy w 2003 r. było ich 23. Liczba wychowanków wyniosła 0,6 tys. osób i nie odbiegała od poziomu z 2003 r.

W rodzinach zastępczych wystąpił niewielki wzrost liczby placówek i nieduży spadek liczby wychowanków. W 2006 r. funkcjonowało prawie 1,0 tys. rodzin zastępczych, tj. więcej o ok. 1,0% w porównaniu z 2003 r. Liczba dzieci w tych rodzinach zmniejszyła się z 1,6 tys. do 1,5 tys. wychowanków.

Szkolnictwo wyższe

W roku akademickim 2006/2007 funkcjonowało 14 wyższych uczelni (w tym 2 państwowe), tj. tyle samo co w roku akademickim 2003/2004, o zróżnicowanym profilu kształcenia. W roku 2006/2007 wprowadzone zostały formy studiów – stacjonarne (czyli wcześniejsze dzienne) oraz niestacjonarne, które połączyły systemy studiów wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych.

Na wszystkich uczelniach w województwie świętokrzyskim w 2006/2007 kształciło się 60,9 tys. studentów (łącznie z cudzoziemcami), spośród których 59,4% stanowiły kobiety. Dla porównania w roku 2003/2004 swoje kwalifikacje podnosiło 64,7 tys. studentów, w tym 38,1 tys. kobiet.

Na uczelniach państwowych studiowało w 2006/2007 33,4 tys. wszystkich studentów tj. o 12,4% mniej niż w 2003/2004.

W roku akademickim 2006/2007 szkoły wyższe opuściło 15,5 tys. absolwentów, wśród których 7,3 tys. to absolwenci szkół wyższych niepaństwowych. W porównaniu z rokiem 2003/2004 było ich o 0,7 tys. mniej.

Rok akademicki	Szkoly	Studenci		Absolwenci ogółem ^{a)}
		ogółem	w tym kobiety	
Szkoly państwowe				
2003/2004	2	38166	24048	8151
2006/2007	2	33415	20922	8275
Szkoly niepaństwowe				
2003/2004	12	26557	14048	8105
2006/2007	12	27468	15266	7262

a) Z poprzedniego roku akademickiego.

Obecna sytuacja kadrowa w szkolnictwie wyższym powoduje duże obciążenie dydaktyczne nauczycieli akademickich. W roku akademickim 2006/2007 na jednego nauczyciela przypadało około 31 studentów. Aktualnie na wszystkich uczelniach w naszym województwie na stanowiskach naukowo-dydaktycznych oraz naukowych zatrudnionych jest 1963 nauczycieli akademickich, w tym 844 kobiety. W grupie wykładowców akademickich jest 153 profesorów zwyczajnych, 370 profesorów nadzwyczajnych (w tym 58 z tytułem naukowym, 44 docentów i 713 adiunktów).

Zwiększył się potencjał kadry naukowej. W stosunku do roku 2003/2004 przybyło nauczycieli akademickich ogółem - o 4,9%, w tym profesorów zwyczajnych - o 18,6%, profesorów nadzwyczajnych - o 2,5%, docentów - o 33,3% oraz adiunktów - o 19,0%.

Na terenie województwa działało 15 domów studenckich na 3592 miejsca. W roku 2006/2007 stypendia otrzymało 21772 osoby, w tym 5436 za wyniki w nauce.

DZIAŁ. VII. KULTURA I WYPOCZYNEK

Kultura

Najpopularniejszą i skierowaną do największej grupy mieszkańców województwa świętokrzyskiego formą uczestnictwa w kulturze jest czytelnictwo.

Niestety, z roku na rok korzystanie z bibliotek cieszy się coraz mniejszym zainteresowaniem. Liczba czytelników w 2006 r. w porównaniu z 2003 r. spadła o 9,7%. Taki stan wpłynął na zmniejszenie ilości bibliotek i filii z 304 do 297. O 20% zmniejszyła się liczba punktów bibliotecznych.

W stosunku do roku 2003 księgozbiór wzbogacono o 39,6 tys. woluminów z 4384,1 tys. na 4423,7 tys.). Jednocześnie o 11,3% zmniejszyła się liczba wypożyczeń - z 4086,1 tys. do 3623,1 tys.

Istotną rolę w upowszechnianiu kultury pełnią muzea. W 2006 r. 22 muzea działające na terenie województwa świętokrzyskiego zaprezentowały 89 wystaw (o 20,5% mniej niż w roku 2003). Zwiedziło je 462,9 tys. osób (o 12% więcej w porównaniu z 2003 rokiem), z czego 198,1 tys. osób stanowiła młodzież szkolna w grupach zorganizowanych.

W 2006 r. teatry i instytucje muzyczne przygotowały 1488 przedstawień i koncertów (około 7% więcej niż w roku 2003). Spektakle zgromadziły 324,8 tys. widzów i słuchaczy (w 2003 roku było to 262,3 tys. osób). Zwiększono także liczbę miejsc na widowni - z 1161 na 1241 miejsc.

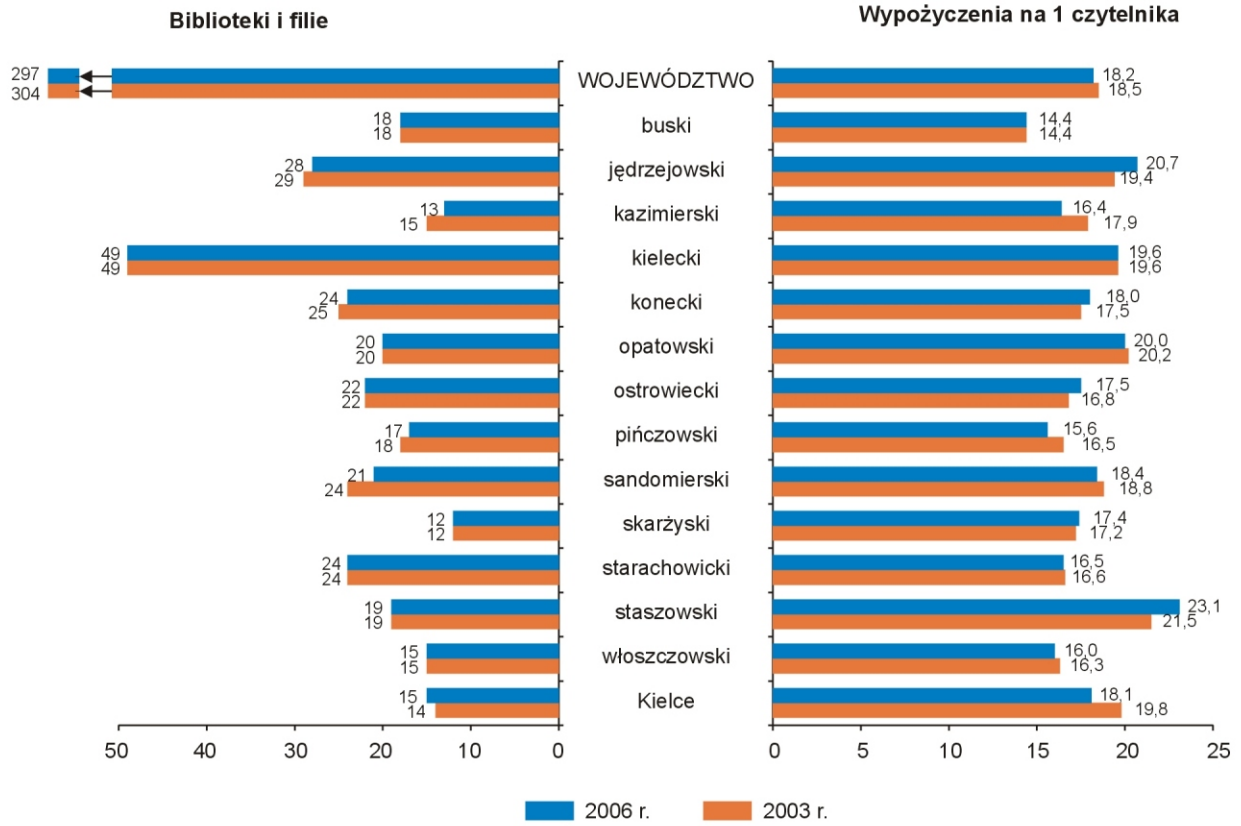
Na terenie województwa działa 12 kin oferujących swoim widzom 5355 miejsc (o 34,8% mniej niż przed trzema laty). Kina cieszą się coraz większą popularnością. W 2006 r. 18,2 tys. seansów zgromadziło 597,4 tys. widzów (w roku 2003 liczby te wynosiły kolejno: 11,7 tys. i 368,1 tys.).

Turystyka

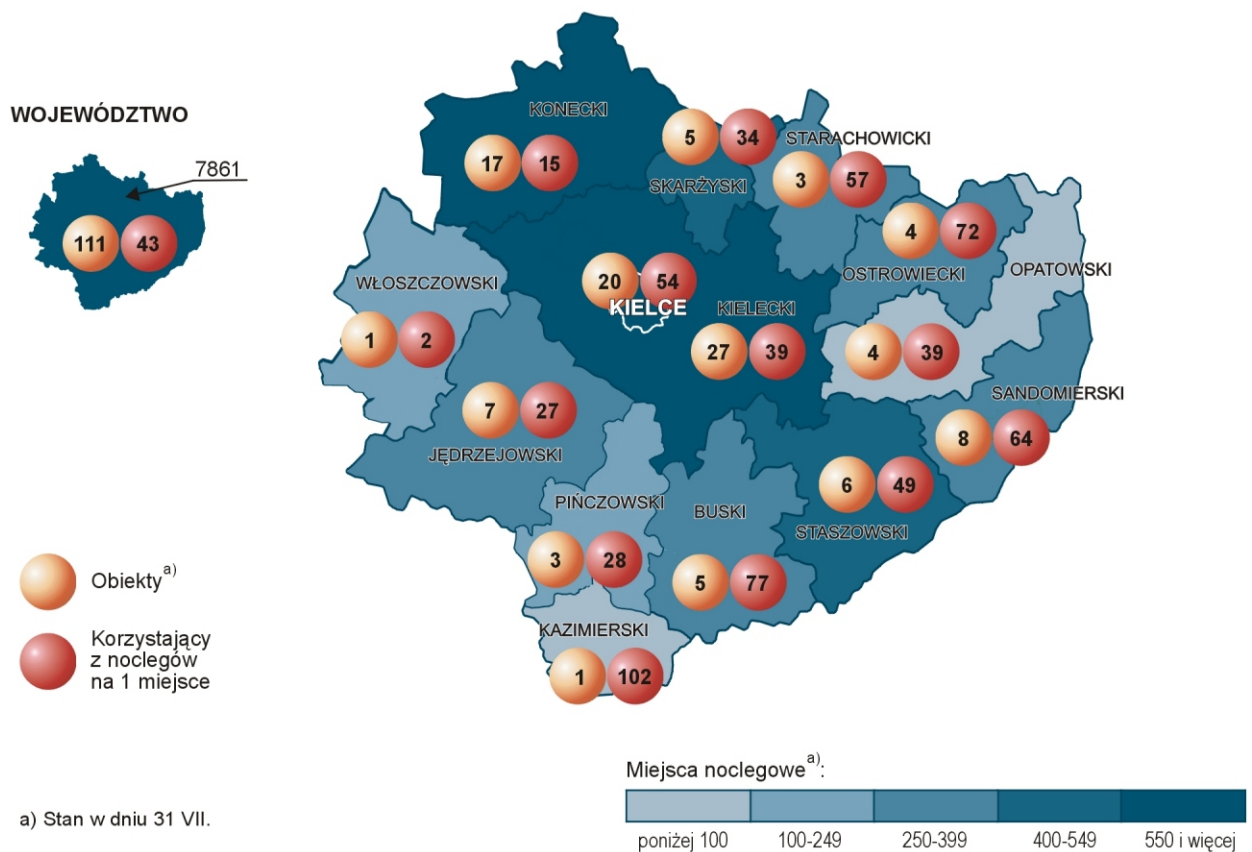
Baza noclegowa województwa świętokrzyskiego według stanu na koniec lipca 2006 r. obejmowała 111 turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, spośród których 89 to obiekty całoroczne. W tym samym okresie 2003 r. istniało 131 obiektów, w tym 90 całorocznych. Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania miały do zaoferowania 7,9 tys. miejsc noclegowych, z czego 73,2% dostępne były cały rok. Przed trzema laty oferowano 8,5 tys. miejsc, z czego całoroczne stanowiły 64,8% ogólnej liczby.

W grupie „hotele, motele, pensjonaty” działały 62 obiekty, w których do dyspozycji było 4139 miejsc noclegowych. W porównaniu z rokiem 2003 było ich więcej o 17,0%. W 2006 r. obiekty zbiorowego zakwaterowania z omawianej grupy odwiedziło 239,0 tys. osób, z czego 9,3% stanowili turyści zagraniczni. Wynajęto 221,8 tys. pokoi, tj. o 27,8% więcej niż w roku 2003. Zdecydowaną większość z nich, bo 82,7% wynajęto w hotelach.

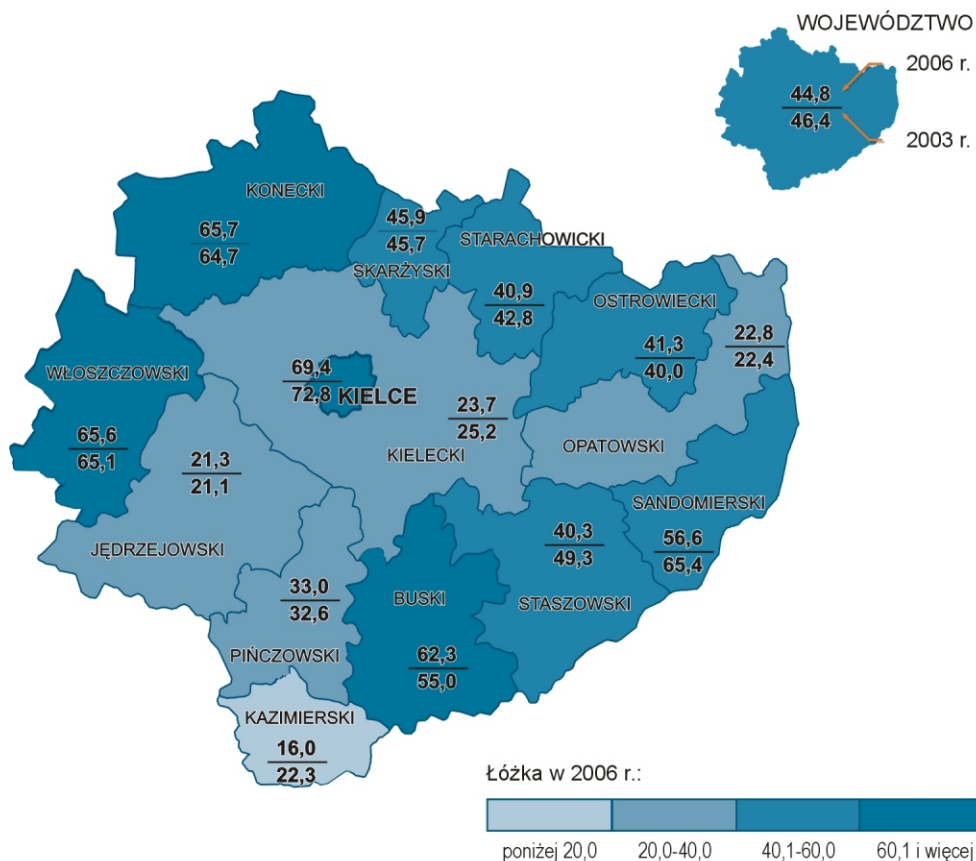
CZYTELNICTWO

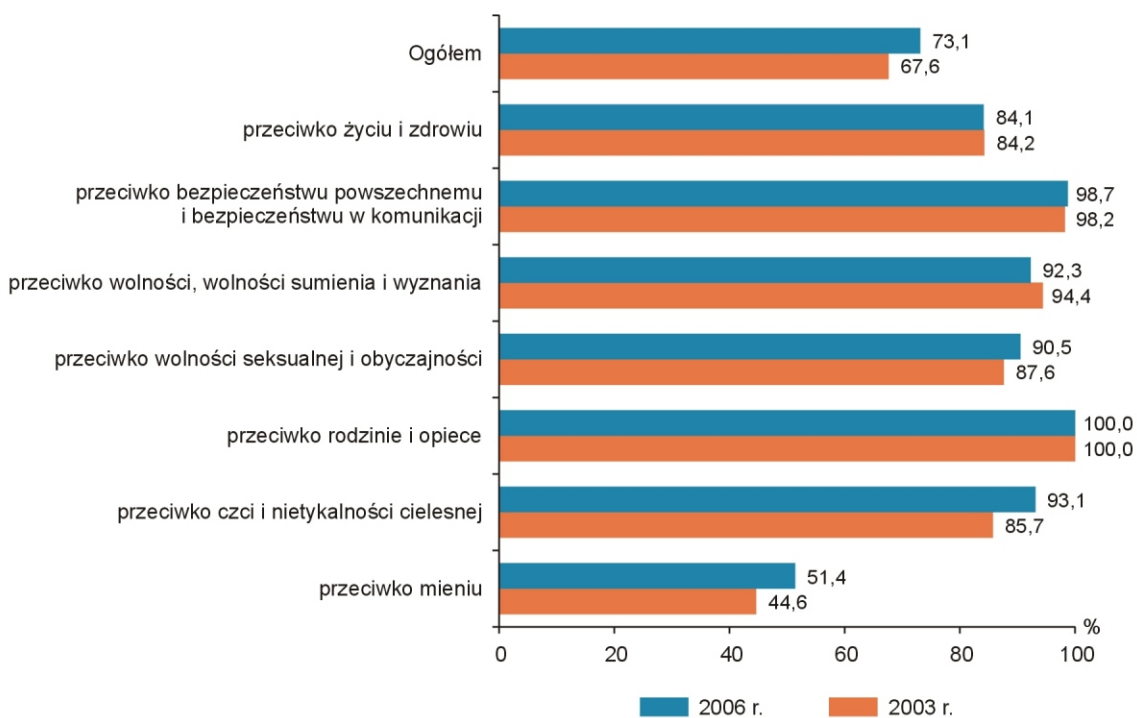
BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI W 2006 R.

ŁÓŻKA W SZPITALACH NA 10 TYS. LUDNOŚCI

WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH

Na terenie województwa w 2006 r. działało również 49 innych obiektów zbiorowego zakwaterowania (domy wycieczkowe, schroniska młodzieżowe, ośrodki wczasowe, kolonijne itp.), które dysponowały 3722 miejscami noclegowymi. W stosunku do 2003 r. ubyło 29 obiektów, a miejsc noclegowych - 1451. W 2006 r. z udzielonych 382,0 tys. noclegów skorzystało 95,6 tys. osób. W porównaniu z 2003 r. odwiedziło nasze województwo mniej osób, ale zatrzymały się one na dłużej (spadek korzystających o 6,3% z jednoczesnym wzrostem o 50,7% udzielonych noclegów).

Wyszczególnienie	Obiekty ^a		Korzystający		Udzielone noclegi		Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w %	
	2003	2006	2003	2006	2003	2006	2003	2006
Ogółem	131	111	291332	334595	567496	800865	26,6	31,6
Hotele, motele, pensjonaty – razem	53	62	189312	239034	313964	418907	26,3	28,9
Hotele	28	36	139420	177489	239036	334874	26,7	29,5
Motele	19	9	39590	31752	47429	33318	25,4	28,4
Pensjonaty	6	5	10302	9307	27499	22114	25,0	23,4
Inny obiekt hotelowy	-	12	-	20486	-	28601	-	28,0
Pozostałe obiekty – razem	78	49	102020	95561	253532	381958	27,0	35,2
w tym:								
Domy wycieczkowe	5	2	6090	6187	14359	17605	15,9	26,5
Schroniska młodzieżowe	13	1	17644	3164	36590	5170	23,0	19,6
Szkolne schroniska młodzieżowe	-	12	-	18797	-	44343	-	19,2
Ośrodki wczasowe	15	10	12422	11046	52910	51772	35,4	39,2
Ośrodki kolonijne	2	-	617	633	6298	4971	47,8	38,6
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	9	6	24758	30364	56462	58703	28,6	30,3
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	12	8	9862	4376	24381	14494	30,4	27,8
Kempingi	5	3	2051	2980	3753	5675	5,0	8,3
Pozostałe niesklasyfikowane	14	6	28085	7799	58056	15907	35,4	16,6

a/ Stan w dniu 31. VII

DZIAŁ VIII. OPIEKA ZDROWOTNA LUDNOŚCI

Ochrona zdrowia

W 2006 r. opiekę medyczną nad pacjentami sprawowało 10,8 tys. lekarzy, lekarzy dentystów, farmaceutów, pielęgniarek, położnych, czyli o 45 osób mniej niż w 2003 r.

Obok publicznej służby zdrowia funkcjonuje w coraz większym zakresie prywatna praktyka lekarska i stomatologiczna prowadzona we własnych gabinetach, realizująca również świadczenia finansowane ze środków publicznych (w ramach powszechnego ubezpieczenia). W 2006 r. odnotowano 104 praktyki lekarskie ogółem oraz 134 stomatologiczne.

W ambulatoryjnej opiece zdrowotnej funkcjonowało 207 Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej oraz 231 Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej.

Porady udzielone na rzecz ogółu ludności w 2006 r. przedstawia poniższe zestawienie

Wyszczególnienie	Porady lekarskie		Porady stomatologiczne
	razem	w tym specjalistyczne	
	w tys.		
Zakłady opieki zdrowotnej:			
Publiczne	3892,0	1464,1	163,6
Niepubliczne	3036,6	857,5	332,3
Praktyki lekarskie ogółem	238,2	224,6	333,0

W lecznictwie stacjonarnym nadal obserwuje się malejącą liczbę łóżek w szpitalach ogólnych przy jednoczesnym wzroście liczby pacjentów. W 2006 r. w szpitalach ogólnych były 5734 łóżka, a wskaźnik na 10 tys. ludności wynosił 44,8 wobec 46,4 w 2003 r. Liczba leczonych (bez ruchu międzyoddziałowego) wzrosła o 7,8%.

Utrzymuje się również tendencja skracania przeciętnego pobytu chorego w szpitalu. O ile w 2003 r. statystyczny pacjent przebywał w nim przez 7,5 dnia, to w 2006 r. – 6,1 dnia. Rośnie natomiast liczba osób korzystających z leczenia na oddziałach dziennych działających przy szpitalach. W 2006 r. dysponowały one 236 miejscami, a przebywało na nich 3-krotnie więcej osób niż 3 lata temu, tj. 7495. Więcej udzielono też porad lekarskich dla pacjentów niehospitalizowanych – o 24,6%.

Sanatoria i szpitale uzdrowiskowe dysponowały w 2006 r. 2076 łózkami. Liczba osób korzystających z tej formy leczenia systematycznie wzrasta – z 30738 w 2003 r. do 36303 kuracjuszy w 2006 r. Z zabiegów leczniczych bez przebywania w sanatorium skorzystało 13336 osób.

Jako stacjonarne zakłady opieki zdrowotnej w 2006 r. działało 14 zakładów opiekuńczo-leczniczych z 459 miejscami, 1 zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy z 16 miejscami i 1 hospicjum z 15 miejscami.

Szybka pomoc medyczną w razie wypadku lub nagłego zachorowania świadczyło 14 oddziałów pomocy doraźnej. Pomoc medyczną otrzymało 68897 osób, w tym w domu chorego - 46361 osób.

Systematycznie poprawia się dostępność ludności do aptek i punktów aptecznych. Aktualnie działa 386 aptek i 58 punktów aptecznych.

Opiekę nad małymi dziećmi do 3 lat sprawują m.in. żłobki. Działalność prowadzi obecnie 5 żłobków i 3 oddziały żłobkowe na ogólną liczbę 361 miejsc. W ciągu roku przebywało w nich 647 dzieci. Wskaźnik dzieci przebywających w w/w placówkach na 1000 dzieci w wieku do 3 lat wyniósł 10,4, podczas gdy w 2003 roku – 7,7.

Obecnie funkcjonują 54 placówki pomocy społecznej na 4010 miejsc rzeczywistych, tj. więcej o 16,5% niż w 2003 r. Według stanu w dniu 31 XII w domach tych przebywało 3697 mieszkańców, co stanowi o 7,3% więcej niż przed 3 lata. Oczekujących natomiast na umieszczenie w nich były 24 osoby.

DZIAŁ IX. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Na przestrzeni 2006 r. na terenie województwa świętokrzyskiego stwierdzono 41,1 tys. przestępstw, 1,9 tys. wypadków drogowych i 12,0 tys. kolizji. W relacji do roku 2003 łączna liczba stwierdzonych przestępstw była niższa o 3,5%, przy czym mniej popełniono przestępstw kryminalnych (o 15,3%) oraz przeciwko życiu, zdrowiu i mieniu (o 11,3%), więcej zaś dokonano przestępstw o charakterze gospodarczym (o 17,0%).

Wśród zaistniałych zdarzeń drogowych mniej niż w 2003 r. było wypadków (o 13,4%), więcej natomiast kolizji (o 8,9%). Wyraźnie zmniejszyła się liczba zabitych (o 8,3%) i liczba rannych w wypadkach drogowych (o 14,5%).

W ogólnej liczbie popełnionych przestępstw nadal zdecydowanie przeważają przestępstwa kryminalne, które stanowiły w 2006 r. 57,6%, chociaż udział tego typu przestępstw maleje - w 2003 r. sięgał 65,6%. Wzrósł natomiast udział przestępstw o charakterze gospodarczym - z 17,2% do 20,9%.

W przeliczeniu na 1000 mieszkańców województwa, średnia liczba popełnionych przestępstw wynosiła 32 (wobec 33 w 2003 r.), przy czym 18 przestępstw miało charakter kryminalny (w 2003 r. - 22), 16 przeciwko mieniu (w 2003 r. 17), zaś kradzieży cudzej rzeczy i kradzieży z włamaniem dokonano 8 (w 2003 r. - 11).

Wykrywalność przestępstw w 2006 r. ukształtowała się na poziomie 73,1%. Najniższym stopniem wykrywalności charakteryzowały się krótkotrwały zabór pojazdu - 19,4% i kradzież cudzej rzeczy - 22,3%, natomiast w pełni wykrywalne były przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece. Bardzo wysoki stopień wykrywalności (w granicach 94-98%) zanotowano ponadto w przypadkach przestępstw przeciwko: działalności instytucji państwowych, samorządowych, wymiarowi sprawiedliwości, a także bezpieczeństwu powszechnemu i komunikacyjnemu.

Wybrane przestępstwa stwierdzone prezentuje tabela poniżej

Wyszczególnienie	2003	2006	2003=100
Ogółem	42565	41074	96,5
Przestępstwa o charakterze:			
kryminalnym	27907	23639	84,7
gospodarczym	7342	8590	17,0
Drogowe	5857	7332	125,2
Inne	1459	1513	103,7

DZIAŁ X. OCHRONA ŚRODOWISKA

Na jakość życia mieszkańców w istotny sposób wpływa stan środowiska naturalnego. W 2006 r. w województwie świętokrzyskim zakłady uznane za szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza wyemitowały 4,1 tys. ton zanieczyszczeń pyłowych, pochodzących głównie ze spalania paliw. W porównaniu z rokiem 2003 emisja pyłów zmniejszyła się o 37,9% (w Polsce zanotowano spadek emisji pyłów o 23,9%). W województwie świętokrzyskim udział w skali kraju w 2006 r. wyniósł 4,0% wobec 4,9% w 2003 r.

W 2006 r. w województwie świętokrzyskim wyemitowano do atmosfery łącznie 11289,4 tys. ton zanieczyszczeń gazowych, z czego 99,3% stanowił dwutlenek węgla. Emisja zanieczyszczeń gazowych była zbliżona do notowanej w 2003 r. (spadek o 1,7%). Podobnie kształtowała się wielkość emisji gazów w kraju. Wśród zanieczyszczeń gazowych najbardziej szkodliwe są tlenki siarki oraz tlenki azotu, które powodują zakwaszanie gleb i wód. W 2006 r. w województwie świętokrzyskim wyemitowano 29,3 tys. ton dwutlenku siarki (tj. 2,5 t/rok na 1 km² powierzchni województwa, przy przeciętnej dla kraju 2,9), natomiast emisja tlenków azotu osiągnęła poziom 20,3 tys. ton (tj. 1,7 t/rok na 1 km², w kraju - 1,2).

Spośród 65 zakładów, uznanych za szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza atmosferycznego w województwie świętokrzyskim, 56 posiadały urządzenia do redukcji zanieczyszczeń pyłowych, a 8 - do redukcji zanieczyszczeń gazowych. W zainstalowanych urządzeniach zatrzymano bądź zneutralizowano 1617,1 tys. ton pyłów i 34,6 tys. ton zanieczyszczeń gazowych. W porównaniu z 2003 r. stopień redukcji wytworzonych zanieczyszczeń pyłowych w województwie świętokrzyskim wzrósł o 0,2 pkt., w 2006 r. osiągając 99,7% (w kraju 99,5%, wzrost o 0,3 pkt.). W przypadku zanieczyszczeń gazowych stopień redukcji wyniósł 31,4% wobec 33,8% w 2003 r.

W 2006 r. do wód powierzchniowych na obszarze województwa świętokrzyskiego odprowadzono łącznie 1094,1 hm³ ścieków przemysłowych i komunalnych (więcej ścieków wytworzyły jedynie województwa: mazowieckie, wielkopolskie i zachodniopomorskie). W skali kraju stanowiły one 11,2%. Zdecydowanie przeważają ścieki przemysłowe. Bezpośrednio do wód powierzchniowych lub do ziemi trafiło ich 1064,0 hm³, z czego 97,9% to wody chłodnicze – umownie czyste (w kraju stanowiły one średnio 89,8%). Z ogółu ścieków w województwie świętokrzyskim oczyszczenia wymagało 52,4 hm³, w 2006 r. oczyszczono je w 92,6% (w kraju w 92,1%).

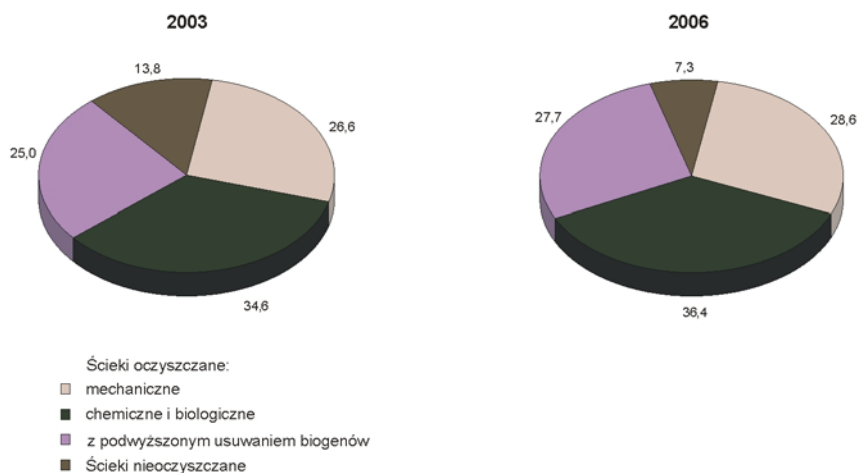
W 2006 r. w województwie świętokrzyskim wytworzono o 2,0% więcej ścieków niż w 2003 r. (w kraju – o 5,5%). Ilość zanieczyszczeń, odprowadzanych do wód lub ziemi bezpośrednio z zakładów przemysłowych zwiększyła się o 2,9% w odniesieniu do 2003 r. (w kraju – o 7,1%). Ilość zanieczyszczeń odprowadzanych w województwie świętokrzyskim siecią kanalizacyjną zmniejszyła się w porównaniu z 2003 r. o 22,8% (w kraju - o 4,4%).

W województwie metodą mechaniczną w 2006 r. oczyszczono 30,9% ścieków (wobec 30,8% w 2003 r.). Oczyszczaniu chemicznemu bądź z podwyższonym usuwaniem biogenów w 2003 r. w województwie świętokrzyskim poddano łącznie 29,4% ścieków, podczas gdy w 2006 r. ten odsetek zwiększył się do 32,2% (w kraju znaczenie tej metody oczyszczania wzrosło z 37,3% w 2003 r. do 45,8% w 2006 r.).

Ponad połowa oczyszczanych ścieków przemysłowych i komunalnych w województwie świętokrzyskim jest czyszczona w sposób biologiczny. W roku 2006 metodą tą oczyszczono 37,1% całkowitej ilości oczyszczanych ścieków wobec 39,6% w 2003 r. (w kraju, odpowiednio: 24,3% wobec 32,0%).

Spośród ścieków wymagających oczyszczenia, ale nie poddanych temu procesowi ($3,8 \text{ hm}^3$), w roku 2006 siecią kanalizacyjną odprowadzono 39,5%, a w 2003 r. - 97,4% (w kraju odpowiednio: 65,7 wobec 78,1%).

Struktura ścieków przemysłowych i komunalnych wymagających oczyszczenia w 2003 i 2006 roku

W latach 2003-2006 liczba oczyszczalni komunalnych w województwie świętokrzyskim zwiększyła się z 86 do 97, w tym oczyszczalni biologicznych - z 51 do 64.

Według stanu na koniec roku 2006, powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona zajmowała w województwie świętokrzyskim 732,9 tys. ha, czyli 62,6% ogólnej powierzchni województwa. W porównaniu z rokiem 2003 obszar ten zwiększył się o 1,1%. W tym samym czasie liczba pomników przyrody zmniejszyła się o 27,7% - z 682 w 2003 r. do 493 w roku 2006.

TABL. 1 LUDNOŚĆ
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2006
OGÓŁEM	1291598	1279838
mężczyźni	630701	623860
kobiety	660897	655978
miasta	589618	579832
wieś	701980	700006
Kobiety na 100 mężczyzn	105	105
Ludność w miastach w % ogółu ludności	45,7	45,3
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej	111	109

TABL. 2 LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Miasta			Wieś		
				razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety
				w tys.					

OGÓŁEM

2003	1291,6	630,7	660,9	589,6	281,5	308,1	702,0	349,2	352,8
2006	1279,8	623,9	656,0	579,8	276,0	303,8	700,0	347,9	352,1
0-2 lata	33,6	17,3	16,4	13,9	7,2	6,7	19,7	10,1	9,6
3-6	46,5	23,8	22,7	18,8	9,7	9,1	27,7	14,1	13,6
7-12	84,8	43,3	41,5	32,8	16,8	16,0	52,0	26,5	25,5
13-15	52,9	26,9	26,0	20,5	10,3	10,2	32,4	16,6	15,8
16-18	57,3	29,3	28,0	25,1	12,8	12,4	32,2	16,6	15,6
19-24	127,8	65,8	62,1	58,0	29,8	28,2	69,8	36,0	33,9
25-29	99,0	51,5	47,5	47,6	24,3	23,3	51,5	27,2	24,2
30-34	88,2	45,7	42,5	40,9	20,9	20,0	47,3	24,8	22,5
35-39	77,3	39,5	37,8	34,3	17,1	17,3	43,0	22,5	20,5
40-44	79,2	40,3	38,8	35,9	17,3	18,6	43,2	23,0	20,2
45-49	97,6	49,3	48,3	47,2	22,0	25,2	50,4	27,3	23,1
50-54	102,0	50,7	51,2	52,6	24,3	28,3	49,4	26,4	22,9
55-59	88,7	42,8	45,9	46,0	21,1	24,9	42,7	21,7	21,0
60-64	54,4	25,1	29,3	27,3	12,4	15,0	27,1	12,7	14,4
65-69	52,7	22,6	30,1	24,4	10,1	14,3	28,3	12,4	15,9
70-74	50,8	20,6	30,3	22,4	9,1	13,3	28,4	11,4	17,0
75-79	44,0	16,4	27,7	16,9	6,4	10,4	27,2	9,9	17,3
80 lat i więcej	43,0	13,1	29,9	15,2	4,4	10,9	27,8	8,7	19,1

TABL. 3 LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM
 Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE r – razem m – mężczyźni k – kobiety	Ogółem	W wieku			Ludność w wieku niepro- dukcyjnym na 100 osób w wieku produk- cyjnym	
		przedprodukcyj- nym	produkcyjnym	poprodukcyjnym		
w tys.						
OGÓŁEM						
2003.....	r	1291,6	282,7	792,4	216,5	63,0
	m	630,7	144,4	414,1	72,1	52,3
	k	660,9	138,2	378,3	144,4	74,7
2006.....	r	1279,8	255,6	804,3	219,9	59,1
	m	623,9	130,7	420,6	72,6	48,3
	k	656,0	124,9	383,7	147,3	70,9
MIASTA						
2003.....	r	589,6	115,7	385,1	88,7	53,1
	m	281,5	59,2	193,6	28,8	45,4
	k	308,1	56,6	191,6	60,0	60,8
2006.....	r	579,8	102,4	383,5	93,9	51,2
	m	276,0	52,4	193,5	30,1	42,6
	k	303,8	50,1	190,0	63,8	59,9
WIEŚ						
2003.....	r	702,0	166,9	407,3	127,8	72,4
	m	349,2	85,2	220,6	43,3	58,3
	k	352,8	81,7	186,7	84,5	89,0
2006.....	r	700,0	153,2	420,8	126,0	66,4
	m	347,9	78,3	227,1	42,5	53,2
	k	352,1	74,8	193,7	83,6	81,8

TABL. 4 LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM WEDŁUG POWIATÓW I GMIN W 2006 R.
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W wieku						Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
		przedprodukcyjnym		produkcyjnym		poprodukcyjnym		
		razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety	
WOJEWÓDZTWO	1279838	255615	124915	804330	383725	219893	147338	59
POWIAT BUSKI.....	73713	14223	6919	44895	21026	14595	9730	64
Gminy miejsko – wiejskie:								
Busko – Zdrój	32398	5970	2918	20700	9949	5728	3892	57
Gminy wiejskie:								
Gnojno.....	4723	970	464	2758	1214	995	646	71
Nowy Korczyn	6364	1236	576	3717	1718	1411	957	71
Pacanów	7830	1498	715	4530	2120	1802	1184	73
Solec – Zdrój	5003	1014	517	2942	1349	1047	685	70
Stąpnie	7810	1540	754	4654	2122	1616	1078	68
Tuczępy.....	3901	866	414	2261	1044	774	493	73
Wiślica.....	5684	1129	561	3333	1510	1222	795	71
POWIAT JĘDRZEJOWSKI	89325	18495	8937	55454	26036	15376	10137	62
Gminy miejsko – wiejskie:								
Jędrzejów	29236	5715	2728	18810	9145	4711	3137	55
Małogoszcz	11765	2709	1330	7410	3477	1646	1051	59
Sędziszów	13072	2570	1224	8394	3966	2108	1392	56
Gminy wiejskie:								
Imielno.....	4604	1009	493	2659	1209	936	627	73
Nagłowice.....	5283	1139	540	3084	1405	1060	687	71
Oksa.....	4923	1002	480	2918	1329	1003	648	69
Słupia (Jędrzejowska)	4589	966	493	2678	1194	945	608	71
Sobków	8271	1802	876	5116	2333	1353	917	62
Wodzisław	7582	1583	773	4385	1978	1614	1070	73
POWIAT KAZIMIERSKI	35646	6885	3368	21496	9882	7265	4834	66
Gminy miejsko – wiejskie:								
Kazimierza Wielka.....	16706	3150	1573	10380	4865	3176	2093	61
Skalbmierz	6916	1434	687	4097	1866	1385	911	69
Gminy wiejskie:								
Bejsce	4311	843	397	2484	1130	984	665	74
Czarnocin	4152	829	410	2389	1051	934	612	74
Opatowiec	3561	629	301	2146	970	786	553	66

TABL. 4 LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM WEDŁUG POWIATÓW I GMIN W 2006 R. (cd.)
 Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W wieku						Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
		przedprodukcyjnym		produkcyjnym		poprodukcyjnym		
		razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety	
POWIAT KIELECKI	198857	46672	22971	123721	57911	28464	19005	61
Gminy miejsko – wiejskie:								
Bodzentyn	11625	2577	1268	7037	3211	2011	1381	65
Chęciny	14748	3219	1574	9443	4541	2086	1363	56
Chmielnik	11541	2496	1257	7082	3234	1963	1283	63
Gminy wiejskie:								
Bieliny	9832	2525	1221	6062	2877	1245	806	62
Daleszyce	14800	3623	1761	9271	4351	1906	1292	60
Górno	12959	3337	1685	8196	3870	1426	969	58
Łagów	6864	1631	763	4030	1814	1203	797	70
Łopuszno	8987	2217	1108	5387	2493	1383	911	67
Masłów	9623	2247	1054	6183	2939	1193	779	56
Miedziana Góra	10031	2278	1151	6541	3176	1212	830	53
Mniów	9240	2263	1162	5669	2613	1308	902	63
Morawica	13483	3292	1618	8589	4001	1602	1069	57
Nowa Słupia	9709	2102	1009	5836	2745	1771	1151	66
Piekoszów	15334	3725	1866	9675	4593	1934	1300	58
Pierzchnica	4789	1114	557	2775	1230	900	608	73
Raków	5703	1268	601	3284	1433	1151	755	74
Sitkówka – Nowiny	6986	1525	762	4558	2188	903	601	53
Strawczyn	9844	2548	1258	6101	2833	1195	795	61
Zagnańsk	12759	2685	1296	8002	3769	2072	1413	59
POWIAT KONECKI	84036	16715	8161	52277	24352	15044	10201	61
Gminy miejsko – wiejskie:								
Końskie	36291	7084	3538	23252	11094	5955	4066	56
Stąporków	18317	3314	1545	11417	5374	3586	2489	60
Gminy wiejskie:								
Fałków	4755	948	480	2847	1253	960	630	67
Gowarczów	4977	1077	521	3078	1410	822	566	62
Radoszyce	9092	2041	980	5486	2448	1565	1037	66
Ruda Maleniecka	3345	646	324	1931	888	768	519	73
Słupia (Konecka)	3553	716	343	2040	877	797	492	74
Smyków	3706	889	430	2226	1008	591	402	67
POWIAT OPATOWSKI	56543	11661	5751	34371	16017	10511	7025	65
Gminy miejsko – wiejskie:								
Opatów	12583	2444	1206	7863	3868	2276	1560	60
Ożarów	11429	2258	1098	7414	3517	1757	1176	54
Gminy wiejskie:								
Baćkowice	5195	1139	513	3039	1389	1017	668	71
Iwaniska	7099	1679	846	4151	1821	1269	832	71
Lipnik	5715	1184	603	3377	1534	1154	752	69
Sadowie	4286	872	448	2560	1191	854	560	67
Tarłów	5767	1193	608	3284	1492	1290	884	76
Wojciechowice	4469	892	429	2683	1205	894	593	67

TABL. 4 LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM WEDŁUG POWIATÓW I GMIN W 2006 R. (cd.)
 Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W wieku						Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
		przedprodukcyjnym		produkcyjnym		poprodukcyjnym		
		razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety	
POWIAT OSTROWIECKI	115859	21729	10648	74127	36183	20003	13577	56
Gminy miejskie:								
Ostrowiec Świętokrzyski	73663	13021	6406	48607	24244	12035	8223	52
Gminy miejsko – wiejskie:								
Ćmielów	7814	1514	748	4656	2185	1644	1107	68
Kunów	9960	2077	1025	6104	2868	1779	1194	63
Gminy wiejskie:								
Bałtów	3964	871	422	2312	1039	781	510	71
Bodzechów	13401	2729	1307	8195	3916	2477	1681	64
Waśniów	7057	1517	740	4253	1931	1287	862	66
POWIAT PIŃCZOWSKI	42071	8413	4086	25437	11716	8221	5501	65
Gminy miejsko – wiejskie:								
Działoszyce	5594	1016	515	3198	1402	1380	893	75
Pińczów	22175	4530	2187	13881	6531	3764	2537	60
Gminy wiejskie:								
Kije	4615	913	425	2698	1216	1004	697	71
Michałów	4831	992	476	2764	1243	1075	699	75
Złota	4856	962	483	2896	1324	998	675	68
POWIAT SANDOMIERSKI	81491	17010	8307	49889	23972	14592	9676	63
Gminy miejskie:								
Sandomierz	24962	4917	2456	15962	8137	4083	2777	56
Gminy miejsko – wiejskie:								
Koprzywnica	7046	1556	784	4181	1954	1309	859	69
Zawichost	4690	940	433	2774	1292	976	640	69
Gminy wiejskie:								
Dwikozy	9062	1834	859	5566	2649	1662	1135	63
Klimontów	8585	1964	994	5045	2303	1576	1036	70
Łoniów	7518	1719	780	4536	2139	1263	806	66
Obrazów	6709	1375	710	4042	1867	1292	841	66
Samborzec	9007	1862	894	5449	2580	1696	1102	65
Wilczyce	3912	843	397	2334	1051	735	480	68

TABL. 4 LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM WEDŁUG POWIATÓW I GMIN W 2006 R. (dok.)
 Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W wieku						Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
		przedprodukcyjnym		produkcyjnym		poprodukcyjnym		
		razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety	
POWIAT SKARŻYSKI	79730	14291	6882	50765	24576	14674	9984	57
Gminy miejskie:								
Skarżysko – Kamienna	48957	8135	3937	31811	15648	9011	6156	54
Gminy miejsko – wiejskie:								
Suchedniów	10803	2041	972	6742	3249	2020	1354	60
Gminy wiejskie:								
Bliżyn	8565	1683	792	5287	2467	1595	1102	62
Łączna	5245	1188	583	3196	1456	861	585	64
Skarżysko Kościelne	6160	1244	598	3729	1756	1187	787	65
POWIAT STARACHOWICKI..	94294	18537	9020	58549	28119	17208	11519	61
Gminy miejskie:								
Starachowice	52972	9356	4523	33810	16646	9806	6611	57
Gminy miejsko – wiejskie:								
Wąchock	6951	1275	633	4250	1982	1426	946	64
Gminy wiejskie:								
Brody	10873	2338	1166	6598	3138	1937	1287	65
Mirzec	8459	1842	889	5072	2329	1545	1028	67
Pawłów	15039	3726	1809	8819	4024	2494	1647	71
POWIAT STASZOWSKI	73955	16310	8028	45767	21390	11878	7863	62
Gminy miejsko – wiejskie:								
Osiek	7927	1829	897	4698	2105	1400	894	69
Połaniec	11891	2621	1308	8081	3875	1189	799	47
Staszów	26477	5686	2824	16810	8018	3981	2689	58
Gminy wiejskie:								
Bogoria	7977	1889	933	4615	2095	1473	955	73
Łubnice	4428	954	469	2515	1154	959	633	76
Oleśnica	3971	867	408	2328	1073	776	517	71
Rytwiany	6375	1470	721	3780	1756	1125	735	69
Szydłów	4909	994	468	2940	1314	975	641	67
POWIAT WŁOSZCZOWSKI...	47130	10320	5083	28416	13098	8394	5551	66
Gminy miejsko – wiejskie:								
Włoszczowa	20446	4467	2211	12725	6069	3254	2152	61
Gminy wiejskie:								
Kluczewsko	5173	1257	618	2984	1311	932	607	73
Krasocin	10781	2570	1245	6481	2967	1730	1140	66
Moskorzew	2937	533	273	1737	752	667	438	69
Radków	2665	480	235	1517	660	668	444	76
Secemin	5128	1013	501	2972	1339	1143	770	73
MIASTO NA PRAWACH POWIATU								
Kielce	207188	34354	16754	139166	69447	33668	22735	49

TABL. 5 RUCH NATURALNY LUDNOŚCI

WYSZCZEGÓLNIENIE	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony		Przyrost naturalny	
			ogółem	w tym niemowlęta		
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH						
OGÓŁEM	2003	6980	11538	13652	75	-2114
	2006	7858	11349	13803	57	-2454
Miasta	2003	3216	4740	5255	29	-515
	2006	3641	4730	5504	20	-774
Wieś	2003	3764	6798	8397	46	-1599
	2006	4217	6619	8299	37	-1680
NA 1000 LUDNOŚCI^a						
OGÓŁEM	2003	5,4	8,9	10,5	6,5	-1,6
	2006	6,1	8,8	10,7	5,0	-1,9
Miasta	2003	5,4	8,0	8,8	6,1	-0,9
	2006	6,2	8,1	9,4	4,2	-1,3
Wieś	2003	5,3	9,6	11,9	6,8	-2,3
	2006	6,0	9,4	11,8	5,6	-2,4

a Zgony niemowląt - na 1000 urodzeń żywych.

TABL. 6 MIGRACJE LUDNOŚCI

LATA	Napływ ^a				Odpływ ^b				Saldo migracji
	ogółem	z miast	ze wsi	z zagranicy	ogółem	do miast	na wieś	za granicę	
OGÓŁEM									
2003	12796	7005	5665	126	15332	8089	7048	195	-2536
2006	12914	6743	5955	216	16397	8130	7363	904	-3483
MIASTA									
2003	5142	2161	2891	90	8178	3814	4185	179	-3036
2006	4981	1935	2896	150	8494	3724	4111	659	-3513
WIEŚ									
2003	7654	4844	2774	36	7154	4275	2863	16	500
2006	7933	4808	3059	66	7903	4406	3252	245	30

a Zameldowania na pobyt stały. b Wymeldowania z pobytu stałego.

TABL. 7 MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	Napływ ^a			Odpływ ^b		
	ogółem	z tego samego województwa	z innego województwa	ogółem	do tego samego województwa	do innego województwa
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH						
OGÓLEM 2003	12670	9298	3372	15137	9298	5839
2006	12698	9391	3307	15493	9391	6102
Miasta 2003	5052	3433	1619	7999	4556	3443
2006	4831	3393	1438	7835	4403	3432
Wieś 2003	7618	5865	1753	7138	4742	2396
2006	7867	5998	1869	7658	4988	2670
NA 1000 LUDNOŚCI						
OGÓLEM 2003	9,7	7,1	2,6	11,6	7,1	4,5
2006	9,8	7,3	2,6	12,0	7,3	4,7
Miasta 2003	8,5	5,8	2,7	13,4	7,7	5,8
2006	8,3	5,8	2,5	13,4	7,5	5,9
Wieś 2003	10,8	8,3	2,5	10,1	6,7	3,4
2006	11,1	8,5	2,6	10,8	7,1	3,8

a Zameldowania na pobyt stały. b Wymeldowania z pobytu stałego.

TABL. 8 MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	Napływ ^a			Odpływ ^b			Saldo migracji		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
OGÓLEM									
2003.....	12670	6015	6655	15137	7053	8084	-2467	-1038	-1429
2006	12698	6002	6696	15493	7231	8262	-2795	-1229	-1566
0-4 lata.....	1161	549	612	1426	696	730	-265	-147	-118
5-9.....	846	448	398	954	509	445	-108	-61	-47
10-14.....	641	327	314	661	340	321	-20	-13	-7
15-19.....	628	271	357	681	291	390	-53	-20	-33
20-24.....	1661	522	1139	2094	666	1428	-433	-144	-289
25-29.....	2332	1152	1180	3608	1664	1944	-1276	-512	-764
30-34.....	1427	715	712	2045	1046	999	-618	-331	-287
35-39.....	773	418	355	924	489	435	-151	-71	-80
40-44.....	557	312	245	586	345	241	-29	-33	4
45-49.....	623	322	301	599	320	279	24	2	22
50-54.....	630	323	307	586	301	285	44	22	22
55-59.....	503	243	260	449	203	246	54	40	14
60-64.....	267	151	116	248	133	115	19	18	1
65 lat i więcej.....	649	249	400	632	228	404	17	21	-4

a Zameldowania na pobyt stały. b Wymeldowania z pobytu stałego.

TABL. 9 PRACUJĄCY^a W 2006 R.
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2006			
		ogółem	sektor publiczny	sektor prywatny	z ogółem kobiety
Ogółem.....	430702	443180	98121	345059	205469
w tym:					
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	143679	143990	1007	142983	66557
w tym rolnictwo	142148	142528	266	142262	66355
Przemysł	77410	83173	10837	72336	23855
górnictwo.....	2442	2443	1528	915	359
przetwórstwo przemysłowe.....	67219	73645	3049	70596	22139
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę.....	7749	7085	6260	825	1357
Budownictwo.....	19625	19260	290	18970	1853
Handel i naprawy ^Δ	58396	62251	467	61784	32964
Hotele i restauracje	4344	4933	285	4648	3385
Transport, gospodarka magazynowa i łączność.....	20584	19476	8929	10547	3691
Pośrednictwo finansowe	5596	6261	1582	4679	4345
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	18876	19841	3425	16416	8682
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	16500	17603	17599	4	10707
Edukacja	30811	30713	29005	1708	23716
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	25417	26189	21337	4852	20852
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	9381	9425	3358	6067	4857

a Według faktycznego miejsca pracy.

TABL. 10 PRACUJĄCY^a WEDŁUG POWIATÓW I GMIN W 2006 R.
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		Sektor		Przemysł i budownictwo	Usługi	
	ogółem	w tym kobiety	publiczny	prywatny		rynkowe	nierynkowe
WOJEWÓDZTWO	216865	103296	98121	118744	81365	61857	71159
POWIAT BUSKI.....	9510	5227	5793	3717	1956	2714	4711
Gminy miejsko – wiejskie:							
Busko – Zdrój	6697	3748	4294	2403	1045	2183	3455
Gminy wiejskie:							
Gnojno.....	279	201	229	50	12	92	171
Nowy Korczyn	393	197	205	188	124	86	173
Pacanów	491	355	194	297	115	100	254
Solec – Zdrój	387	229	166	221	88	67	232
Stopnica	334	184	202	132	64	66	170
Tuczępy.....	624	153	330	294	482	35	96
Wiślica.....	305	160	173	132	26	85	160
POWIAT JĘDRZEJOWSKI ...	11221	5112	5966	5255	3507	3768	3717
Gminy miejsko – wiejskie:							
Jędrzejów	5172	2658	2792	2380	1186	1936	1970
Małogoszcz	1435	571	654	781	486	611	320
Sędziszów	2820	770	1334	1486	1501	821	485
Gminy wiejskie:							
Imielno.....	208	107	146	62	33	57	114
Nagłowice.....	242	167	186	56	18	65	157
Oksa	235	147	147	88	46	55	110
Słupia (Jędrzejowska)	203	134	150	53	49	40	114
Sobków	424	263	282	142	62	86	235
Wodzisław	482	295	275	207	126	97	212
POWIAT KAZIMIERSKI	2865	1509	1855	1010	475	940	1396
Gminy miejsko – wiejskie:							
Kazimierza Wielka.....	1892	980	1211	681	348	670	862
Skalbmierz	371	195	221	150	26	146	195
Gminy wiejskie:							
Bejsce	251	153	178	73	43	33	172
Czarnocin	163	89	120	43	18	57	81
Opatowiec	188	92	125	63	40	34	86

a Według faktycznego miejsca pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

TABL. 10 PRACUJĄCY^a WEDŁUG POWIATÓW I GMIN W 2006 R. (cd.)
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		Sektor		Przemysł i budownictwo	Usługi	
	ogółem	w tym kobiety	publiczny	prywatny		rynkowe	nierynkowe
POWIAT KIELECKI	17286	8738	8934	8352	6158	3577	7087
Gminy miejsko – wiejskie:							
Bodzentyn	607	337	406	201	59	236	299
Chęciny	1653	1006	1154	499	283	338	1003
Chmielnik	1194	687	774	420	336	196	637
Gminy wiejskie:							
Bieliny	389	239	255	134	17	156	203
Daleszyce	944	546	522	422	386	144	362
Górno	659	379	448	211	95	295	258
Łagów	309	185	238	71	55	55	162
Łopuszno	688	380	373	315	227	142	292
Masłów	454	258	219	235	152	113	173
Miedziana Góra	750	287	352	398	470	91	179
Mniów	346	234	267	79	35	85	224
Morawica	2008	1161	1192	816	555	206	1178
Nowa Słupia	881	419	389	492	378	221	276
Piekoszów	1587	812	579	1008	646	393	504
Pierzchnica	291	166	150	141	101	40	143
Raków	256	171	201	55	56	17	177
Sitkówka – Nowiny	2529	803	660	1869	1447	652	393
Strawczyn	570	247	278	292	271	65	219
Zagnańsk	1171	421	477	694	589	132	405
POWIAT KONECKI	12830	5725	5654	7176	6110	2455	4054
Gminy miejsko – wiejskie:							
Końskie	9058	3900	3935	5123	4676	1709	2654
Stąporków	1981	895	695	1286	825	511	561
Gminy wiejskie:							
Fałków	275	134	123	152	135	39	99
Gowarczów	212	123	154	58	36	40	104
Radoszyce	534	289	317	217	159	84	272
Ruda Maleniecka	273	142	151	122	95	48	95
Słupia (Konecka)	209	139	190	19	17	4	185
Smyków	288	103	89	199	167	20	84
POWIAT OPATOWSKI	6548	3548	3390	3158	2206	1306	2768
Gminy miejsko – wiejskie:							
Opatów	2861	1761	1683	1178	875	488	1457
Ożarów	1831	792	710	1121	770	502	486
Gminy wiejskie:							
Baćkowice	271	145	147	124	71	32	119
Iwaniska	346	214	211	135	63	87	182
Lipnik	214	124	126	88	73	22	107
Sadowie	282	130	124	158	133	9	116
Tarłów	304	199	256	48	28	49	201
Wojciechowice	439	183	133	306	193	117	100

^a Według faktycznego miejsca pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

TABL. 10 PRACUJĄCY^a WEDŁUG POWIATÓW I GMIN W 2006 R. (cd.)
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		Sektor		Przemysł i budownictwo	Usługi	
	ogółem	w tym kobiety	publiczny	prywatny		rynkowe	nierynkowe
POWIAT OSTROWIECKI	20247	9486	7618	12629	8528	6048	5478
Gminy miejskie:							
Ostrowiec Świętokrzyski	17250	7800	6142	11108	7227	5683	4215
Gminy miejsko – wiejskie:							
Ćmielów	909	607	297	612	544	107	248
Kunów	682	311	380	302	285	59	326
Gminy wiejskie:							
Bałtów	192	136	188	4	-	3	177
Bodzechów	1012	478	425	587	472	171	344
Waśniów	202	154	186	16	-	25	168
POWIAT PIŃCZOWSKI	5233	2422	2913	2320	1622	1275	2186
Gminy miejsko – wiejskie:							
Działoszyce	205	116	157	48	41	23	137
Pińczów	4176	1892	2134	2042	1440	983	1660
Gminy wiejskie:							
Kije	367	125	277	90	68	181	114
Michałów	301	163	177	124	65	56	135
Złota	184	126	168	16	8	32	140
POWIAT SANDOMIERSKI	11286	5416	5113	6173	3582	3670	3966
Gminy miejskie:							
Sandomierz	8201	3622	3287	4914	2834	2807	2551
Gminy miejsko – wiejskie:							
Koprzywnica	367	246	180	187	73	112	178
Zawichost	397	182	210	187	163	59	172
Gminy wiejskie:							
Dwikozy	628	328	239	389	237	214	171
Klimontów	517	323	368	149	47	162	298
Łoniów	516	249	363	153	153	152	194
Obrazów	225	154	150	75	7	100	118
Samborzec	309	223	214	95	61	56	188
Wilczyce	126	89	102	24	7	8	96

a Według faktycznego miejsca pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

TABL. 10 PRACUJĄCY^a WEDŁUG POWIATÓW I GMIN W 2006 R. (dok.)
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		Sektor		Przemysł i budownictwo	Usługi	
	ogółem	w tym kobiety	publiczny	prywatny		rynkowe	nierynkowe
POWIAT SKARŻYSKI	14171	6624	8076	6095	5677	4381	3984
Gminy miejskie:							
Skarżysko – Kamienna	11751	5532	6866	4885	4500	3940	3272
Gminy miejsko – wiejskie:							
Suchedniów	1376	525	529	847	794	301	226
Gminy wiejskie:							
Bliżyn	340	196	209	131	99	34	191
Łączna	419	194	317	102	208	55	151
Skarżysko Kościelne	285	177	155	130	76	51	144
POWIAT STARACHOWICKI..	18202	7644	5837	12365	11168	2626	4355
Gminy miejskie:							
Starachowice	15148	6245	3736	11412	9751	2239	3143
Gminy miejsko – wiejskie:							
Wąchock	652	250	214	438	309	136	200
Gminy wiejskie:							
Brody	1277	433	1067	210	920	75	263
Mirzec	403	259	254	149	52	114	232
Pawłów	722	457	566	156	136	62	517
POWIAT STASZOWSKI	13003	5909	5197	7806	6415	2985	3407
Gminy miejsko – wiejskie:							
Osiek	927	289	766	161	461	169	297
Połaniec	3417	947	654	2763	1827	1141	437
Staszów	6757	3777	3030	3727	3279	1397	2000
Gminy wiejskie:							
Bogoria	397	212	217	180	152	33	188
Łubnice	173	120	96	77	-	12	102
Oleśnica	136	110	96	40	15	30	90
Rytwiany	524	231	208	316	240	86	191
Szydłów	672	223	130	542	441	117	102
POWIAT WŁOSZCZOWSKI...	6920	3126	2807	4113	3369	1225	2211
Gminy miejsko – wiejskie:							
Włoszczowa	5339	2279	2035	3304	2781	989	1519
Gminy wiejskie:							
Kluczewsko	235	151	137	98	77	29	122
Krasocin	753	364	304	449	314	128	276
Moskorzew	141	99	92	49	5	41	86
Radków	111	61	75	36	34	5	66
Secemin	341	172	164	177	158	33	142
MIASTO NA PRAWACH POWIATU							
Kielce	67543	32810	28968	38575	20592	24887	21839

a Według faktycznego miejsca pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

TABL. 11 BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003		2006	
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
OGÓŁEM				
Ogółem.....	126538	61699	99406	53421
WEDŁUG WIEKU				
24 lata i mniej.....	33808	16522	21567	12032
25 – 34.....	36978	19475	29552	17654
35 – 44.....	27397	13887	19645	10989
45 – 54.....	24723	10949	22836	11282
55 lat i więcej.....	3632	866	5806	1464
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA				
Wyższe.....	7872	5212	8120	5758
Policealne oraz średnie zawodowe.....	30027	17166	24560	14938
Średnie ogólnokształcące.....	8811	6790	9278	7000
Zasadnicze (zawodowe).....	46633	18475	31708	14305
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe.....	33195	14056	25740	11420
WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY^a				
3 miesiące i mniej.....	23063	8780	20773	8911
3 – 6.....	14807	6901	12845	7020
6 – 12.....	18661	7887	13223	6793
12 – 24.....	23086	10902	15299	8530
Powyżej 24 miesięcy.....	46921	27229	37266	22167
WEDŁUG STAŻU PRACY				
Bez stażu pracy.....	34932	18640	28262	16488
Ze stażem pracy:				
1 rok i mniej.....	16001	8662	13186	7562
1 – 5.....	24857	11547	18940	9872
5 – 10.....	17036	7974	12995	7128
10 – 20.....	19820	10152	14837	8143
20 – 30.....	12693	4569	9719	3935
Powyżej 30 lat.....	1199	155	1467	293

^a Od momentu rejestracji w Urzędzie Pracy.

TABL. 12 PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2006		
		ogółem	stanowiska	
			robotnicze	nierobotnicze
		w zł		
Ogółem.....	2024,41	2263,60	1704,33	2845,98
sektor publiczny	2129,30	2444,71	1741,57	2741,77
sektor prywatny	1898,79	2097,51	1689,96	3074,24
w tym:				
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	2415,12	2952,54	1467,12	3824,34
Przemysł	2047,59	2308,54	1919,30	3620,95
górnictwo.....	2416,72	2770,77	2361,74	3806,13
przetwórstwo przemysłowe	1932,93	2169,12	1807,43	3508,39
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę.....	2754,55	3331,31	2894,96	4154,29
Budownictwo	1824,47	1839,74	1532,35	2785,08
Handel i naprawy ^Δ	1536,10	1728,59	1367,28	2419,37
Hotele i restauracje	1433,65	1499,72	1227,90	2123,04
Transport, gospodarka magazynowa i łączność.....	2305,18	1979,47	1783,89	2696,82
Pośrednictwo finansowe	3146,75	3411,61	2051,47	3474,16
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	1897,69	2164,89	1552,86	2877,95
Administracja publiczna i obrona narodowa; obo- wiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	2495,55	2874,13	1407,92	3120,90
Edukacja	2079,62	2451,64	1375,01	2682,16
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	1799,86	2085,88	1466,39	2295,71
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	1766,65	2018,42	1566,30	2469,99

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących.

TABL. 13 WYNAGRODZENIA^a WEDŁUG SEKTORÓW W 2006 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Sektor		Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	Przemysł i budownictwo	Usługi	
		publiczny	prywatny			rynkowe	nierynkowe
WOJEWÓDZTWO	2263,60	2444,71	2097,51	2918,79	2254,85	1982,22	2434,95
POWIATY:							
buski.....	2050,75	2215,13	1785,16	1739,38	1917,30	1811,39	2216,64
jędrzejowski	2269,46	2277,12	2262,03	2850,41	2431,91	1806,81	2376,33
kazimierski	1938,63	2255,80	1274,49	1136,76	1350,51	1409,75	2356,51
kielecki	2066,64	2244,02	1858,80	3210,44	1972,87	1610,98	2242,67
konecki.....	2008,59	2231,65	1797,04	3534,21	1863,40	1741,22	2259,98
opatowski	2320,14	2171,27	2514,86	1721,53	2791,65	1692,86	2226,98
ostrowiecki	2056,26	2224,98	1946,79	2372,56	2051,09	1816,94	2230,19
pińczowski.....	2536,79	2391,05	2769,18	2995,61	3101,29	1755,70	2399,70
sandomierski.....	2442,06	2345,76	2515,39	1620,37	3003,06	1887,90	2371,21
skarżyski	2279,47	2714,53	1652,62	3374,46	2396,91	1733,97	2251,27
starachowicki	1967,82	2292,84	1762,51	1150,46	1853,66	1748,06	2296,15
staszowski.....	2317,23	2220,17	2385,21	3333,06	2411,24	2071,12	2283,60
włoszczowski	2207,84	2283,75	2157,79	3665,45	2195,92	1813,87	2289,93
MIASTO NA PRAWACH POWIATU							
Kielce	2461,78	2725,02	2231,12	2488,86	2406,99	2189,05	2745,43

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących.

TABL. 14 CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2006	
	w zł		2003=100
Ryż — za 1 kg	1,85	2,73	147,6
Chleb pszenno-żytni — za 0,5 kg	1,16	1,11	95,7
Makaron jajeczny — za 400 g	3,64	3,65	100,3
Mąka pszenna — za 1 kg	1,79	1,42	79,3
Mięso wołowe z kością (rostbef) — za 1 kg	9,36	16,15	172,5
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) — za 1 kg	12,04	12,84	106,6
Kurczęta patroszone — za 1 kg	5,07	5,02	99,0
Szynka wieprzowa gotowana — za 1 kg	17,94	20,15	112,3
Kiełbasa „Toruńska” — za 1 kg	11,04	11,54	104,5
Filety z morszczuka mrożone — za 1 kg	13,22	13,47	101,9
Karp świeży — za 1 kg	10,48	12,07	115,2
Śledź solony odgłowiony — za 1 kg	7,79	8,68	111,4
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 2—2,5% — za 1 l	1,34	1,79	133,6
Śmietana o zawartości tłuszczu 18% — za 200 ml	1,19	1,43	120,2
Ser twarogowy półtusty — za 1 kg	8,79	9,90	112,6
Ser dojrzewający „Gouda” — za 1 kg	14,87	15,21	102,3
Jaja kurze świeże — za 1 szt	0,36	0,39	108,3
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% — za 200 g	2,36	2,97	125,8
Olej rzepakowy produkcji krajowej — za 1 l	4,66	4,91	105,4
Pomarańcze — za 1 kg	5,35	5,20	97,2
Jabłka — za 1 kg	1,67	2,16	129,3
Buraki — za 1 kg	1,24	1,52	122,6
Marchew — za 1 kg	1,46	1,92	131,5
Ziemniaki — za 1 kg	0,66	1,26	190,9
Cukier biały kryształ — za 1 kg	2,16	3,05	141,2
Kawa naturalna mielona „Tchibo Family” — za 250 g	4,71	4,91	104,2
Herbata „Madras” — za 100 g	2,13	2,03	95,3
Wódka czysta „Polonaise — Polish Vodka” 40% — za 0,5 l	20,63	17,43	84,5
Papierosy „Mars” — za 20 szt	4,30	5,57	129,5
Ubranie męskie 2-częściowe, z elanowelny — za 1 kpl	486,10	407,15	83,8
Półbuty męskie skórzane, na podeszwie nieskórzanej — za 1 parę	146,98	147,46	100,3
Półbuty damskie skórzane, na podeszwie nieskórzanej — za 1 parę	132,61	137,96	104,0
Podzelowanie obuwia męskiego — za 1 parę	23,52	25,64	109,0
Zimna woda z miejskiej sieci wodociągowej — za 1 m ³	2,19	2,29	104,6
Energia elektryczna dla gospodarstw domowych (taryfa cało-dobowa) — za 1 kW·h	0,40	0,45	112,5
Gaz ziemny wysokometanowy z sieci dla gospodarstw domowych — za 1 m ³	1,36	1,91	140,4
Węgiel kamienny — za 1 t	420,30	479,36	114,1
Ciepła woda — za 1 m ³	12,98	14,63	112,7
Chłodziarko-zamrażarka typu domowego, poj. ok. 280 l	1755	1336 ^a	76,1
Pralka automatyczna typu domowego, na 5 kg suchej bielizny	1236	1177	95,2
Odkurzaczyz typu domowego	250,14	228,71	91,4
Żelazko z nawilżaczem	117,15	141,49	120,8
Benzyna silnikowa „Euro-Super” — za 1 l	3,38	4,07	120,4
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim	1,66	1,88	113,3
Przejazd taksówką osobową, taryfa dzienna — za 5 km	12,55	12,70	101,2
Bilet normalny do kina	10,90	12,17	111,7
Ondulacja na zimno włosów damskich	50,73	55,48	109,4
Ciągnik „Ursus 2812”	44889	66253	147,6
Mocznik nawozowy 46% N — za 25 kg	17,66	23,63	133,8
Przemiał pszenicy — za 1 dt	12,75	17,03	133,6
Badanie kliniczne krwi	17,89	20,16	112,7

a O pojemności ok. 320 l.

TABL. 15 MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKU

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2006
Mieszkania	1978	1614
miasta	1123	782
wieś	855	832
Spółdzielcze.....	63	140
Komunalne.....	74	68
Zakładowe.....	-	3
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	237	88
Społeczne czynszowe.....	148	-
Indywidualne	1456	1315
miasta.....	603	486
wieś	853	829
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw	288	205
miasta.....	355	215
wieś	231	197
Izby	10191	8541
miasta.....	5356	3694
wieś	4835	4847
Spółdzielcze.....	352	492
Komunalne.....	210	184
Zakładowe.....	-	16
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	804	293
Społeczne czynszowe.....	476	-
Indywidualne	8349	7556
miasta.....	3519	2725
wieś	4830	4831
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m²	231595	192427
miasta.....	123091	85773
wieś	108504	106654
Spółdzielcze.....	10339	9566
Komunalne.....	3335	2622
Zakładowe.....	-	468
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	13131	8056
Społeczne czynszowe.....	7902	-
Indywidualne	196888	171715
miasta.....	88457	65529
wieś	108431	106186
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w m²	117,1	119,2
miasta.....	109,6	109,7
wieś	126,9	128,2
Spółdzielcze.....	164,1	68,3
Komunalne.....	45,1	38,6
Zakładowe.....	-	156,0
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	55,4	91,5
Społeczne czynszowe.....	53,4	-
Indywidualne	135,2	130,6
miasta.....	146,7	134,8
wieś	127,1	128,1

TABL. 16 EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003/04	2006/07	2003/04=100
SZKOŁY			
Podstawowe.....	713	674	94,5
Gimnazja.....	237	242	102,1
Ponadpodstawowe.....	102	x	x
Ponadgimnazjalne.....	257	278	108,2
Policealne.....	67	113	168,7
Wyższe.....	14	14	100,0
Dla dorosłych.....	172	163	94,8
gimnazja.....	1	2	200,0
ponadpodstawowe.....	161	22	13,7
ponadgimnazjalne.....	10	139	1390,0
POMIESZCZENIA SZKOLNE			
Szkoły:			
podstawowe.....	6151	6020	97,9
gimnazja.....	2329	2466	105,9
ponadpodstawowe i ponadgimnazjalne.....	2835	2958	104,3
w tym licea ogólnokształcące.....	1055	1180	111,8
UCZNIOWIE I STUDENCI			
Wychowanie przedszkolne.....	13536	11777	87,0
Szkoły:			
podstawowe.....	98004	84118	85,8
gimnazja.....	57838	53461	92,4
ponadpodstawowe.....	25719	x	x
ponadgimnazjalne.....	39566	60354	152,5
policealne.....	4357	8657	198,7
wyższe.....	65359	60883	93,2
dla dorosłych.....	14201	8687	61,2
gimnazja.....	34	53	155,9
ponadpodstawowe.....	13557	1519	11,2
ponadgimnazjalne.....	610	7115	1166,4
ABSOLWENCI^a			
Szkoły:			
podstawowe.....	18448	16684	90,4
gimnazja.....	19163	18476	96,4
ponadpodstawowe.....	17087	948	5,5
ponadgimnazjalne.....	409	16711	4085,8
policealne.....	1675	2020	120,6
wyższe.....	16888	15537	92,0
dla dorosłych.....	4373	4260	97,4
gimnazja.....	14	16	114,3
ponadpodstawowe.....	4344	3227	74,3
ponadgimnazjalne.....	15	1017	6780,0

a W roku szkolnym 2006/2007 absolwenci z poprzedniego roku szkolnego.

TABL. 17 BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2006	2003=100
Biblioteki (stan w dniu 31 XII).....	304	297	97,7
w tym na wsi.....	234	227	97,0
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 XII).....	25	20	80,0
w tym na wsi.....	23	19	82,6
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.....	4384,1	4423,7	100,9
w tym na wsi.....	2390,4	2386,3	99,8
Czytelniczy w tys.	220,4	199,0	90,3
w tym na wsi.....	75,5	73,5	97,3
Wypożyczenia:			
w tysiącach woluminów.....	4086,1	3623,1	88,7
w tym na wsi.....	1546,0	1494,6	96,7
na 1 czytelnika w wol.....	18,5	18,2	x
w tym na wsi.....	20,4	20,3	x

TABL. 18 MUZEA

WYSZCZEGÓLNIENIE	Muzea i oddziały muzealne	Muzealia w tys.	Wystawy czasowe		Zwiedzający w tys.	
			własne	obce	ogółem	w tym młodzież szkolna
OGÓŁEM 2003	22	156,1	60	52	413,3	182,4
2006	22	133,7	57	32	462,9	198,1
Archeologiczne.....	1	-	-	-	53,0	27,1
Biograficzne.....	2	-	5	-	40,0	22,0
Etnograficzne.....	1	14,6	6	-	83,4	31,2
Historyczne.....	2	3,1	6	10	7,2	4,5
Martyrologiczne.....	1	0,1	-	-	2,5	0,7
Przyrodnicze.....	2	0,5	1	1	102,1	48,5
Regionalne.....	5	10,8	3	8	43,4	13,8
Techniki.....	3	1,3	9	1	20,3	6,9
Inne.....	5	103,3	27	12	110,9	43,5

TABL.19 KINA STAŁE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2006	2003=100
Kina (stan w dniu 31 XII).....	22	12	54,5
Sale projekcyjne (stan w dniu 31 XII).....	29	19	65,5
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 XII) w tys.....	8,2	5,4	65,2
Seanse:			
w tysiącach.....	11,7	18,2	155,2
na 1 kino.....	533,6	1518,3	x
Widzowie:			
w tysiącach.....	368,1	597,4	162,3
na 1 kino.....	16730,2	49782,8	x
na 1 seans.....	31,4	32,8	x

TABL. 20 ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZANE DO WÓD LUB DO ZIEMI

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2006	
	w hm ³		2003=100
OGÓŁEM	1073,1	1094,1	102,0
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	1034,0	1064,0	102,9
w tym wody chłodnicze	1017,5	1041,7	102,4
odprowadzone siecią kanalizacyjną	39,1	30,2	77,2
W tym:			
ścieki wymagające oczyszczenia	55,6	52,4	94,2
oczyszczane	48,0	48,5	101,0
mechanicznie	14,8	15,0	101,4
chemicznie ^b	0,2	1,1	550,0
biologicznie	19,0	18,0	94,7
z podwyższonym usuwaniem biogenów	13,9	14,5	104,3
nieoczyszczane	7,7	3,8 ^c	49,4
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	0,2	4,9	2450,0
odprowadzone siecią kanalizacyjną	7,5	1,5	20,0

a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. b Dotyczy tylko ścieków przemysłowych. c Mniejsza ilość ścieków nieoczyszczonych ogółem od odprowadzonych wynika z szacunkowych metod określania ilości ścieków komunalnych odprowadzonych kanalizacją.

TABL. 21 OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Mechaniczne	Chemiczne	Biologiczne	Z podwyższonym usuwaniem biogenów
OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW PRZEMYSŁOWYCH					
Liczba..... 2003	40	21	1	16	2
2006	39	17	2	17	3
Przepustowość w dam ³ /d..... 2003	102,2	87,5	1,9	12,6	0,1
2006	86,3	76,2	1,9	6,0	2,2
OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH^a					
Liczba..... 2003	86	4	x	51	31
2006	97	-	x	64	33
Przepustowość w dam ³ /d..... 2003	252,4	0,7	x	110,0 ^b	141,7
2006	231,0	-	x	110,7	120,3
Ludność korzystająca ^c z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem					
2003	45,2	0,7	x	22,6	22,0
2006	49,4	-	x	25,3	24,1

a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej; w 2003 r. bez oczyszczalni chemicznych. b Dotyczy urządzeń do biologicznego oczyszczania. c Na podstawie szacunków.

TABL. 22 EMISJA I REDUKCJA PRZEMYSŁOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2006	2003=100
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza^a (stan w dniu 31 XII)	67	65	97,0
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:			
pyłowych	62	56	90,3
gazowych	6	8	133,3
posiadające zagospodarowaną strefę ochronną	6	x	x
nieposiadające wyników pomiarów:			
emisji:			
pyłów	13	10	76,9
gazów	13	13	100,0
emisji	56	56	100,0
Emisja zanieczyszczeń:			
w tysiącach ton:			
pyłowych	6,6	4,1	62,1
w tym pyły ze spalania paliw	5,2	3,0	57,7
gazowych (bez dwutlenku węgla)	76,2	75,6	99,2
w tym: dwutlenek siarki	37,8	29,3	77,5
tlenek węgla	17,6	25,6	145,5
tlenki azotu	20,3	20,3	100,0
na 1 km ² w t/r:			
pyłowych	0,6	0,3	50,0
gazowych (bez dwutlenku węgla)	6,5	6,5	100,0
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:			
w tysiącach ton:			
pyłowe	1387,2	1617,1	116,6
gazowe (bez dwutlenku węgla)	38,9	34,6	88,9
w % zanieczyszczeń wytworzonych:			
pyłowych	99,5	99,7	x
gazowych (bez dwutlenku węgla)	33,8	31,4	x

a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.

TABL. 23 POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003		2006	
	w ha		w % powierzchni ogólnej województwa	na 1 mieszkańca w m ²
OGÓLEM^a	725227,9	732890,7	62,6	5726
Parki narodowe ^b	7626,4	7626,4	0,7	60
Rezerwy przyrody ^b	2432,4	3128,8	0,3	24
Parki krajobrazowe ^{bc}	127197,0	128876,1	11,0	1007
Obszary chronionego krajobrazu ^c	587625,4	592864,5	50,6	4632
Stanowiska dokumentacyjne	23,5	24,1	0,0	0,2
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	51,5	53,8	0,0	0,4
Użytki ekologiczne	271,7	317,0	0,0	2,5

a Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwał rad gmin. b Bez otuliny. c Bez powierzchni rezerwatów i innych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.